

**UTILITZAR EN CAS
D'EMERGÈNCIA**

Conservació preventiva i resolució d'emergències en les col·leccions del Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa

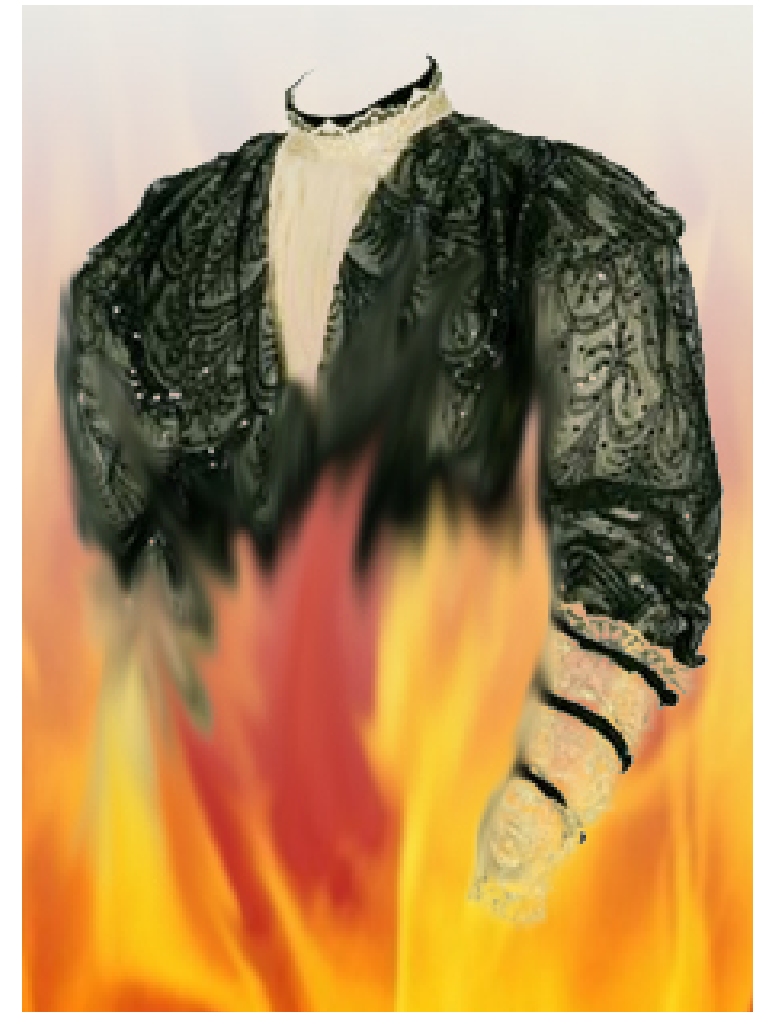
Jose A. Ortiz

Màster en Gestió del Patrimoni Cultural

Universitat de Barcelona

Dra. Rosa Mª Creixell

2009-2011

“Commonsense is the best guide in emergency, and a refusal to panic coupled with speed of action the surest way to salvation”

Sheila Landi: *The Textile Conservator’s Manual*. London: Butterworth-Heinemann.

ÍNDEX

I.	<u>PRESENTACIÓ DEL PROJECTE</u>	
1.	MISSIÓ	5
2.	OBJECTIUS	6
3.	METODOLOGIA	8
4.	AGRAÏMENTS	10
II.	<u>MARC TEÒRIC</u>	
1.	LA SEGURETAT EN ELS MUSEUS I ELS PLANS D'EMERGÈNCIES PER LES COL·LECCIONS PATRIMONIALS	12
1.1.	La seguretat en els museus	12
1.2.	Els plans d'emergències per les col·leccions patrimonials	20
1.3.	L'especificitat de les col·leccions patrimonials tèxtils i la seva protecció en moments d'emergència	22
2.	CONSERVANT EL PATRIMONI TÈXTIL	27
III.	<u>CONSERVACIÓ PREVENTIVA I RESOLUCIÓ D'EMERGÈNCIES EN LES COL·LECCIONS DEL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ MUSEU TÈXTIL DE TERRASSA</u>	
1.	LA INSTITUCIÓ: CENTRE DE DOCUMENTACIÓ MUSEU TÈXTIL DE TERRASSA	32
2.	PLA DE PROTECCIÓ DE LES COL·LECCIONS DEL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ MUSEU TÈXTIL DE TERRASSA	38
2.1.	Avaluació de riscos	42
2.1.1.	Estudi de l'edifici	42
2.1.1.1.	Identificació de zones	52

2. 1. 2. Identificació de riscos per zones	57
2.1.2.1. Avaluació de riscos per zones	68
2. 2. Identificació de recursos	71
2. 2. 1. Recursos humans	71
2. 2. 2. Recursos materials	73
2. 3. Aplicació de mesures protectores davant una emergència	74
2. 3. 1. Jerarquització de les col·leccions	74
2.3.1.1. Jerarquització de les col·leccions del CDMT	76
2. 3. 2. Minimització de riscos	95
2. 3. 3. Creació dels equips d'intervenció	100
2. 3. 4. Equipaments d'emergència interns	104
2. 3. 5. Equipaments d'emergència externs	109
2. 4. Procediment operatiu	110
2. 5. Procés de recuperació	115
2. 6. Pressupost	117
2. 7. Cronograma	118

IV. BIBLIOGRAFIA

V. ANNEXOS

I. PRESENTACIÓ DEL PROJECTE

CDMT, NR.4273

1. MISSIÓ

El tema clau del projecte *Conservació Preventiva i resolució d'emergències en les col·leccions del Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa* és la conservació preventiva aplicada a una col·lecció específica. Plantejem un projecte de reactivació de la conservació tenint en compte les noves necessitats en plans d'emergències per la protecció i evacuació de peces. D'aquesta forma partiríem d'una col·lecció concreta, el Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa per tal d'establir un pla a durada determinada que aportí una sèrie de millores en els diferents camps de la conservació de les col·leccions en moments d'emergències, aportant accions concretes quantificables a partir d'un estudi de la situació prèvia que donaria les claus per una posterior intervenció.

La missió del projecte és doncs, plantejar la conservació de les col·leccions del CDMT en moments d'emergència. A través d'un protocol d'intervenció volem establir quins passos hauria de seguir la institució per protegir i evacuar les seves col·leccions, en el cas que fos necessari, davant d'una catàstrofe determinada segons els riscos possibles. El projecte vol completar el pla d'autoprotecció i el pla de conservació preventiva que ja té en marxa la institució. Determinant quins són els possibles perills, plantejant escenaris hipotètics, establint les pautes d'actuació concretes a cada cas, quantificant el pressupost necessari, establint les necessitats materials i humanes... podem apropar-nos a una nova realitat a la qual han d'enfrontar-se els museus catalans seguint els exemples espanyols i internacionals.

Àrees de reserva i de restauració del CDMT.

Imatges: CDMT

2. OBJECTIUS

L'objectiu que justifica aquest projecte és el següent:

Elaborar un Pla d'Emergències de les col·leccions del CDMT tenint present les condicions pròpies del centre en relació al patrimoni que conserva en els seus fons i les seves vicissituds com a institució patrimonial, basant-nos en les recomanacions de la bibliografia i els exemples d'altres centres especialitzats.

Altres objectius completen aquest objectiu base del projecte. Podríem diferenciar aquells que atenen al màster i els propis del projecte:

- **Objectius en relació al màster:**
  - Aplicar els coneixements adquirits al màster en un projecte final centrant-se en la realitat d'una institució patrimonial.
  - Aprofitar les pràctiques vinculades al màster per desenvolupar un projecte concret i professionalitzador.
  - Treballar un camp de la conservació que agafa progressiva embranzida en l'àmbit dels museus i que és una assignatura desenvolupada en els cursos de màster: els plans per les resolucions d'emergències.

- Ampliar els coneixements en el camp de la conservació preventiva.

- **Objectius en relació al projecte:**

- Conèixer les especificitats de la conservació tèxtil.
- Estudiar les tipologies, mesures i problemàtiques dels museus que conserven patrimoni tèxtil en l'Estat Espanyol.
- Conèixer diferents institucions espanyoles i apropar-se a les seves realitats específiques.
- Fer un buidatge bibliogràfic sobre els temes tractats que siguin una referència de l'estat de la qüestió sobre el tema abordat.
- Tenir un contacte directe amb professionals del sector per completar els coneixements adquirits al màster.

3. METODOLOGIA

Per desenvolupar aquest projecte partim d'una sèrie d'elements que han estat la metodologia del treball. Aquesta metodologia és una aproximació teòrica i pràctica que combina la recerca bibliogràfica amb l'observació de diferents projectes que posen en pràctica les teories.

En primer lloc destaquem els coneixements adquirits en l'assignatura *Avenços en conservació preventiva* que imparteix Ignasi Millet, director tècnic de STEM, en el Màster en Gestió del Patrimoni Cultural. Paral·lelament hem fet un recull de bibliografia sobre la resolució d'emergències en col·leccions patrimonials i sobre la conservació del patrimoni tèxtil. Per aquest recull hem tingut una mirada àmplia a publicacions internacionals, estatals i nacionals que donessin el major ventall possible. Els recursos del Ministerio de Cultura i la consulta del fons bibliogràfic del CDMT han estat alguns dels recursos bàsics per portar a terme aquest apartat. Concretament aquesta bibliografia en el desenvolupament del projecte i específicament en l'apartat concret al final d'aquest. Destaquen sobretot les publicacions del ICOM i del MCU que ens donen el punt de partida que hem fusionat atenent a les necessitats pròpies de la nostra tasca i del centre en concret on la desenvolupem. No podem oblidar com els textos sobre patrimoni tèxtil també han estat de gran ajuda per justificar la necessitat de conservació d'aquest i les estratègies necessàries per portar-ho a terme. Aquestes referències ens han fet seleccionar una sistematització del treball a través de fitxes que agilitzarien la consulta en els moments d'emergència. També partim de les experiències portades al Museo Guggenheim de Bilbao i el llenguatge visual de pictogrames per protegir les col·leccions davant d'una emergència.

Una vegada que tenim el marc teòric, en segon lloc hem volgut conèixer directament la situació de la institució on volíem desenvolupar el projecte i d'altres amb fons patrimonials semblants de l'Estat Espanyol. El marc teòric necessitava fer atenció al dia a dia dels centres implicats en la conservació patrimonial. Les pràctiques formatives lligades al màster de la Universitat de Barcelona ens han permès integrar-nos en l'equip del CDMT i apropar-nos a les realitats d'aquesta institució. A través dels contactes entre els diferents centres i la col·laboració de la tutora d'aquest projecte, la Dra. Rosa Creixell, hem accedit a diferents institucions que ens han permès copsar altres exemples, avaluar altres projectes patrimonials, aprendre les problemàtiques i les solucions desenvolupades que ens donen una mirada més àmplia a la conservació del patrimoni tèxtil. En aquest punt les visites i

les relacions amb diferents centres han estat primordials com són el cas del Museo del Traje, el Museo de América, el Museo Nacional de Artes Decorativas, la Fundación Lázaro Galdiano de Madrid, el Cristobal Balenciaga Museoa de Getaria, el Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques de Barcelona, el Museu de l'Estampació de Premià de Mar... entre d'altres. Les experiències concretes es completen amb les informacions que institucions internacionals han desenvolupat en aquest àmbit. Ens referim sobretot a una sèrie de centres claus per apropar-se a la conservació preventiva del patrimoni tèxtil com són el Antonio Ratti Textile Center and Reference Library del Metropolitan Museum de Nova York¹, Musées des Tissus et des Arts décoratifs de Lyon², Museo del Tessuto de Prato³, The Textile Conservation Centre (TCC) de Glasgow⁴ o l'Institut Canadien de Conservation⁵.

Un tercer punt de la investigació ha estat començar el desenvolupament pròpiament dit del Pla d'Emergències per les col·leccions del CDMT. Analitzant els espais, entrant en contacte amb els diferents professionals del centre, establint una llista de riscos per zones, plantejant solucions... s'ha anat configurant la part pràctica del projecte i el veritable nucli d'aquest. Per aquesta part la col·laboració de la tutora del projecte i el personal del CDMT ha estat primordial.

¹ http://www.metmuseum.org/works_of_art/antonio_ratti_textile_center

² <http://www.musee-des-tissus.com/>

³ <http://www.museodeltessuto.it/>

⁴ <http://www.textileconservationcentre.co.uk/>

⁵ <http://www.cci-icc.gc.ca/>

4. AGRAÏMENTS

Per portar a terme aquest projecte hem tingut una sèrie de col·laboracions fonamentals pel seu desenvolupament. En primer lloc cal destacar la feina, els consells, les correccions i el suport de la Dra. Rosa Maria Creixell, tutora d'aquest projecte. En segon lloc hem d'agrair a la institució protagonista, el Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa. Tot el personal del centre ha participat en aquest projecte. Especialment volem agrair a Roser López, conservadora del centre, Sílvia Carbonell, cap de l'àrea tècnica i a la Mercè López, col·laboradora del centre, l'equip de restauració amb Elisabet Cerdà al capdavant i el personal de la biblioteca que ha facilitat en tot moment la documentació necessària. Així mateix volem transmetre el nostre gràcies en majúscules a la direcció i administració del centre representada per l'Eulàlia Morral.

En segon lloc, aquests agraïments han d'anar a tots els professionals que amb la seva experiència ens han donat idees i consells per mirar el nostre projecte amb una mirada externa. Volem agrair a les persones i les institucions següents: Neus Ribas del Museu d'Arenys de Mar; Igor Uria del Cristobal Balenciaga Museoa; Carme Carreño del Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques; Juan Carlos Rico del Museo del Traje; Encarnación Hidalgo del Museo de América; Núria Fernández del Museu de l'Estampació de Premià de Mar; Ignasi Millet, Marisa Latorre i Gema Martínez de STEM.

També formen part d'aquest projecte moltes inicials de persones que en aquest any han estat presents al meu costat: N., M., L., S., J. , a tots ells, **GRÀCIES!**

II. MARC TEÒRIC

CDMT, NR. 4281

1. LA SEGURETAT EN ELS MUSEUS I ELS PLANS D'EMERGÈNCIES PER LES COL·LECCIONS PATRIMONIALS

1.1. La seguretat en els museus

Si prenem com a punt de partida el *Manual de Gestión de Museos* de Lord & Lord⁶, es defineix la seguretat en els museus com:

“el conjunto de acciones emprendidas para proteger de cualquier amenaza a los visitantes del museo, del personal del mismo y a las colecciones que guarda”

Per aquest motiu estableixen una sèrie de pautes bàsiques que comprenen:

- Anàlisi de riscos
- Precaucions salut i seguretat de les persones
- Assegurances i procediments d'avaluació de riscos
- Equips de seguretat
- Manuals de procediment en cas d'emergència

Aquesta seguretat ha de ser global en les diferents àrees del museu, les zones públiques i les zones privades amb o sense col·lecció, sense oblidar el perímetre de l'edifici. L'atenció de la seguretat es dirigiria sobretot a aplacar els riscos propis en un museu. Parlem de desastres naturals, les plagues, els problemes de les instal·lacions, el foc, els robatoris, el vandalisme o els riscos de caràcter polític o social. Trobar les mesures de controlar-los és l'objectiu del Pla de Seguretat d'un museu.

Per parlar de seguretat, i com a primer element d'anàlisi, s'ha d'esmentar la legislació bàsica en aquest camp. La Llei de Museus a Catalunya, estableix en el seu article 7 sobre la protecció i custòdia dels fons, sent la seguretat un punt important per la conservació de les col·leccions:

⁶ LORD, B. i LORD, G.: *Manual de Gestión de Museos*, Barcelona: Ariel, 2008 (1997)

“1- Els museus han de disposar del personal i de les condicions necessàries per a garantir la protecció i la conservació de llurs fons. 2- El Govern ha de dictar les disposicions reguladores de les condicions adequades de seguretat i de protecció que han de complir tots els museus de Catalunya. A més de l'assessorament establert pels articles 24 i 27 d'aquesta Llei, la Generalitat ha de d'assessorar sobre els sistemes de seguretat i de protecció adequats i sobre les condicions de conservació i de restauració dels fons dels museus.”⁷

El desplegament d'aquesta llei amb el Decret 35/1992, incorpora en els seus articles 2 i 3 les següents referències sobre seguretat, destacant la necessitat d'elaborar una normativa pròpia de seguretat per part de cada museu:

“Article 2

Àmbit de protecció en els museus

Els museus, com a centres dipositaris d'un patrimoni comú, han de garantir la protecció i la restauració dels seus fons i, com a espais per a la participació cultural, han de facilitar l'accés públic i garantir la seguretat dels usuaris.

Article 3

Recursos humans per a la protecció

3.1 Els museus han de disposar del personal qualificat necessari per a la seva protecció d'acord amb les seves instal·lacions i la vàlua dels fons. Tots els museus han de tenir, com a mínim, una persona encarregada del control i l'organització de les mesures de seguretat i de conservació, i un nombre de vigilants que no ha de ser mai inferior a dos durant les hores en què el museu es trobi obert al públic.

3.2 Les persones encarregades de la protecció en els museus han de rebre una formació periòdica i específica.

3.3 Cada museu ha de disposar d'una normativa pròpia de seguretat, on s'especifiquin les responsabilitats i les funcions de tot el personal i les actuacions que calgui emprendre en casos d'emergència. Tot el personal del museu ha de conèixer aquesta normativa.”⁸

⁷ LLEI 17/1990, del 2 de novembre 1990, (DOGC núm. 1367, de 14.11.1990)

⁸ Decret 35/1992, de 10 de febrer, de desplegament parcial de la Llei 17/1990 (DOGC núm. 1561)

Aquesta legislació específica pels museus s'hauria de completar amb les legislacions vigents que tenen a veure amb els edificis de pública concurrència on s'engloba l'activitat dels museus. Aquesta legislació aborda els temes de la seguretat des de la planificació contra incendis, a l'evacuació del públic, la protecció i seguretat ciutadana o la seguretat privada⁹. Una de les darreres lleis en aquesta línia seria la catalana sobre *Prevenició i seguretat en matèria d'incendis en establiments, activitats, infraestructures i edificis* que en el seu article primer especifica:

*“L'objecte d'aquesta llei és l'ordenació i la regulació generals de les actuacions públiques de prevenició i seguretat en matèria d'incendis en establiments, activitats, infraestructures i edificis. Aquestes actuacions constitueixen el sistema de prevenició i seguretat en matèria d'incendis a Catalunya.”*¹⁰

De forma concreta, l'annex 1 a aquesta llei ens indica que estan sotmesos a aquesta els edificis de pública concurrència de més de 500 m² o amb un aforament superior a 500 persones:

*“Establiments d'activitats recreatives o de pública concurrència, d'acord amb el Codi tècnic de l'edificació, de més de 500 m² de superfície o amb un aforament de més de 500 persones.”*¹¹

⁹ - Ordre, de 9 de març de 1971. Ordenança de seguretat i higiene en el treball (BOE de 16 de març de 1971)

- Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenició de riscos laborals (BOE de 10 de novembre de 1995)

- Norma bàsica de l'edificació: NBE-CPI/82. Reial decret 1587/1982 de 25 de juny, de protecció contra incendis (BOE de 21 de juliol de 1982)

- Norma bàsica de l'edificació: NBE-CPI/91. Reial decret 279/1991, d'1 de març, de protecció contra incendis (BOE de 8 de març de 1991)

- Norma bàsica de l'edificació: NBE-CPI/96. Reial decret 2177/1996, de 4 d'octubre, de protecció contra incendis (BOE de 29 d'octubre de 1996)

- Llei 20/1991 de 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques (DOGC de 4 de desembre i correcció d'errades al DOGC de 9 de desembre de 1991)

- Reglament d'instal·lacions de protecció contra incendis. Reial decret 1942/1993, de 5 de novembre (BOE de 14 de desembre de 1993)

- Condicionants urbanístics i de protecció contra incendis en els edificis. Decret 241/1994, de 26 de juliol (DOGC de 30 de setembre de 1994)

- Condicions de protecció contra incendis en els edificis. Ordenança municipal de 26 de juny de 1992, Ajuntament de Barcelona (BOP de 11 de juliol de 1992).

- Manual d'autoprotecció. Guia per al desenvolupament del pla d'emergència contra incendis i d'evacuació de locals i edificis. Ordre ministerial, de 29 de novembre de 1984 (BOE de 26 de febrer de 1985)

- Reglament general de policia d'espectacles públics i activitats recreatives. Reial decret 2816/1982, de 27 d'agost (BOE de 6 de novembre de 1982)

- Llei 10/1990, de 15 de juny, de policia de l'espectacle, les activitats recreatives i els establiments públics (DOGC de 22 de juny de 1990)

- Llei orgànica 1/1992, de 21 de febrer, de protecció de la seguretat ciutadana (BOE de 22 de febrer de 1992)

- Llei 23/1992, de 30 de juliol, de seguretat privada (BOE 4 d'agost de 1992)

- Llei 10/1994, d'11 de juliol, de la policia de la Generalitat. Mossos d'Esquadra (DOGC de 20 de juliol de 1994)

- Reial decret 2364/1994, de 9 de desembre, de seguretat privada i desenvolupament reglamentari (BOE de 10 de gener de 1995)

- Decret 272/1995, de 28 de setembre, de regulació de l'exercici de competències en matèria de seguretat privada (DOGC de 18 d'octubre de 1995)

- Ordre Ministerial de 23 d'abril de 1997 de seguretat privada (BOE de 6 de maig de 1997)

- Decret 233/1998, de 30 de juliol, de creació del Consell de Coordinació de la Seguretat Privada (DOGC de 4 de setembre de 1998)

¹⁰ LLEI 3/2010, del 18 de febrer, de prevenició i seguretat en matèria d'incendis en establiments, activitats, infraestructures i edificis. (DOGC núm. 5584 - 10/03/2010)

¹¹ Ídem, p. 18653.

El *Codi Tècnic de l'Edificació* regeix les normatives a seguir per la construcció¹². Sobre el tema de la seguretat destaca el document "DB SI Seguretat en cas d'incendi"¹³. Aquest text especifica els recorreguts d'evacuació segons metres quadrats i número de persones, les sortides necessàries, les dimensions i característiques dels elements d'evacuació, la seva senyalització, les dotacions contra incendis, la resistència de les estructures arquitectòniques, els processos d'evacuació... El codi incorpora a més les normatives concretes com les que marquen les portes d'evacuació¹⁴, la senyalització d'elements d'evacuació¹⁵ o pel tractament del fum,¹⁶ entre d'altres.

D'aquest codi voldríem destacar algunes seccions. Un primer punt és la densitat d'ocupació que s'estableix en 2 persones per metre quadrat en el cas de museus. Un segon element és la compartimentació de seguretat contra incendis que s'estableix de la següent forma per museus:

PÚBLICA CONCURRÈNCIA	En general	Cada sector d'incendi: $Sc \leq 2.500 \text{ m}^2$
	Recintes destinats a públic: - Amb seients fixos (cinemes, teatres, auditoris, sales de congressos) - Museus - Espais per a culte religiós - Recintes polisportius i firals	Poden constituir un únic sector d'incendi de $Sc > 2.500 \text{ m}^2$ si: - estan compartimentats respecte d'altres zones amb elements EI 120 - Sortides de planta comunicades: - amb un sector de risc mínim a través de vestíbul indep. o - amb un espai exterior segur - materials de revestiment: - B-s1,d0: parets i sostres - B_{FL}-s1: terres - Densitat de càrrega de foc, $Q_s \leq 200 \text{ MJ/m}^2$ per materials de revestiment i mobiliari fix - No hi ha zones habitables per sobre d'ells
	Caixes escèniques c.a. 1	Sempre han de constituir un sector d'incendi diferenciat

Un tercer element són les exigències de senyalització dels elements d'evacuació que tenen aquestes característiques:

¹² http://www.diba.es/seep/fixers/20061027cte_guia_coac.pdf

¹³ <http://www.e-coac.org/oct/web/html/cte/MANUAL%20DB%20SI-3-8-06.pdf>

¹⁴ UNE-EN 179:2009 i UNE EN 1125:2009

¹⁵ UNE 23034-1998

¹⁶ UNE 23585:2004 i EN 12101-6:2005

7. Senyalització dels elements d'evacuació

Les sortides i els recorreguts d'evacuació se senyalitzaran amb les següents condicions:

- Característiques

- Normativa:** UNE 23034-1998
- Disposició:** - De forma coherent amb la assignació d'ocupants que es pretén fer cap a cadascuna de les sortides.

Senyalització de sortides de recinte, planta o edifici

- D'ús habitual:**
- Senyal amb el rètol SALIDA.
  - No cal senyalitzar les sortides en les zones de:
    - Ús Residencial Habitatge;
    - Recinte $S < 50 \text{ m}^2$ amb ocupants habituals i la sortida del qual sigui visible des de qualsevol punt del recinte i els ocupants estiguin familiaritzats.
- D'ús exclusiu en cas d'emergència:**
- Senyal amb rètol SORTIDA D'EMERGÈNCIA

Senyalització dels recorreguts d'evacuació

- Direcció:**
- Sempre que des de l'origen d'evacuació no es perceben clarament les sortides o les seves senyals.
  - Enfront a la sortida d'un recinte > 100 persones que accedeixin lateralment a un passadís.
- Alternatius:**
- S'indicarà l'alternativa correcta en els punts dels recorreguts en què existeixin alternatives que puguin induir a error.
- Sense sortida:**
- Senyal amb el rètol SENSE SORTIDA junt a les portes que no siguin sortida i puguin induir a error. (mai no es col·locaran sobre la fulla)

- Dimensions: queden fixades en la taula següent funció de la distància d'observació, d:

Distància d'observació	Dimensions dels senyals
$d \leq 10 \text{ m}$	210 x 210 mm
$10 < d \leq 20 \text{ m}$	420 x 420 mm
$20 < d \leq 30 \text{ m}$	594 x 594 mm

- Visibilitat: Han de ser visibles inclòs en cas de fallada de l'enllumenat normal.

Com a quart element ens trobem les dotacions contra incendis segons les característiques dels espais d'ús de pública concurrència:

ÚS PÚBLICA CONCURRENCIA			
Extintors portàtils	General	Eficàcia: 21A – 113B Ubicació: cada 15 m en cada planta des de qualsevol origen d'evacuació	
	Locals o zones de risc especial, definits a la secció SI 1 apartat 2	Eficàcia: 21A – 113B	
		Ubicació:	- Exterior del local un proper a la porta d'accés que podrà servir a varis locals o zones. - Interior del local - de risc especial alt: $L \leq 10$ m, des de qualsevol punt a un extintor, inclòs el situat a l'exterior. - de risc especial mig o baix: $L \leq 15$ m, des de qualsevol punt a un extintor, inclòs l'exterior.
Boques d'incendi	$Sc > 500$ m ²	Tipus 25 mm	
	Zones de risc especial alt (degut a matèries sòlides)	Tipus 45 mm	
Columna seca	$h > 24$ m	* Els municipis podran substituir aquesta condició per la d'una instal·lació de boques d'incendi si no poden garantir el seu funcionament.	
Alarma	$P > 500$ persones	Apte per emetre missatges per megafonia	
Detecció d'incendi	$Sc > 1.000$ m ²	Detectors d'incendi en tot l'edifici	
Extinció automàtica	$h > 80$ m		
	Cuines industrials	$P > 50$ kW (l'eficàcia del sistema ha de quedar garantida considerant el sistema d'extracció de fums)	
	Centres de transformació (aparells amb aïllament amb punt d'inflamació $< 300^{\circ}\text{C}$)	$P > 1000$ kVA en cada aparell $P > 4.000$ kVA en el conjunt dels aparells	
Ascensor d'emergència	$h > 50$ m i no habitual?	(1)	
Hidrants exteriors	h descendent > 28 m	1 c/10.000 m ² o fracció i?	* Es poden considerar els hidrants que es trobin a la via pública a menys de 100 de la façana accessible de l'edifici
	h ascendent > 6 m	1 c/10.000 m ² o fracció	
	$5.000 \leq Sc \leq 10.000$ m ²	1	
	$Sc > 10.000$ m ²	1 més c/10.000 m ² addicionals o fracció	

Aquests elements de seguretat són plantejaments que porten a terme els arquitectes encarregats del projecte. Un cop s'han analitzat aquests elements arquitectònics, necessitem el complement de les idees derivades per la seguretat d'un museu, una seguretat que afecta a l'edifici, les persones que l'ocupen i les col·leccions que es conserven en ell. Per aquesta tasca resulta especialment útil el document presentat per la Generalitat de Catalunya: *Guia per elaborar el pla de seguretat d'un museu*¹⁷. Aquest document aporta les directrius bàsiques per dur a terme la seguretat d'un museu seguint les directrius generals que s'han d'especificar per cada centre en concret. Aquest text de base es pot completar amb la bibliografia específica sobre seguretat en museus.

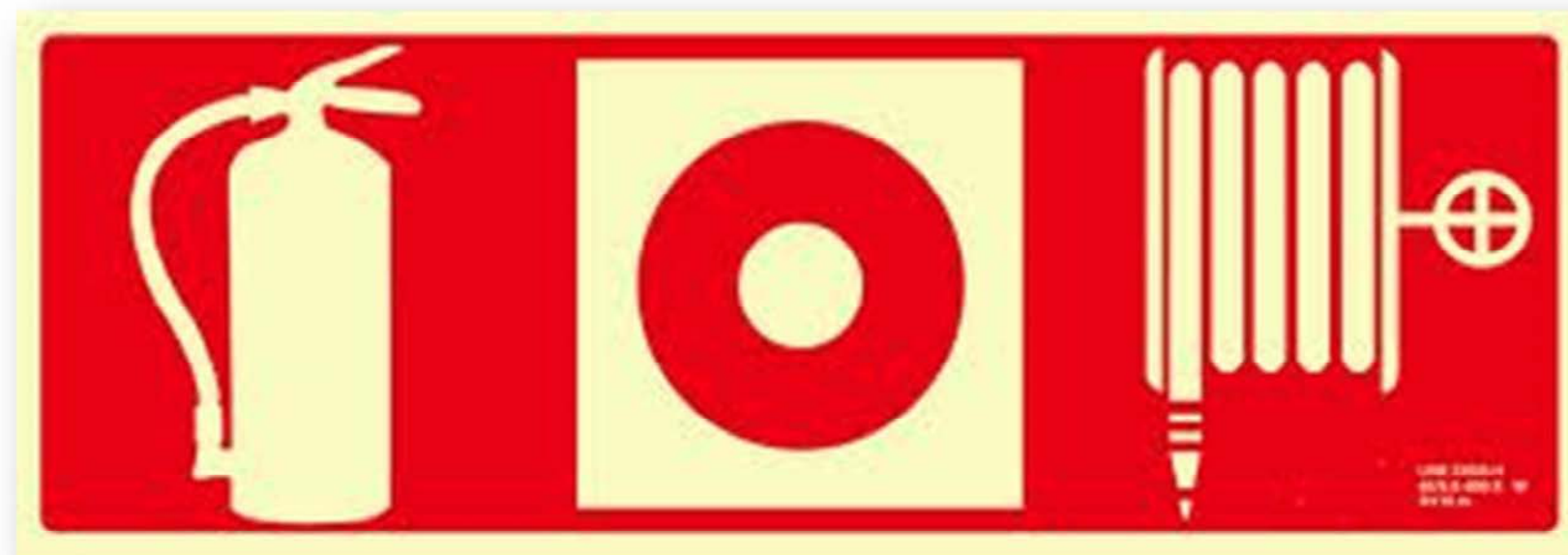
¹⁷ <http://www20.gencat.cat/docs/CulturaDepartament/Cultura/Temes/Museus/Guia%20de%20Recursos/Publicacions/Arxius/plasegur.pdf>

A grans trets, un museu ha d'implantar un projecte de seguretat que contempli tres fases:

1. Seguretat física
2. Seguretat electrònica
3. Seguretat amb personal de seguretat

La seguretat física afecta a la seguretat de les obres exposades o emmagatzemades. Per aquest motiu es necessiten sistemes d'ancoratge, vitrines, peanyes, cintes delimitadores, senyalització... per garantir la seguretat de les peces.

Senyalística contra incendis normalitzada: extintor, polsador d'alarma, BIE.

En relació a la seguretat electrònica, calen una sèrie d'elements clau. Les instal·lacions i les actuacions han de portar-les a terme empreses especialitzades i no podem oblidar com aquestes han d'estar coordinades posteriorment per personal preparat de la pròpia institució. Entre les instal·lacions són imprescindibles sistemes anti-intrusió, sistemes de control d'accessos, un sistema de CCTV, un sistema de detecció d'incendis i un sistema d'extinció d'incendis. Aquests sistemes es materialitzen amb una sèrie de dispositius tècnics com són els detectors d'infrarojos, les càmeres que enregistren els diferents espais amb un sistema videogravador digital, els detectors iònics i els sistemes d'extinció d'incendis segons normativa vigent, extintors portàtils o les boques d'incendi. Les peces de la col·lecció que mereixin una atenció especial poden disposar de sistemes com els detectors de moviment que en el moment de desplaçar una peça del seu lloc o quan el visitant s'apropa massa a la peça, activarien l'alarma.

La seguretat amb personal específic és l'equip humà contractat pel museu que vetlla per la seguretat. És necessari un equip coordinat per un especialista en seguretat en museus que treballi amb auxiliars i informadors de sales. Aquest equip s'encarrega del control de la seguretat física i electrònica, afegint les rondes de verificació com a control constant dels espais del museu. Aquest personal ha d'estar permanentment comunicat amb un sistema de transmissors. Lord & Lord especifiquen les següents categories per la seguretat del museu en el seu *Manual de Gestión de Museos*: cap de seguretat i vigilant o guarda de seguretat.

La seguretat no només s'ha de donar en les sales expositives o en les sales de magatzem. Un factor important són les consignes de treball que garanteixin la seguretat en els diferents processos propis del museu com l'entrada i sortida de l'obra, el préstec de les peces, els riscos en el muntatge d'una exposició, el transport d'obra... Aquests elements també han d'implementar-se en el programa de seguretat a través de protocols d'actuació en els diferents processos de la institució¹⁸.

¹⁸ Un material interessant és el document "Registrar pas a pas: quan un objecte entra al museu" en <http://www20.gencat.cat/docs/CulturaDepartament/Cultura/Temes/Museus/Guia%20de%20Recursos/Publicacions/Arxius/regis.pdf>

1.2. Els plans d'emergències per les col·leccions patrimonials.

La seguretat en el museu contempla la seguretat de les col·leccions i de les persones. Per aquest motiu el museu ha d'integrar un Pla d'Autoprotecció destinat a les persones en moments d'emergència i un **Pla d'Emergència per les Col·leccions**. El punt de partida és el *Real Decreto 393/2007*¹⁹ que ens defineix en el punt 1.2 de les *Disposicions Generals* el concepte d'autoprotecció:

“Concepto de autoprotección se entiende como autoprotección al sistema de acciones y medidas encaminadas a prevenir y controlar los riesgos sobre las personas y los bienes, a dar respuesta adecuada a las posibles situaciones de emergencia y a garantizar la integración de estas actuaciones con el sistema público de protección civil. Estas acciones y medidas deben ser adoptadas por los titulares de las actividades, públicas o privadas, con sus propios medios”

L'evacuació de persones ha de ser la prioritat del centre en un primer moment abans de plantejar-se una evacuació de les col·leccions. Els plans previs, la formació, els simulacres són garantia d'afrontar els moments d'emergències i la forma de disminuir els riscos. L'evacuació de les persones queda reflectida en les mesures arquitectòniques de l'edifici i les normatives que el regeixen ja comentades. El següent pas seria la redacció del protocol a seguir en el cas d'una emergència, des del moment que sona l'alarma fins el moment de restablir l'ordre.

En el cas dels museus, ens enfrontem amb un dels punts importants que la conservació preventiva ha de gestionar: la redacció d'un Pla de protecció de les col·leccions davant emergències, tal i com desenvolupen els *Museum Emergency Program* (MEP) del ICOM²⁰ o recentment ha desenvolupat el Ministerio de Cultura espanyol²¹. Aquest pla ha d'identificar els riscos per les col·leccions i estudiar els recursos disponibles per fer front a situacions d'emergència. Les aplicacions treballen a priori les necessitats i desenvolupen un treball abans, durant i després de l'emergència. Destaquem com en l'actualitat aquest tipus de plans es consideren parts integrants de la conservació preventiva i les mesures que han de desenvolupar-se per garantir la conservació de les col·leccions materials de cada institució. No hem d'oblidar com aquesta protecció de les col·leccions suposa la

¹⁹ REAL DECRETO 393/2007, de 23 de marzo, *Norma Básica de Autoprotección de los centros, establecimientos y dependencias dedicados a actividades que puedan dar origen a situaciones de emergencia*, (BOE núm. 72, 24 de març de 2007)

²⁰ <http://icom.museum/que-hacemos/programas/programa-de-urgencia-en-los-museos/L/1.html>

²¹ AA. VV.: *Guía para un Plan de protección de colecciones ante emergencias*. Madrid: Ministerio de Cultura, 2009.

col·laboració i la imbricació entre la conservació preventiva, la seguretat i l'autoprotecció en el museu. El Pla de Conservació Preventiva, el Pla de Seguretat i el Pla d'Autoprotecció ens donen les claus per desenvolupar el Pla de resolució d'emergències per les col·leccions d'un museu.

En l'estat espanyol destaquen una sèrie d'iniciatives específiques que ha desenvolupat el Ministerio de Cultura en aquesta línia. Entre els elements que ens trobem podem destacar la *Jornada Técnica de Gestión de emergencias en museos: las colecciones, un capítulo pendiente* del 16 de febrer del 2006 al Museo de América de Madrid o la publicació derivada de la jornada portada a terme al Museo Guggenheim de Bilbao el 14 de desembre del 2007: *Planes de emergencia para museos. Hacia una conservación preventiva integral*²². Altres iniciatives es preocupen d'especificar aquesta intervenció d'autoprotecció per les col·leccions d'arxius i biblioteques²³. Però els museus que disposen d'aquests plans són pocs i només aquells que han participat en els programes estatals han començat a treballar en aquesta línia com el citat Museo Guggenheim de Bilbao, el Museo Thyssen-Bornemisza de Madrid o el Museo González Martínez de València entre els exemples més destacats²⁴.

Cartel·la resolució d'emergències per les obres exposades al Museo Guggenheim, Bilbao.

Imatge: Museo Guggenheim

²² AA. VV.: *Planes de Emergencia para museos. Hacia una conservación preventiva integral*. Bilbao: Museo Guggenheim, 2007.

²³ AA. VV.: *Conservación preventiva y Plan de Gestión de Desastres en archivos y bibliotecas*. Madrid: Fundación Histórica Tavera, 2000.

²⁴ Les institucions que atresoren patrimoni tèxtil encara no han desenvolupat aquesta mena de plans. Aquesta dada es confirma amb els formularis omplerts per diferents institucions que adjuntem als annexos del projecte: cap dels centres qüestionats han desenvolupat un Pla d'Emergències i la gran majoria no ho contemplem entre les seves prioritats.

1.3. L'especificitat de les col·leccions tèxtils i la seva protecció en moments d'emergència.

Quan ens enfrontem a un Pla de resolució d'emergències per les col·leccions d'un museu tèxtil, tenim un material patrimonial específic, molt fràgil i amb unes característiques molt concretes. Roser López així ho expressa en la publicació *Pla de Conservació Preventiva del material tèxtil*:

*“Els objectes patrimonials tèxtils es caracteritzen, entre d'altres aspectes, per la seva fragilitat derivada dels materials que els componen, en la majoria dels casos, orgànics, bàsicament fibres naturals. Aquestes, per la seva naturalesa, estan exposades a nombroses degradacions internes i externes que poden afectar-les tant físicament com químicament”*²⁵

Al deteriorament de la pròpia consistència dels materials tèxtils, hem d'afegir altres factors que caracteritzen aquests fons patrimonials, com són: la degradació pel seu ús pràctic en el passat, la manca de rigidesa, la presència de volums buits, i la varietat de mides, materials i formes de les peces concretes i de les col·leccions tèxtils en general. Aquestes característiques físiques han de tenir-se molt en compte en el moment de plantejar un Pla de resolució d'emergències per les col·leccions d'un museu tèxtil. Ens trobarem amb vestits, fragments de teixit, complements, parament de la llar, mostraris tèxtils... Aquests diferents elements hauran de tractar-se de forma individualitzada i estudiar les seves característiques particulars que ens poden dificultar la nostra tasca de conservació. Conèixer els fons, els especificatius de les col·leccions, les mesures aplicades de conservació preventiva i seguretat seran les pistes pel tractament de les emergències.

Quins són els factors de degradació més freqüents pel patrimoni tèxtil? Podem destacar aquests grups i especificar alguns ítems bàsics:

²⁵ LÓPEZ, R.: *Pla de conservació preventiva del material tèxtil*. Terrassa: Centre de Documentació i Museu Tèxtil, 2010, p.7.

- Condicions ambientals
  - Temperatura
  - Humitat relativa
  - Substàncies contaminants
  - Pols
  - Radiacions solars i lumíniques
- Biodeteriorament
  - Microorganismes
  - Insectes
  - Rosegadors
- Causes humanes
  - Manipulació
  - Vandalisme
- Condicions físiques d'emmagatzematge, exposició i transport
  - Manca de suport
  - Manca de volum
  - Pes excessiu

Exemples d'insectes que degraden el patrimoni tèxtil: arna, lepisma, dermèstid i tèrmit

- Desastres naturals
  - Inundacions
  - Incendis

Aquests factors de degradació han de tenir-se presents per cercar les mesures adequades que poden implementar-se per tal de millorar la conservació de les col·leccions. Aquests mateixos factors poden ser els causants d'una emergència en el moment que els paràmetres posin en perill la integritat de les col·leccions. Podríem considerar un moment d'emergència quan aquests factors de degradació arribin a les següents cotes i afectin a un volum de peces considerable.

Intervenció de restauració en teixit biodeteriorat i teixit amb atac de fongs (*aspergillus flavus*)

Imatge: N. Galindo, SPM i <http://mycota-crcc.mnhn.fr>

Tenint en compte aquestes idees podem plantejar les mesures bàsiques per protegir el patrimoni tèxtil en un moment d'emergència. Algunes d'aquestes mesures són a curt termini i d'altres a llarg termini segons els factors de degradació. Altres mesures han d'aplicar-se directament en el moment de la catàstrofe.

Principals factors de degradació del patrimoni tèxtil en moments d'emergència	
Condicions ambientals	
Temperatura:	Temperatures elevades (+25°C) que fomentin la proliferació de biodeteriorament.
Humitat relativa:	Excessos d'humitat relativa (70% HR) que fomentin la proliferació de biodeteriorament, el destenyit dels pigments o les deformacions del teixit. Humitat relativa baixa (20% HR) que fomenti el trencament i la fragilitat de les fibres tèxtils.
Substàncies contaminants:	Àcids de la fusta o el paper i els seus tractaments que poden afectar les fibres. Agents contaminants a l'aire.
Pols:	Adherida a les fibres fomenta el trencament d'aquestes i amb condicions climàtiques extremes faciliten la presència biològica.
Radiacions solars i lumíniques:	Radiacions (+50 lux i +75 µW/lm) donen feblesa a les fibres i processos de pèrdua del color.
Biodeteriorament	
Microorganismes:	Plaga. Proliferen en contextos climàtics i de contaminació que els afavoreix
Bacteris	
Fongs	

Insectes:	Plaga. Proliferen en contextos climàtics i de contaminació que els afavoreix
Tèrmits	
Corcs	
Arnes	
Lapismes	
Escarabats	
Rosegadors:	Plaga. Proliferen en contextos climàtics i de contaminació que els afavoreix
Ratolins	
Causes humanes	
Manipulació:	Moviment de peces sense suport rígid, sense guants de cotó o làtex, sense ubicació raonada, sense atenció a les característiques físiques de la peça en moviment...
Vandalisme	
Condicions físiques d'emmagatzematge, exposició i transport	
Sistemes d'emmagatzematge, exposició o transport no adequats pel patrimoni tèxtil i que el posen en risc.	
Falta d'un inventari complet de les col·leccions.	
Manca de protocols específics d'emmagatzematge, exposició o transport.	
Manca de suport rígid per peces de teixit.	
Manca de volum per peces d'indumentària o complements que requereixen omplir els buits.	
Pes excessiu de peces sobreposades o pes inherent a la pròpia constitució de la peça.	
Problemàtiques en el mobiliari dels magatzems, les vitrines d'exposició i les caixes de transport.	
Desastres naturals	
Inundacions:	problemes arquitectònics o localització en zona de risc.
Incendis:	problemes tècnics de les instal·lacions, ús poc responsable de les instal·lacions i equipaments.

Mesures de protecció del patrimoni tèxtil en moments d'emergència

Condicions ambientals

Temperatura:	Control sistemàtic de les condicions climàtiques. Reubicació de les peces fins disposar de les condicions adequades.
Humitat relativa:	Control sistemàtic de les condicions climàtiques. Reubicació de les peces fins disposar de les condicions adequades.
Substàncies contaminants:	Control sistemàtic de les substàncies contaminants. Ventilació
Pols:	Microaspiració de les peces. Protecció de l'espai contra la pols.
Radiacions solars i lumíniques:	Control radiacions lumíniques.

Biodeteriorament

Microorganismes:	Quarantena. Separació de les peces segons grau d'afectació i tractament.
Bacteris Fongs	Anòxia. Control periòdic. Ventilació.
Insectes:	Quarantena. Separació de les peces segons grau d'afectació i tractament.
Tèrmits Corcs Arnes Lapismes Escarabats	Anòxia. Control periòdic. Trampes. Neteja.
Rosegadors:	Exterminació. Trampes.
Ratolins	Neteja.

Causes humanes

Manipulació:	Protocol de manipulació.
Vandalisme:	Implementació seguretat.

Condicions físiques d'emmagatzematge, exposició i transport

Sistema d'emmagatzematge, exposició i transport adequats.
Inventari complet de les col·leccions.
Protocols específics d'emmagatzematge, exposició o transport.
Suport rígid per peces de teixit.
Volum per peces d'indumentària o complements que requereixen omplir els buits.
Evitar acumulació de peces.

Desastres naturals

Incendis:	Evacuació de les peces i control de l'incendi. Preferència de gasos pel control de l'incendi. Número d'identificació d'emergència. Documentació del procés. Separació de les peces segons grau d'afectació i tractament. Espai per acollir les peces preparat. Moviment de peces afeblides amb cura i suports rígids. Consultar un equip de restauració per la intervenció després de l'emergència.
Inundacions:	Evacuació de les peces i control de la inundació amb bombes d'extracció, material absorbent... Número d'identificació d'emergència. Documentació del procés. Separació de les peces segons grau d'afectació i tractament. Temps d'actuació: 48h abans l'aparició de fongs a temperatures baixes (10-15°C) i HR inferior a 50%. Espai per acollir les peces mullades preparat. Moviment de peces afeblides per l'aigua amb cura, papers de conservació preventiva entre peces i suports rígids. Atenció a números d'inventari i informacions documentals. Aïllar parts metàl·liques de les peces per evitar oxidacions. Prioritat a les peces que perden la coloració per l'acció de l'aigua. Neteja amb aigua desionitzada per remoure sals i contaminants adherits en el moment de la inundació per els peces que ho permetin. Espai pel seu assecat preparat amb materials de conservació preventiva (polietilè) i materials absorbents com esponges, cotó... assecadors manuals per les peces que ho permetin. Consultar un equip de restauració per la intervenció després de l'emergència que poden recomanar la congelació d'algunes peces.

2. CONSERVANT EL PATRIMONI TÈXTIL

Conservar el patrimoni tèxtil és una tasca complicada per les característiques intrínseques al material i les característiques físiques que condicionen aquest patrimoni. Aquesta dificultat és la feina a la qual han d'enfrontar-se els museus tèxtils i d'indumentària i aquells que conserven tèxtil com són les cases-museus, les architectures patrimonials, els museus i col·leccions etnològiques... A la tasca pràctica hem d'afegir les relacions conceptuals que implica aquest element patrimonial. Partim d'una pregunta:

Per què hem de conservar el patrimoni tèxtil?

El patrimoni tèxtil comporta una varietat de significats i aproximacions. Ens trobem amb unes peces que no acostumen a ser peces úniques, sinó peces inserides en un context més ampli de processos tècnics, de consum, d'ideologia... que acostuma a reproduir-les i variar les seves formes. Algunes peces excel·leixen per la seva conservació a través del temps malgrat haver estat pensades com a materials utilitaris en el seu moment. Altres peces són úniques i la seva aproximació és des de les perspectives genèriques aplicades en la història de l'art i en el camp del disseny.

Les aproximacions al patrimoni tèxtil poden ser, per tant, diverses. Tant des d'un punt de vista tècnic sobre els materials i les tècniques emprades per la seva realització, com des d'un punt de vista històric i artístic de la seva relació amb l'àrea del disseny. Altres connotacions sociològiques i antropològiques es poden afegir, sobre l'ús i funció que han tingut aquestes peces, tan en la religió com en la societat civil. La indumentària ha estat un element utilitari i amb una sèrie de simbologies que l'enriqueixen com a patrimoni: la indumentària ha estat signe de poder, de riquesa, de gènere, de lluita, de diferència entre classes i pobles, també ens parla de tècniques en procés de desaparició... Per aquest motiu la seva conservació suposa mantenir vives aquestes significacions creuades i el museu ha d'enfrontar-se a altres necessitats comunicatives més enllà de la seva presentació com a material. Els museus han de modificar les actituds davant les seves col·leccions i fer atenció a aquestes diferents aproximacions. En aquesta línia reflexiona Eulàlia Morral, directora del CDMT: *"en el momento en que dejamos de considerar los tejidos como obras singulares (...) y los situamos en su lugar, como producto que responde a una materia*

prima, a un proceso tecnológico y a una necesidad de consumo social, el centro de gravedad del museo ya no puede recaer sobre él, sino sobre el conjunto de elementos que configuran este patrimonio: el acceso a las fibras, los procesos de transformación, las vías comerciales, las fábricas, el lenguaje...”²⁶

Els especialistes en Gestió del Patrimoni Cultural es troben doncs amb un patrimoni que presenta una sèrie de problemàtiques teòriques lligades a la seva presència en les institucions que els atresoren. En aquesta línia l'article de Nayra Llonch²⁷ reflexiona sobre els elements teòrics que fan del tèxtil i de la indumentària elements patrimonials i que afegeixen una nova realitat conceptual. L'autora parteix del concepte que aquests centres patrimonials conserven només una part del passat, aquell que ha arribat a nosaltres. El patrimoni *en se* pot no aportar tanta informació com pintures, escultures o textos que ens presenten la indumentària a través del desenvolupament de la història de l'art i de les diferents cultures. Les peces conservades han de posar-se en relació amb altres fonts documentals que complement els significats. La presència física continua sent necessària per estudiar i documentar les peces, des dels materials, les tècniques, els dissenys...

Exposició permanent Museu de l'Estampació de Premià de Mar.

Imatge: Museu de l'Estampació de Premià de Mar.

²⁶MORRAL, E. i MOLIST, N.: "Patrimonio Textil: del museo al mercado" en AA. VV.: Conferencia Internacional de colecciones y museos de indumentaria. Madrid: Museo Nacional del Pueblo Español, 1993, pp. 124-127.

²⁷LLONCH, N.: "Los museos de indumentaria y el tejido de la cultura" en *Her&Mus: Museos de moda. Entre el traje y el diseño*, nº 5, 2010.

Jose A. Ortiz

Aquestes col·leccions patrimonials tenen orígens diversos: els béns que fruit de les desamortitzacions arriben a mans públiques, les col·leccions de les exposicions internacionals que fomenten la industrialització, les peces provenint del colonialisme i l'interès exòtic en altres cultures, les col·leccions privades o les peces que formaven part de guarda-robes particulars o dels tallers dels creadors de la moda del segle XX, peces de l'etnologia i la cultura popular... Aquesta varietat d'orígens aporta una gran varietat en el moment d'enfrontar-nos als museus que s'ocupen de la gestió d'aquest patrimoni. No oblidem que en la nostra societat actual aquest patrimoni continua creixent amb les donacions dels creadors actuals que volen estar presents en les col·leccions com el MoMu d'Anvers o el Museo del Traje de Madrid. La moda és potser un dels patrimonis emergents que hauríem de considerar pel poder econòmic i ideològic que suposa el seu negoci en l'actualitat: la divinització del creador, la seva inserció en el mercat de consum i en el màrqueting publicitari, la problemàtiques de les còpies i reproduccions il·lícites, etc...

Vitrina "Del Miriñaque al Polisón (1868-1898)" al Museo del Traje, Madrid.

Imatge: Museo del Traje, Madrid.

Les realitats entre aquests centres patrimonials són molt properes i les problemàtiques són compartides. Per aquest motiu, iniciatives portades a terme per diferents centres patrimonials que proposen el treball en xarxa, són una forma de difondre el patrimoni i ajudar-se en la gestió, tal i com porta a terme el *Circuit de Museus Tèxtils i de Moda a Catalunya*. Aquesta iniciativa condensa els esforços de tres institucions catalanes diferenciades en les seves exposicions i les seves línies de recerca que es complementen en el territori català: el CDMT de Terrassa, el Museu de l'Estampació de Premià de Mar i el Museu Marès de la Punta d'Arenys de Mar²⁸.

Si ens referim a aquest context català, la història, la indústria i al cultura de Catalunya han estat sovint lligades estretament al món tèxtil. El disseny, al producció i el comerç de fils, teixits i peces de vestir són encara un dels fonaments importants de l'economia i un factor determinants en els intercanvis tecnològics i de coneixement al llarg dels segles. En el cas català el patrimoni tèxtil ens parla directament de la indústria que des de les indians del segle XVIII fins les darreres desfilades de la temporada de Custo Barcelona o Mango, ens porten a un context històric, econòmic, social, artístic... clau per entendre la nostra història. Aquest patrimoni lligat al patrimoni industrial es defensa en els nous marcs europeus de col·laboració entre institucions europees com són el TEXMEDIN²⁹ i el EUROTEx ID Project³⁰.

A la nostra pregunta de base: “**Per què hem de conservar el patrimoni tèxtil?**” podem doncs respondre:

SI, hem de conservar el patrimoni tèxtil

pel seu valor com testimoni històric, social, religiós, tècnic, artístic...

per les seves qualitats comunicatives de poder, gènere, nació, tradició...

per l'expressió material de les societats en les quals s'insereix

per la seva importància en el desenvolupament de les societats industrials

pel fenomen social, mediàtic, publicitari i econòmic del fet de vestir-se

²⁸ www.circuitmuseustextils.cat

²⁹ <http://www.texmedin.eu/>

³⁰ <http://www.acte.net/eurotexid/>

III. CONSERVACIÓ PREVENTIVA I RESOLUCIÓ D'EMERGÈNCIES EN LES COL·LECCIONS DEL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ MUSEU TÈXTIL DE TERRASSA

CDMT, NR. 5460

1. LA INSTITUCIÓ: CENTRE DE DOCUMENTACIÓ MUSEU TÈXTIL DE TERRASSA

El Centre de Documentació i Museu Tèxtil (CDMT) és una entitat patrimonial que amb el temps ha esdevingut una institució de referència en l'àmbit català i mediterrani, especialitzada en la conservació, estudi i promoció de la cultura tèxtil. Els seus orígens daten de 1946, i avui és un Consorci format per l'Ajuntament de Terrassa i la Diputació de Barcelona.

La missió del CDMT queda palesa en el seu web: *“Estem especialitzats en la conservació, estudi i promoció de la cultura tèxtil. Treballem per conèixer i fer conèixer el patrimoni tèxtil i per fomentar la sensibilitat i el coneixement del públic envers un patrimoni que és part indissociable de la nostra cultura”*.³¹ Per portar a terme aquesta missió tenen com a base del seu treball una sèrie de projectes i espais destinats a la conservació, restauració, estudi i difusió del patrimoni tèxtil: *“El Centre desenvolupa diversos programes de recerca d'àmbit local, català i mediterrani, els resultats dels quals són presentats al públic a través d'exposicions temporals i les corresponents publicacions. La difusió es complementa amb una oferta didàctica, servei d'aules-taller i de recursos pedagògics, i programa d'activitats per a tots els públics. El Museu compta amb un taller de restauració de teixits i indumentària, que presta també servei a d'altres entitats i a particulars. Disposem també de sala d'actes i sala d'exposicions que podeu utilitzar mitjançant lloguer”*.³²

La institució reflexiona sobre els orígens i el sistema de creació de les seves riques col·leccions: *“El fons del Centre s'ha anat constituint a base de diferents aportacions públiques i privades. A partir de la col·lecció inicial de teixits, elements d'indumentària i paraments litúrgics de Josep Biosca, que el 1946 va donar naixement a l'entitat, entre els anys cinquanta i vuitanta s'hi van anar sumant les col·leccions Moragas (indumentària), Garcia Capafons (passamaneria), Viñas (teixits i documentació bibliogràfica), Tórtola València (teixits) i Tolosa (indumentària i complements). A partir de 1990 s'ha prioritzat l'adquisició de tèxtils representatius de la història industrial del país, particularment mostraris d'empresa, dissenys originals i fons fotogràfics (...) Cal esmentar especialment el patrimoni Modernista, una col·lecció única que reuneix obres mestres d'artistes, dissenyadors i empreses catalanes del 1900”*.³³

³¹ <http://www.cdmt.es>

³² Idem.

³³ Idem.

Els fons del museu, digitalitzats en la base de dades on line IMATEX³⁴, està format per més de 20.000 objectes representatius de la història tèxtil d'arreu del món, des del segle I fins avui. Destaquen entre les col·leccions:

- Teixits de l'àrea mediterrània
  - Preindustrials (andalusins, gòtics, renaixentistes, barrocs)
  - Industrials (ss. XIX i XX i mostraris d'indústries tèxtils, principalment del Vallès i de Catalunya)
- Teixits de Xina, Índia i de l'Amèrica precolombina
- Estampats, brodats, indumentària (ss. XVIII al XX)
- Paraments litúrgics (ss. XVI al XX)
- Complements (ss. XVII al XX).
- Dissenys originals del s. XX i de postes en carta per a teler jacquard.

Impressió de la base de dades IMATEX

³⁴ <http://www.cdmt.es/CAT/MUSEUCAT/coleccions/coleccionsgeneral.htm>

Entre els departaments del CDMT destaquen els de conservació, restauració, documentació, exposicions, publicacions i activitats.

El departament de conservació té cura dels espais de reserva que trobem en les diferents plantes de l'edifici amb sistemes de control climàtic, de seguretat i contra incendis.

Aquests espais s'organitzen en funció del patrimoni conservat:

- Teixits (*reserva 1 i 2*)
- Indumentària (*reserva 3 i 4*)
- Mostraris, originals i postes en carta (*reserva 5*)
- Peces gran format i tridimensionals (*reserva 6*)
- Fons bibliogràfic antic, fons fotogràfic, catifes i tapissos (*reserva 7*)

Lligada a la conservació trobem el departament de restauració. El CDMT té un taller propi de restauració recentment renovat, amb l'utillatge apropiat per fer front a tot tipus d'actuacions en materials tèxtils. Desenvolupen l'anàlisi, neteja i tractament dels propis fons, així com els fons d'altres museus, entitats o particulars.

La documentació és un dels pilars del CDMT gràcies als fons bibliogràfics i documentals de la seva biblioteca. L'equip de documentació ofereix solucions a les pròpies necessitats del centre o a les consultes externes. La biblioteca especialitzada en tèxtil reuneix més de 10.000 documents, entre llibres, enregistraments i manuscrits, i 80 revistes vives sobre els diversos aspectes del tèxtil i la moda, i tot allò que s'hi relaciona: l'art, la indústria i la tecnologia, la història, el disseny, les tendències, etc. , així com els aspectes del patrimoni, la conservació i la restauració. El servei es completa amb la textilteca on line a través l'IMATEX. Cada document digitalitzat consta d'una o més imatges, amb informació tècnica, cronològica i estilística amb diferents paràmetres de recerca.

Biblioteca del CDMT i exposició "Despulla't" Del 16 de desembre de 2008 fins finals de 2011.

Imatge CDMT, Quico Ortega

El treball dels tècnics del CDMT queda palès amb les exposicions o publicacions que preparen. Els projectes expositius combinen temporals de curta durada, pròpies o externes, i temporals de llarga durada que substitueixen l'exposició permanent. Els criteris de conservació del tèxtil i la riquesa i varietat de les col·leccions fa que la institució intenti renovar les seves sales expositives de forma habitual³⁵. Les publicacions tenen com a objectiu difondre el resultat dels seus programes de recerca i, de l'altre desvetllar la sensibilitat envers el tèxtil entre el públic no especialitzat. Els formats són els catàlegs de les exposicions i les monografies eventuais que es complementen la Revista Datatèxtil, que es publica semestralment.

Atenent a aquesta necessitat de divulgació que trobem en els diferents àmbits del CDMT, trobem una sèrie d'activitats dirigides al públic en general per acostar el patrimoni tèxtil als ciutadans. Són sobretot propostes pensades per a entretenir el públic familiar en matins de diumenge, per crear una tertúlia agradable i informal al voltant d'una peça o d'un tema relacionat amb el tèxtil i la moda, o per a visitar alguna de les exposicions en companyia d'un expert. En aquesta línia trobem el projecte de l'Aula Didàctica del Centre de Documentació i Museu Tèxtil. Activitats i recursos didàctics es combinen per apropar els fons a diferents sectors de públic.

³⁵ La web del CDMT ens permet conèixer la trajectòria expositiva del museu: <http://www.cdm-t.es/CAT/MUSEUCAT/museugeneral.htm>

Visita al CDMT

Fotografia: CDMT

Els departaments de conservació, restauració i documentació participen en la implementació de diferents formacions dirigides a professionals del sector. Algunes de les formacions proposades oscil·len entre aquestes temàtiques:

- Anàlisi tècnica de teixits antics
- Introducció a l'anàlisi de fibres
- Història dels accessoris
- Documentació de teixits

Les activitats pròpies de formació i divulgació del CDMT es completen amb els convenis signats amb altres organitzacions i entitats per afavorir la difusió, la recerca, l'estudi, la publicació i el coneixement en general dels seus fons:

- **L'Escola Superior de Restauració de Bens Culturals de Catalunya**, per al desenvolupament de pràctiques formatives en restauració tèxtil.
- **El Centre d'Innovació tecnològica-CTF (UPC)**, per emmarcar i coordinar l'actuació del CDMT i del CTF en activitats de formació, recerca, transferència de tecnologia desenvolupada per la Universitat i en la conservació del patrimoni tèxtil de Catalunya.
- **La Universitat Autònoma de Barcelona**, col·laboració amb el Grup d'Estudis Precolombins i pràctiques d'alumnes d'Història de l'Art.
- **L'Ajuntament de Barcelona**, adhesió a la Ruta Europea del Modernisme.
- **El Patronat Municipal d'Educació de Terrassa**, adhesió a la xarxa d'entitats "Terrassaeduca".
- **El Patronat Municipal d'Educació de Terrassa**, col·laboració amb l'Escola Municipal d'Art i l'Escola Municipal La Llar.
- **El Centre d'Estudis Històrics de Terrassa**, col·laboració en l'edició de "Terme, Revista d'Història".
- **La Fundació Gustavo Puente**, col·laboració en recerca sobre el tèxtil i la moda.
- **El CDMT és membre de l'Agrupació d'Empreses Innovadores del Vallès Occidental**, entitat que reuneix empreses i entitats catalanes relacionades directa o indirectament amb el sector tèxtil, amb l'objectiu de dinamitzar-lo i millorar-ne la seva competitivitat.

Als convenis hem d'afegir els projectes en xarxa amb diferents centres patrimonials de recerca europeus i americans com:

- Projecte europeu TEXMEDIN
- Estudi i documentació de mostraris industrials europeus:
- Caracterització tecnològica i tipològica de les produccions medievals tèxtils coptes.

2. PLA DE PROTECCIÓ DE LES COL·LECCIONS DEL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ MUSEU TÈXTIL DE TERRASSA.

Pel desenvolupament d'aquest *Pla de protecció de les col·leccions del Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa* proposem una sèrie de fitxes dividides per apartats que pretén desenvolupar aquest Pla d'Emergències seguint les doctrines que actualment estan en vigència en aquest tema. El format en fitxes facilita la consulta de la informació sobretot en moments d'emergència i sistematitza de forma clara la informació. De la mateixa forma que proposem els pictogrames i una sèrie de propostes que tenen com objectiu l'ús pràctic que aquest projecte ha de tenir.

El punt de partida són el ja existent *Pla d'Autoprotecció* del CDMT³⁶ i una fitxa, fitxa 00. "Formulari previ per la institució", que ha omplert la conservadora del CDMT, Roser López, on constatem els coneixements a priori del personal sobre la resolució d'emergències i més concretament sobre actuació sobre les col·leccions en moment d'emergència³⁷. A continuació es desenvolupa l'avaluació de riscos que presenta el CDMT analitzant en primer lloc l'edifici identificant les diferents zones que el componen. Posteriorment s'analitzen els riscos per cada zona detallant en una sèrie de fitxes les principals problemàtiques que podem constatar en el centre que ens ocupa. Una vegada els riscos estan identificats, els avaluem pel nivell de risc que presenten a través de 4 categories identificades amb colors: lleu, mitjà, greu i molt greu. Amb els riscos identificats i avaluats ens quedaria mostrar els recursos humans i materials dels que disposa el centre en l'actualitat.

Aquestes constatacions enllacen amb la següent part: l'aplicació de mesures protectores que passen per la jerarquització de les col·leccions, la minimització de riscos, la creació dels equips d'intervenció i els equipaments interns i externs necessaris. Aquestes mesures són el preàmbul al procediment operatiu en un moment d'emergència i la posterior recuperació un cop acabat el moment d'alarma. Aquest procediment és el projecte en si mateix, les consignes i els protocols ha implantar en el CDMT. Per poder portar-ho a terme necessitem desenvolupar un pressupost sobre les necessitats materials que haurien d'incorporar i que encara la institució no té, així com un cronograma que especifiqui les dates d'implantació d'aquestes mesures protectores.

³⁶ Aquest material és un document intern consultat al CDMT i que es presenta en forma de tríptic per donar a conèixer les mesures a prendre en el moment d'una emergència per part dels visitants. Incorporem aquest tríptic en l'annex: "Comunicació del Pla d'Autoprotecció vigent al CDMT"

³⁷ L'annex "Formularis previs per institucions patrimonials amb col·lecció tèxtil del territori espanyol" mostra les respostes a aquest mateix formulari per part dels diferents centres consultats.

Fitxa 0. Identificació del museu

Nom: Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa (CDMT)

Raó social: Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa

Número d'identificació fiscal: P5800037C

Adreça: Carrer Salmerón, 25 – 08222 Terrassa

Titularitat: Consorci Ajuntament de Terrassa i Diputació de Barcelona

Telèfon: 93 731 52 02 – 93 402 22 22

Fax: 93 731 52 02

Web: www.cdm.t.es

Direcció de la instal·lació: Sra. Eulàlia Morral Romeu

93 731 52 02

emorral@cdm.t.es

Redacció del Pla: Jose A. Ortiz Garcia

686 23 88 09

joseaortiz50@yahoo.es

Data d'elaboració: juny 2011

Data de modificació:

Fitxa modificada:

Signatura cap emergències:

Fitxa 00. Formulari previ per la institució

Nom del museu:

Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa (CDMT)

Tipologia de museu: Museu tèxtil

Titularitat: Consorci Ajuntament de Terrassa i Diputació de Barcelona

Nom del director/a del museu: Sra. Eulàlia Morral

Adreça: Carrer Salmerón, 25 – 08222 Terrassa

Telèfon: 93 731 52 02 – 93 402 22 22

Fax: 93 731 52 02

E-mail: roser@cdmt.es

Web: www.cdmt.es

Nom i funció de la persona que respon el formulari:

Roser López, conservadora del museu.

Part I

1. Quantes persones treballen al museu? **16 persones i col·laboradors**

2. El museu està en una zona:

a) Amb risc de catàstrofes naturals:

Si No

Inundacions: **poc probable**

Terratrèmols

Tsunami

Huracans

Altres (precisar)

b) Amb conflictes polítics?

Si No

3. Existeix un inventari complet de les col·leccions?

Si No

4. L'edifici del museu té inspeccions regulars?

Si No

5. El museu disposa d'un pla d'evacuació?

Si No

a) Col·leccions

Si No

b) Equipaments

Si No

c) Persones

Si No

6. El museu ha patit una catàstrofe?

Si No

En el cas de marcar si, indicar quina.

7. Un membre del personal ha estat designat responsable en cas d'emergència?

Si No

Responsable en cas d'emergència: **Eulàlia Morral, directora del CDMT**

Preciseu la formació de l'equip en resolució d'emergències:

Primers auxilis, lluita anti incendis i evacuació de l'edifici.

8. El museu té un pla de prevenció de riscos i de gestió d'emergències?

Si No

En el cas de Si, indiqueu els criteris que han tingut en compte:

- a) Conseqüències ecològiques
- b) Participació de la població local
- c) Tècniques i mètodes tradicionals
- d) Altres

Indiqueu precisions útils:

9. El museu té un llistat amb l'ordre de salvament de les peces de la seva col·lecció? Si No

En el cas de Si, indiqueu els criteris que han tingut en compte:

- a) Cost
- b) Importància de les col·leccions
- c) Fragilitat
- d) Vulnerabilitat
- e) Accessibilitat
- f) Pes, mida...
- g) Altres criteris (precisar)

10. El museu disposa d'un espai pel tractament de conservació d'urgència de les col·leccions que puguin estar afectades? Si No

a) En l'interior del museu

b) Fora del museu

11. Les col·leccions podrien traslladar-se a magatzems segurs en el cas de patir una emergència? Si No
Mobilitat interna

12. Si el museu ha desenvolupat material en relació a les emergències o a les evacuacions afegiu la referència o el document.

Pla d'Autoprotecció del CDMT

Part II

13. Podeu recomanar bibliografia sobre la gestió d'emergències en museus publicada en el vostre país? Preciseu quines.

14. Coneixeu en el vostre país o regió organitzacions i/o experts implicats en la preparació i la reacció davant emergències? Preciseu quines.

15. Coneixeu en el vostre país o regió experiències entorn a la preparació o reacció davant una situació d'emergència en museus? Preciseu quines.

2.1. Avaluació de riscos

2.1.1. Estudi de l'edifici

Presentació

El Centre de Documentació i Museu Tèxtil és un edifici construït l'any 1968 i amb reformes estructurals d'importància realitzades al llarg dels anys 2001 i 2002 especialment.

També s'han realitzat modificacions de menor importància al llarg dels anys 2003, 2004 i 2005.

L'edifici s'adapta a la normativa contra incendis “NBE-CPI-96, SOBRE CONDICIONES DE PROTECCIÓN CONTRA INCENDIOS EN LOS EDIFICIOS”

Emplaçament edifici

El CDMT és un edifici situat al carrer Salmerón nº 25 de Terrassa. Es troba en un nucli urbà però aïllat d'altres edificis. No té cap edifici adossat. En la seva trama urbana destaca la presència propera de l'Hospital Mútua de Terrassa i la façana oest orientada al Parc de Vallparadís. El centre està comunicat amb diverses xarxes viàries d'accés a Terrassa i comunicat amb el centre de la població.

Emplaçament CDMT

Font: Google maps

Exterior edifici

L'edifici disposa de quatre façanes però només té accés per tres d'elles. Al centre de la façana principal, hi ha l'accés principal a l'edifici. Les altres entrades són secundàries i destinades a sortides d'emergència del recinte. L'accés per la façana posterior és de càrrega i descàrrega de material alhora que funciona com a sortida d'emergència. L'accés principal al recinte es realitza pel carrer Salmerón. Té dos entrades més, un per la façana est, a través de la cafeteria i un accés de servei a la part posterior de l'edifici i que passa per dins del recinte del Parc de Vallparadís. Els dos accessos són adaptats per a minusvàlids, encara que l'entrada posterior de servei no és d'ús públic sinó que és d'ús privat de l'edifici i exclusiu per a manteniment. El carrer Salmerón que dona accés a l'edifici és d'un únic sentit de circulació. L'accessibilitat en cas d'emergència es pot realitzar per la façana principal ja que té una amplada suficient pel pas i maniobres dels vehicles d'extinció.

Les dades tècniques facilitades pel CDMT i que presenten en el *Manual d'autoprotecció del CDMT* són les següents:

Vial/àrea	Costat	Amplada total	Amplada útil
C/ Salmerón	E	7 m	7 m
Parc de Vallparadís	O	---	---
Entrada de servei, accés restringit	N	3 m	3 m
Plaça pública	S	7 m	7 m

En l'espai exterior destaca la presència del Parc de Vallparadís com un espai de jardí urbà què hem de tenir present pel risc d'incendi que podria provocar. Aquesta zona és un dels parcs urbans més grans de Catalunya: “*més de 313.962 m² de zona verda al mig de la ciutat. Tanta concentració de bellesa i cultura va motivar que el 9 de setembre de 1951 fos declarat aquest espai com a Monument Històric Artístic per part del Govern de l'Estat.*”³⁸

Parc Vallparadís, Terrassa

³⁸ http://www.terrassa.cat/Front/dist_tercer_n/_y0iURm1ta1B2iRObvZS8AghvTbWnsZp1lBEI0F4JVquzoewPk9my6g consultat el 03 novembre del 2010.

Interior edifici

L'edifici actual del CDMT és una construcció de l'any 1969 un cop signat l'acord l'any 1963 entre l'Ajuntament de Terrassa i la Diputació de Barcelona per dotar al CDMT de la seva seu. Les necessitats de la col·lecció han fet que l'edifici hagi modificat la seva estructura i s'hagi adaptat a les característiques pròpies de la conservació tèxtil. En aquesta línia trobem diferents articles que han anat incorporant aquestes idees des dels propis professionals que hi treballen.³⁹

Un de les reformes del CDMT va incloure la construcció a totes les plantes excepte soterrani i baixa, d'una zona anomenada reserva que és un magatzem de teixits que té unes condicions d'humitat i temperatura idònies per a la seva correcta conservació. La construcció afegida es tracta d'un recinte de dimensions 7,26x6,68 m que es repeteix de planta primera a planta quarta. Aquesta es va situar ocupant un pati existent al mig de la planta que tenia forma el·líptica. Com a resultat de la creació d'aquest espai de reserva ha quedat un pati a cada costat amb forma semi el·líptica.

El pati que ha quedat a mà esquerra està ocupat en part per l'ascensor i la resta està destinat a situar-hi màquines d'aire a cada planta recolzades sobre una relliga metàl·lica que permet el seu registre i manteniment. La zona on s'ubiquen les màquines d'aire té accés des de cada planta a través d'una porta RF d'ús restringit.

El pati que queda a mà dreta té forma semi el·líptica i també està destinat a situar-hi les màquines d'aire, alhora té una escala interior que comunica amb totes les plantes, també mitjançant una porta RF d'ús restringit.

L'edifici es compon de 6 plantes (soterrani, baixa, quatre plantes en alçada i planta coberta) i té una superfície construïda aproximada de 4.325,95 m².

La superfície construïda de les diferents plantes és :

PLANTA	SUPERFÍCIE M ²
Planta Soterrani	405,86 m ²
Planta Baixa	1.146,61 m ²
Planta Primera	778,67 m ²
Planta Segona	778,67 m ²
Planta Tercera	778,67 m ²
Planta quarta	327,93 m ²
Planta coberta	109,54 m ²
TOTAL	4.325,95 m²

³⁹ MORRAL I ROMEU, E.: "Centre de Documentació i Museu Tèxtil: Els anys que vivim perillosament" en *Terme*, nº 8, 1993, pp. 4-5.
MORRAL I ROMEU, E.: "El futuro de la desmuseización" en *Museum*, vol. XLII, nº 4, 1990, pp. 243-246.

Les diferents àrees que pel seu ús es poden distingir en l'edifici i la seva superfície útil són:

PLANTA	INSTAL·LACIÓ	SUPERFÍCIE M²
Planta Soterrani	SUP. UTIL PLANTA SOTERRANI	351,18
	Arxiu 1 (mostres de teixits)	100,08
	Arxiu 2	79,52
	Magatzem	31,99
	Passadissos, escales, serveis i espais comuns	139,59
Planta Baixa	SUP. UTIL PLANTA BAXA	1.029,55
	Biblioteca	168,56
	Banc d'imatges	36,91
	Plató de fotografia	34,73
	Sala d'actes (aforament màxim 84 persones)	136,47
	Cafeteria	57,51
	Restaurant	95,22
	Cuina	13,85
	Magatzem cuina	29,78
	Zona exposicions	155,41
	Vestíbul	99,36
	Vestíbul d'accés	37,22
	Passadissos, escales, serveis i espais comuns	164,53

Planta Primera	SUP. UTIL PLANTA PRIMERA	704,12
	Aula taller 1	37,23
	Aula taller 2	38,03
	Magatzem d'aula taller	18,99
	Magatzem de llums	4,59
	Vestíbul	70,66
	Sala exposicions	366,22
	Reserva	48,49
Planta Segona	SUP. UTIL PLANTA SEGONA	686,63
	Despatx 1	22,23
	Despatx 2	19,18
	Despatx 3	29,05
	Sala de reunions	53,81
	Arxiu	4,38
	Vestíbul	66,50
	Sala exposicions	318,00
	Reserva	48,49
	Arxiu administració	17,51
Planta Tercera	SUP. UTIL PLANTA TERCERA	724,31
	Despatx 1	23,89
	Despatx 2	39,79
	Distribuidor	7,90
	Arxiu	3,28
	Magatzem	54,01
	Cuina office de personal	17,51
	Vestíbul	69,58
	Reserva	48,89
	Magatzem 1	155,87
Planta Quarta	SUP. UTIL PLANTA QUARTA	270,63
	Taller de restauració	78,25
	Vestíbul	28,78
	Magatzem	5,70
	Reserva	48,49
	Magatzem (pre – reserva)	64,95
Planta Coberta	SUP. UTIL PLANTA COBERTA	78,81
	Maquinaria ascensor	10,78
	Passadissos, escales, serveis i espais comuns	68,03
SUP. UTIL TOTAL		3.845,23

Característiques constructives

Les principals característiques tècniques de l'edifici són les següents definides pel *Manual d'autoprotecció del CDMT*:

- Estructura principal de formigó.
- Nucli central, mitjançant bigues de perfils normalitzats UPN-200.
- Forjats principals de formigó i revoltó amb biguetes de formigó pretensat.
- Forjats del nucli central, per a magatzems, sobre bigues de perfils normalitzats IPN-450, amb forjats de formigó.
- Compartimentacions interiors de totxana revestida amb guix i ciment.
- Terres de terratzo en plantes pis i ciment al soterrani.
- Falsos sostres a oficines i conductes d'aire condicionat.
- Parets i envans enguixats i pintats.

Instal·lacions

Instal·lació elèctrica

Baixa Tensió. El quadre de distribució del centre està situat a la planta baixa, en recinte i armari per a aquest efecte tancat amb porta RF. A cada planta hi ha subquadres en armaris tancats. La presència de risc elèctric en tots els armaris de distribució elèctrica, tant principals com secundaris està degudament senyalitzada.

Aigua sanitària

L'aigua calenta s'aconsegueix a través d'escalfadors elèctrics d'aigua, situats a la planta quarta dins d'un recinte específic amb accés des del vestíbul de la planta. Les plantes segona i tercera també disposen d'escalfadors d'aigua amb accés des de la zona de lavabos.

Climatització

L'edifici té dos patis de ventilació que s'utilitzen per situar-hi les màquines d'aire de tot l'edifici.

La climatització de l'edifici es realitza mitjançant unitats climatitzadores situades al pati corresponent de la planta on ha de donar servei i unitats refredadores situades a la coberta. El sistema de climatització instal·lat és mitjançant bomba de calor amb recuperació de calor. Aquests patis permeten situar les màquines necessàries a cada planta i alhora accedir-hi per manteniment a través d'una escala interna d'ús restringit. Aquestes zones tècniques es troben sectoritzades respecte la resta de l'edifici i el seu accés es realitza a través de portes RF.

Plagues

El control de plagues està externalitzat amb l'empresa "Gestor químics"⁴⁰ que s'encarrega de la disposició de les trapes, el seu control i l'anàlisi d'aquestes. Una major presència la trobem en els espais de magatzem per la quantitat de col·lecció conservada. La gran part de les trapes són d'arnes que afecten especialment al patrimoni tèxtil.

Seguretat

L'edifici disposa de diferents mecanismes de seguretat:

- Instal·lacions de detecció d'incendis: un total de 116 detectors de fums iònics distribuïts entre les diferents plantes.
- Instal·lacions d'extinció d'incendis, control empresa "Serman"⁴¹
  - Extintors: un extintor de Pols de 6 kg i un extintor de Gas carbònic de 3,5 kg per planta.
  - Boques d'incendi equipades (BIE): un total de 15 en les diferents plantes de l'edifici.
  - Instal·lacions fixes d'extinció: l'agent extintor és FE-13 en dues bombones verticals de 21 kg situades a l'arxiu i les plantes de reserva.
  - Hidrants: situar al carrer Salmerón davant del CDMT.

⁴⁰ <http://www.gestorquimics.com/>

⁴¹ <http://www.sermanhimar.com/index.php>

- Equipaments de lluita contra sinistres especificat al *Pla d'Autoprotecció del CDMT*.
- Senyalització d'emergències
- Sistemes interns d'avís
  - Sistema manual d'alarma: 28 pulsadors en la totalitat de l'edifici.
  - Sistema de comunicació d'alarma
    - Megafonia a totes les plantes
    - Sirena d'alarma intern i extern
- Circuit Tancat de Televisió (CCTV) amb enregistrament 24h amb càmeres situades en diferents punts de l'edifici: entrada, vestíbul i passadissos. En les sales d'exposició càmeres complementàries segons la mostra en curs.
- Seguretat física: una persona de seguretat, servei externalitzat, en l'horari d'obertura del museu. Realitza el control d'entrada, control CCTV i rondes per verificar els punt de control que presenten febleses o espais de risc.

Comunicacions

Les comunicacions dins de l'edifici es realitzen de forma vertical amb escales i ascensor que comuniquen de la planta soterrani a la quarta planta. A nivell horitzontal a través de passadissos amb portes convencionals i portes RF a les zones específiques com les reserves, arxius o magatzems. En relació a les escales podem distingir:

Escala E1: Escala d'ús general que recorre les plantes de l'edifici a excepció del soterrani. Situada al vestíbul simètrica a E2.

Escala E2 : Escala d'ús general que recorre les plantes de l'edifici a excepció del soterrani. Situada al vestíbul simètrica a E1.

Escala E3: Escala de comunicació o servei que comunica soterrani amb planta baixa.

Escala E4: Escala exterior que comunica plantes i coberta pel manteniment dels equips de climatització.

Escala E5: Escala exterior que salva desnivell exterior-interior.

Escala E6: Escala per la sala d'actes.

L'**ascensor**, té un recorregut des de la planta soterrani a la planta 4ª. Es troba situat al pati de mà esquerra i és utilitzat pel personal del centre i visitants del mateix. Les dimensions de la cabina d'ascensor són 1,15x2,20x2,10m, amb capacitat per a 13 persones. No es considera element d'evacuació, està senyalitzada la seva prohibició d'ús en cas d'incendis. Com que es comuniquen dos o més sectors a través d'escapes protegides i d'ascensors, per tal d'assegurar la compartimentació entre sectors d'incendi diferenciats, les portes de l'ascensor són PF-30 i es disposa de l'homologació corresponent.

Ocupació de l'edifici

Segons el propi centre, les dades d'ocupació són les següents:

- En el supòsit de 4 a 6 hores d'accés al públic per dia no s'hi haurien trobat més de 51 a 76 persones al mateix temps. Si s'afegís la ocupació de la sala d'actes de manera simultània passaria a ser de 135 a 160 persones.
- Tenint en compte que durant l'any 2008 el bar restaurant no estava en funcionament, s'hauria d'afegir l'ocupació d'aquest que seria de 84 persones més.
- Realitzat el recompte de visitants dels anys anteriors resulta una mitjana d'uns 20 a 25 diaris. El nombre de visitants va en augment any a any.
- Franja horària més visitada: 11h a 13h.
- Dia menys visitat: dissabte.
- El 80% dels visitants formen part de grups escolars.
- Màxima ocupació: 2 grups simultanis de visites d'escolars que són 120 persones. Aquestes visites són sempre guiades i amb monitor per als alumnes. És convenient atendre l'establert a l'article 24 de la Llei de prevenció de riscos referent a coordinació d'activitats i que els monitors coneguin les dependències i com actuar en cas d'emergència.
- Inauguració exposicions amb 120 persones.
- En les pitjors circumstàncies i coincidint amb visites de 2 grups o una inauguració podrien acumular-se fins a 140 persones a l'edifici. Si coincidís amb l'ús de la Sala d'Actes, amb capacitat per a 84 persones serien 224 persones.

Un altre punt és l'ocupació de l'edifici per la plantilla pròpia del CDMT (16 persones treballant per la Diputació de Barcelona):

- De dilluns a divendres: 8h – 18h (dimarts i dijous fins a les 21hores).
- Dissabtes i diumenges: 10h – 14h.
- Màxima presència de tot el personal: 16 persones de dilluns a divendres.
- Dissabtes i diumenges: 1 persona a consergeria.
- Personal extern de neteja: 2 persones a la tarda.
- Personal del laboratori: 2 persones d'empresa externa als matins i tardes.
- Becaris: màxim 2 alumnes.
- Monitors aula-taller: 2 persones.
- Cafeteria: mateix horari del centre. Servei de menjador. 3 persones. Personal propi de l'empresa adjudicatària.

En el cas més extrem es poden acumular fins a 20 persones pròpies del centre.

Distribució del personal propi (oscil·lant i aproximat):

- Planta soterrani: 1 persona.
- Planta baixa: 7 persones + 3 cafeteria.
- Planta primera: 2 persones.
- Planta segona: 5 persones.
- Planta tercera: 4 persones.
- Planta quarta: 4 persones.
- Planta cinquena i exteriors: 0 persones (espai d'ocupació alternativa).

2.1.1.1. Identificació de zones

Aquest apartat analitza de forma detallada cadascuna de les plantes de l'edifici. En un total de set fitxes denominades "Fitxa 1.1: Identificació de les zones amb col·lecció del museu i sistemes de protecció" numerades de la 1 a la 7, tenim una primera aproximació a cadascuna de les plantes del centre. Identifiquem la planta concreta i si ens trobem en una zona pública o privada amb o sense col·lecció.

Com el projecte versa sobre les col·leccions i al seva protecció especifiquem per cada fitxa la tipologia de col·lecció conservada i els materials. Tenim un camp obert, "Número de peces" que hauria de completar-se quan el CDMT porti a terme l'inventari total de les seves col·leccions. Cada zona disposa d'una sèrie de sistemes de protecció que considerem important destacar en la següent classificació:

- Detecció intrusió
- Detecció incendi
- Sistemes d'alarma
- Sistemes d'extinció

Per cada ítem especifiquem el tipus de sistema i el número de dispositius. Aquestes referències es poden visualitzar en els plànols de cada planta que adjuntem a cada fitxa.

Fitxa 1.1. Identificació de les zones amb col·lecció dins del museu i sistemes de protecció

Número fitxa: 01

Identificació de la zona: PLANTA SOTERRANI

	Zona pública amb col·lecció
	Zona pública sense col·lecció
X	Zona privada amb col·lecció: reserva 5 i reserva 7.
X	Zona privada sense col·lecció: galeries tècniques.

Col·leccions que conté:

Tipus de col·leccions: tapissos, mobiliari, llibres, fotografia, catifes, mostraris.

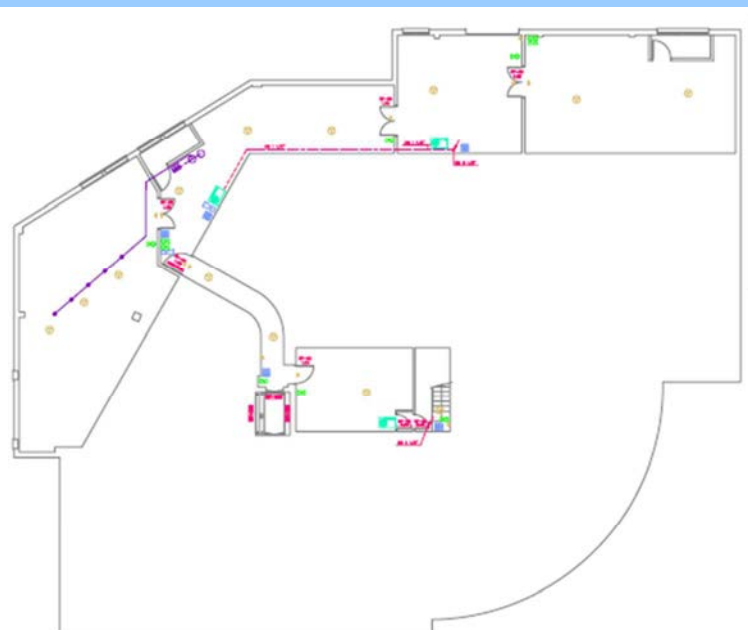
Número de peces:

Material: paper, cartró, llana, cotó, seda, negatiu fotogràfic, paper fotogràfic

Sistemes de protecció:

Detecció intrusió:	Tipus:	Nº dispositius:
Detecció incendi:	Tipus: detector iònic	Nº dispositius: 13
Sistemes de alarma:	Tipus: sirena	Nº dispositius: 2
	Tipus: polsador alarma	Nº dispositius: 5
Sistemes d'extinció:	Tipus: extintor pols	Nº dispositius: 10
	Tipus: ruixador gas	Nº dispositius: 5 (R5)
	Tipus: BIE	Nº dispositius: 3

Plànol de l'espai:

Fitxa 1.1. Identificació de les zones amb col·lecció dins del museu i sistemes de protecció

Número fitxa: 02

Identificació de la zona: PLANTA BAIXA

X	Zona pública amb col·lecció: biblioteca, col·lecció telers.
X	Zona pública sense col·lecció: sala d'actes, cafeteria.
	Zona privada amb col·lecció
X	Zona privada sense col·lecció: recepció.

Col·leccions que conté:

Tipus de col·leccions: telers i publicacions.

Número de peces:

Material: fusta, metall, paper, cartró.

Sistemes de protecció:

Detecció intrusió:	Tipus:	Nº dispositius:
Detecció incendi:	Tipus: detector iònic	Nº dispositius: 30
Sistemes de alarma:	Tipus: sirena	Nº dispositius: 3
	Tipus: polsador alarma	Nº dispositius: 8
Sistemes d'extinció:	Tipus: extintor pols	Nº dispositius: 16
	Tipus: extintor gas	Nº dispositius: 3
	Tipus: ruixador aigua	Nº dispositius: 30
	Tipus: BIE	Nº dispositius: 4

Plànol de l'espai:

Fitxa 1.1. Identificació de les zones amb col·lecció dins del museu i sistemes de protecció
Número fitxa: 03

Identificació de la zona: **PLANTA PRIMERA**

X	Zona pública amb col·lecció: temporal 1
	Zona pública sense col·lecció
X	Zona privada amb col·lecció: reserva 1
X	Zona privada sense col·lecció: aula taller

Col·leccions que conté:

Tipus de col·leccions: tèxtil i varietat segons la temporal.

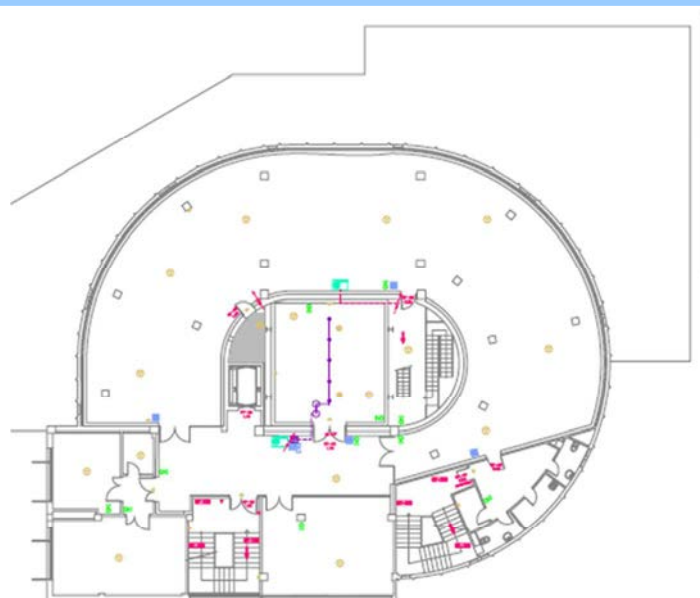
Número de peces:

Material: llana, seda, cotó, vellut...

Sistemes de protecció:

Detecció intrusió:	Tipus:	Nº dispositius:
Detecció incendi:	Tipus: detector iònic	Nº dispositius: 18
Sistemes de alarma:	Tipus: sirena	Nº dispositius: 1
	Tipus: polsador alarma	Nº dispositius: 5
Sistemes d'extinció:	Tipus: extintor pols	Nº dispositius: 11
	Tipus: ruixador gas	Nº dispositius: 5 (R1)
	Tipus: BIE	Nº dispositius: 2

Plànol de l'espai:

Fitxa 1.1. Identificació de les zones amb col·lecció dins del museu i sistemes de protecció
Número fitxa: 04

Identificació de la zona: **PLANTA SEGONA**

X	Zona pública amb col·lecció: temporal 2
	Zona pública sense col·lecció
X	Zona privada amb col·lecció: reserva 2, arxiu administratiu.
X	Zona privada sense col·lecció: administració, sala reunions.

Col·leccions que conté:

Tipus de col·leccions: tèxtil i varietat segons la temporal.

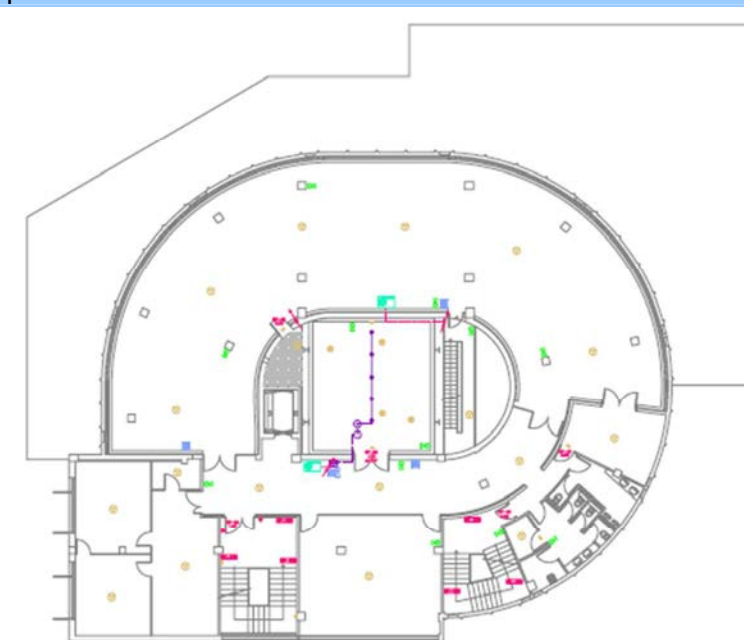
Número de peces:

Material: tèxtil com llana, seda, cotó, vellut, fil metàl·lic...

Sistemes de protecció:

Detecció intrusió:	Tipus:	Nº dispositius:
Detecció incendi:	Tipus: detector iònic	Nº dispositius: 22
Sistemes de alarma:	Tipus: sirena	Nº dispositius: 1
	Tipus: polsador alarma	Nº dispositius: 4
Sistemes d'extinció:	Tipus: extintor pols	Nº dispositius: 12
	Tipus: ruixador gas	Nº dispositius: 5 (R2)
	Tipus: BIE	Nº dispositius: 2

Plànol de l'espai:

Fitxa 1.1. Identificació de les zones amb col·lecció dins del museu i sistemes de protecció

Número fitxa: 05

Identificació de la zona: **PLANTA TERCERA**

	Zona pública amb col·lecció
	Zona pública sense col·lecció
X	Zona privada amb col·lecció: reserva 3, reserva 4 i reserva 6
X	Zona privada sense col·lecció: àrea tècnica, sala inventari i documentació, sala personal CDMT.

Col·leccions que conté:

Tipus de col·leccions: indumentària, complements i parament de la llar.

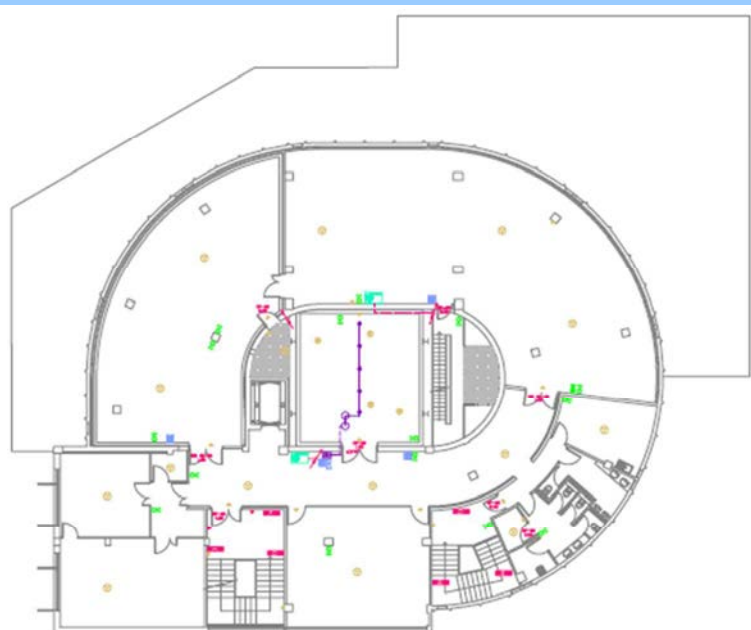
Número de peces: 1/3 de la col·lecció.

Material: tèxtil com llana, seda, cotó, vellut, fil metàl·lic...

Sistemes de protecció:

Detecció intrusió:	Tipus:	Nº dispositius:
Detecció incendi:	Tipus: detector iònic	Nº dispositius: 19
Sistemes de alarma:	Tipus: sirena	Nº dispositius: 1
	Tipus: polsador alarma	Nº dispositius: 4
Sistemes d'extinció:	Tipus: extintor pols	Nº dispositius: 14
	Tipus: extintor gas	Nº dispositius: 1
	Tipus: ruixador gas	Nº dispositius: 5 (R3)
	Tipus: BIE	Nº dispositius: 2

Plànol de l'espai:

Fitxa 1.1. Identificació de les zones amb col·lecció dins del museu i sistemes de protecció

Número fitxa: 06

Identificació de la zona: **PLANTA QUARTA**

	Zona pública amb col·lecció
	Zona pública sense col·lecció
X	Zona privada amb col·lecció: taller de restauració.
	Zona privada sense col·lecció

Col·leccions que conté:

Tipus de col·leccions: varietat segons peces en restauració. Presència de col·leccions externes restaurades al CDMT, tant públiques com privades.

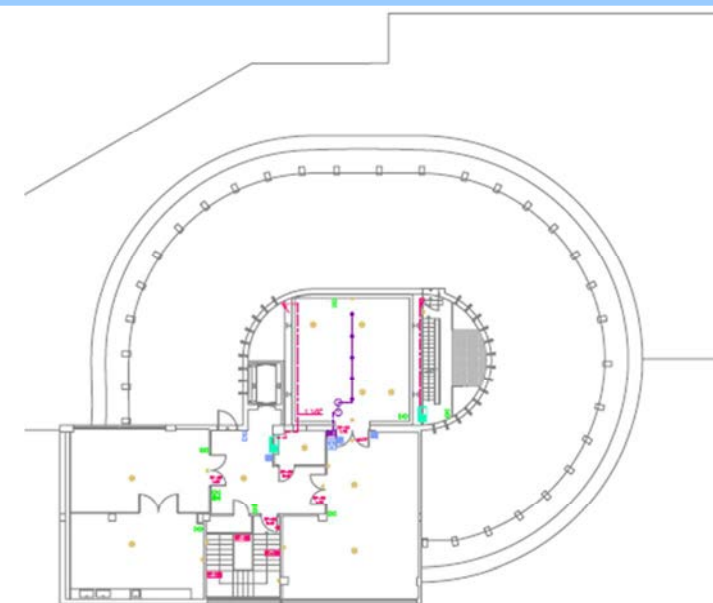
Número de peces: oscil·la segons el treball en curs.

Material: tèxtil com llana, seda, cotó, vellut, fil metàl·lic...

Sistemes de protecció:

Detecció intrusió:	Tipus:	Nº dispositius:
Detecció incendi:	Tipus: detector iònic	Nº dispositius: 10
Sistemes de alarma:	Tipus: sirena	Nº dispositius: 3
	Tipus: polsador alarma	Nº dispositius: 3
Sistemes d'extinció:	Tipus: extintor pols	Nº dispositius: 8
	Tipus: extintor gas	Nº dispositius: 1
	Tipus: ruixador gas	Nº dispositius: 5
	Tipus: BI	Nº dispositius: 2

Plànol de l'espai:

Fitxa 1.1. Identificació de les zones amb col·lecció dins del museu i sistemes de protecció

Número fitxa: 07

Identificació de la zona: **PLANTA COBERTA**

	Zona pública amb col·lecció
	Zona pública sense col·lecció
	Zona privada amb col·lecció
	Zona privada sense col·lecció: maquinària.

Col·leccions que conté:

Tipus de col·leccions:

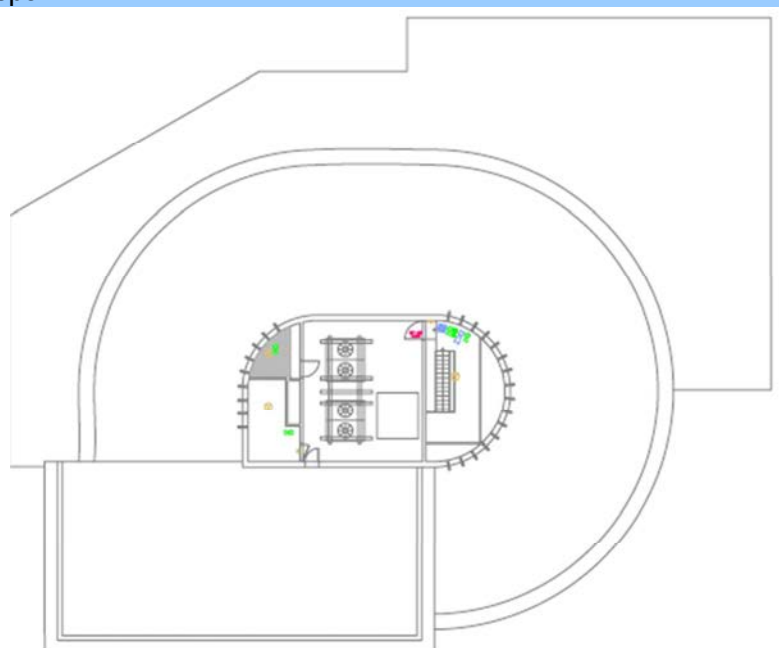
Número de peces:

Material:

Sistemes de protecció:

Detecció intrusió:	Tipus:	Nº dispositius:
Detecció incendi:	Tipus: detector iònic	Nº dispositius: 3
Sistemes de alarma:	Tipus: sirena	Nº dispositius: 1
	Tipus: polsador alarma	Nº dispositius: 1
Sistemes d'extinció:	Tipus: extintor pols	Nº dispositius: 4
	Tipus: extintor gas	Nº dispositius: 1

Plànol de l'espai:

2.1.2. Identificació de riscos per zones

Un cop analitzada cada zona, ens trobem amb la capacitat d'identificar per cada espai els possibles riscos que es poden presentar. És important destacar com l'anàlisi anterior ens ha donat unes pautes en el moment de desenvolupar una sèrie d'hipòtesis i escenaris possibles que tenen com objectiu posar-nos en el pitjor dels casos, l'extrem que podria produir-se en un moment d'emergència. Les diferents fitxes presentades sistematitzen aquesta informació per cada zona específica que presenta col·lecció. En aquest projecte ens ocuparem de les sales de restauració i inventari, així com de les reserves del CDMT. Hem descartat incorporar les sales d'exposició ja que considerem que, pel que fa a les sales que es renoven de forma periòdica, seria el moment de portar a terme un annex específic per renovar i revisar aquest Pla d'Emergències segons les intervencions museogràfiques que es desenvolupin.

Presentem 10 fitxes anomenades "Fitxa 1.2: Avaluació de riscos per zones" que ens especifiquen la identificació de la zona, la part de la col·lecció en risc i la identificació dels riscos següents: moviment de les peces, emmagatzematge de les peces, plaga, humitat relativa o temperatura incorrecta, incendi, inundació, vandalisme, robatori. Aquests riscos serien els que tindrien una major presència donades les característiques del centre i de les col·leccions que atresora.

Per cada risc plantejem un escenari possible, els elements agreujants i els elements atenuants que tenen a veure directament amb la situació actual del CDMT i les seves mancances. Aquests criteris ens enllacen amb el següent apartat del projecte on trobem les conclusions d'aquestes fitxes, "Avaluació de riscos per zones" que ens precisa la categoria dels riscos analitzats segons la seva probabilitat de produir-se i l'impacte que causaria en les col·leccions atenent a un codi de colors: lleu (beige), mitjà (groc), greu (taronja), molt greu (vermell).

Fitxa 1. 2. Avaluació de riscos per zones

Fitxa: 01

Identificació de la zona: **RESERVA 5 (SOTERRANI)**

Part de la col·lecció en risc:

TEIXIT INDUMENTÀRIA COMPLEMENTS PARAMENT **MOSTRARI** LLIBRES FOTOGRAFIA ALTRES

Identificació del risc: **MOVIMENT DE LES PECES**

Escenari possible: mala manipulació de les col·leccions o moviments en sistema emmagatzematge.

Elements agreujants: formats de les col·leccions, mancances de suport individual.

Elements atenuants: moviments puntuals.

Identificació del risc: **EMMAGATZEMATGE DE LES PECES**

Escenari possible: excés de peces.

Elements agreujants: diferents materials mostraris, diferents formats: teixit, paper, cartró...

Elements atenuants: millora constant de les reserves, projecte en curs de inventariar i primer tractament dels mostraris.

Identificació del risc: **PLAGA**

Escenari possible: plaga d'arnes, dermèstids o per infestació de fongs.

Elements agreujants: poca revisió periòdica de les col·leccions.

Elements atenuants: trapes.

Identificació del risc: **HUMITAT RELATIVA INCORRECTA**

Escenari possible: humitat relativa fins un 70 o 80% HR que amb Tª elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: varietat materials, situació soterrani.

Elements atenuants: sistema de control climàtic independent (≠ R1, R2, R3...)

Identificació del risc: **TEMPERATURA INCORRECTA**

Escenari possible: augment de la temperatura que amb HR elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: varietat materials, situació soterrani.

Elements atenuants: sistema de control climàtic independent (≠ R1, R2, R3...)

Identificació del risc: **INCENDI**

Escenari possible: foc per problema instal·lacions elèctriques.

Elements agreujants: material inflamable col·leccions.

Elements atenuants: sistemes detecció i extinció (FE-13), porta talla foc, mobiliari inert.

Identificació del risc: **INUNDACIÓ**

Escenari possible: entrada d'aigua per problema instal·lacions.

Elements agreujants: material higroscòpic col·leccions, soterrani amb problemes humitat en estructura de l'edifici.

Elements atenuants: mobiliari inert.

Identificació del risc: **VANDALISME**

Escenari possible

Elements agreujants

Elements atenuants

Identificació del risc: **ROBATORI**

Escenari possible

Elements agreujants

Elements atenuants

Fitxa 1. 2. Avaluació de riscos per zones

Fitxa: 02

Identificació de la zona: **RESERVA 7 (SOTERRANI)**

Part de la col·lecció en risc:

TEIXIT INDUMENTÀRIA COMPLEMENTS **PARAMENT** MOSTRARI LLIBRES FOTOGRAFIA ALTRES

Identificació del risc: **MOVIMENT DE LES PECES**

Escenari possible: mala manipulació de les col·leccions o moviments en sistema emmagatzematge.

Elements agreujants: formats de les col·leccions, mancances de suport individual.

Elements atenuants: moviments puntuals.

Identificació del risc: **EMMAGATZEMATGE DE LES PECES**

Escenari possible: excés de peces.

Elements agreujants: diferents materials i manquen materials que facilitin la seva individualització i conservació. Acumulació fotografies sense plantejar la seva conservació i no nº inventari.

Elements atenuants: millora constant de les reserves, col·lecció de tapissos que es vol cedir.

Identificació del risc: **PLAGA**

Escenari possible: plaga d'arnes, dermèstids o per infestació de fongs.

Elements agreujants: poca revisió periòdica de les col·leccions.

Elements atenuants: trapes.

Identificació del risc: **HUMITAT RELATIVA INCORRECTA**

Escenari possible: humitat relativa fins un 70 o 80% HR que amb Tª elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: varietat materials, situació soterrani.

Elements atenuants: sistema de control climàtic independent (≠ R1, R2, R3...)

Identificació del risc: **TEMPERATURA INCORRECTA**

Escenari possible: augment de la temperatura que amb HR elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: varietat materials, situació soterrani.

Elements atenuants: sistema de control climàtic independent (≠ R1, R2, R3...)

Identificació del risc: **INCENDI**

Escenari possible: foc per problema instal·lacions elèctriques.

Elements agreujants: material inflamable col·leccions.

Elements atenuants: sistemes detecció i extintor de pols, porta talla foc, mobiliari inert.

Identificació del risc: **INUNDACIÓ**

Escenari possible: entrada d'aigua per problema instal·lacions: filtracions canonades.

Elements agreujants: material higroscòpic col·leccions, soterrani amb problemes humitat en estructura de l'edifici.

Elements atenuants: mobiliari inert, paret pladur que separa espai afectat per humitat.

Identificació del risc: **VANDALISME**

Escenari possible

Elements agreujants

Elements atenuants

Identificació del risc: **ROBATORI**

Escenari possible

Elements agreujants

Elements atenuants

Fitxa 1. 2. Avaluació de riscos per zones

Fitxa: 03

Identificació de la zona: **RECEPCIÓ I BIBLIOTECA (PLANTA BAIXA)**

Part de la col·lecció en risc:

TEIXIT INDUMENTÀRIA COMPLEMENTS PARAMENT MOSTRARI **LLIBRES** FOTOGRAFIA ALTRES

Identificació del risc: **MOVIMENT DE LES PECES**

Escenari possible: accident en transportar peces al plató fotogràfic.

Elements agreujants: trasllat que depèn d'ella persona que porta les peces.

Elements atenuants: experiència professional.

Identificació del risc: **EMMAGATZEMATGE DE LES PECES**

Escenari possible

Elements agreujants

Elements atenuants

Identificació del risc: **PLAGA**

Escenari possible: infestació de la planta baixa que es propagaria a la resta de plantes.

Elements agreujants: entrada directa de l'exterior.

Elements atenuants: sistemes de control.

Identificació del risc: **HUMITAT RELATIVA INCORRECTA**

Escenari possible

Elements agreujants

Elements atenuants

Identificació del risc: **TEMPERATURA INCORRECTA**

Escenari possible

Elements agreujants

Elements atenuants

Identificació del risc: **INCENDI**

Escenari possible: incendi d'aquest sector.

Elements agreujants: presència de material elèctric i documental altament inflamable.

Elements atenuants: sectorització espais i sistemes de detecció i extinció.

Identificació del risc: **INUNDACIÓ**

Escenari possible: entrada d'aigua per problema exterior o inundació de les pròpies instal·lacions.

Elements agreujants: fons documental.

Elements atenuants: situació geogràfica.

Identificació del risc: **VANDALISME**

Escenari possible: entrada de públic amb intencions de fer malbé les col·leccions.

Elements agreujants: poca presència de seguretat personal i cap presència nocturna.

Elements atenuants: càmeres i detecció intrusió nocturna.

Identificació del risc: **ROBATORI**

Escenari possible: entrada de públic amb intencions d'espolar les col·leccions.

Elements agreujants: poca presència de seguretat personal i cap presència nocturna.

Elements atenuants: interès econòmic baix pel robatori, càmeres i detecció intrusió nocturna. Reforç zones exteriors de l'edifici.

Fitxa 1. 2. Avaluació de riscos per zones

Fitxa: 04

Identificació de la zona: **RESERVA 1 (PLANTA PRIMERA)**

Part de la col·lecció en risc:

TEIXIT INDUMENTÀRIA COMPLEMENTS PARAMENT MOSTRARI LLIBRES FOTOGRAFIA ALTRES

Identificació del risc: **MOVIMENT DE LES PECES**

Escenari possible: mala manipulació de les col·leccions o moviments en sistema emmagatzematge.

Elements agreujants: fragilitat de les col·leccions, mancances de suport individual per peça, peces gran format.

Elements atenuants: moviments puntuals.

Identificació del risc: **EMMAGATZEMATGE DE LES PECES**

Escenari possible: excés de peces per calaix i no individualitzades per suports inerts.

Elements agreujants: massa peces per calaix, mancances de suport individual per peça.

Elements atenuants: millora constant de les reserves.

Identificació del risc: **PLAGA**

Escenari possible: plaga d'arnes, dermèstids o per infestació de fongs.

Elements agreujants: col·leccions amb llana i llana bruta al taller d'educació, poca revisió periòdica de les col·leccions, fluctuacions temperatura i humitat relativa, acumulació de pols en les peces.

Elements atenuants: trapes.

Identificació del risc: **HUMITAT RELATIVA INCORRECTA**

Escenari possible: humitat relativa fins un 70 o 80% HR que amb Tª elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: instal·lacions no poden fer front a les fluctuacions per canvi estacional.

Elements atenuants: deshumificador a sala, data logger com a segon control climàtic.

Identificació del risc: **TEMPERATURA INCORRECTA**

Escenari possible: augment de la temperatura que amb HR elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: instal·lacions no poden fer front a les fluctuacions per canvi estacional.

Elements atenuants: data logger com a segon control climàtic.

Identificació del risc: **INCENDI**

Escenari possible: foc per problema instal·lacions elèctriques.

Elements agreujants: material inflamable col·leccions.

Elements atenuants: sistemes detecció i extinció (FE-13), porta talla foc, mobiliari inert.

Identificació del risc: **INUNDACIÓ**

Escenari possible: entrada d'aigua per problema instal·lacions.

Elements agreujants: material higroscòpic col·leccions, peces a nivell molt baix de terra, fil metàl·lic.

Elements atenuants: mobiliari inert.

Identificació del risc: **VANDALISME**

Escenari possible: porta ocasionalment oberta i entrada públic en horari obertura CDMT.

Elements agreujants: àrea pública i privada amb col·leccions, temps reacció persona seguretat.

Elements atenuants: càmeres, poca presència visitants.

Identificació del risc: **ROBATORI**

Escenari possible: porta ocasionalment oberta i entrada públic en horari obertura CDMT.

Elements agreujants: àrea pública i privada amb col·leccions, temps reacció persona seguretat.

Elements atenuants: càmeres, poca presència visitants.

Fitxa 1. 2. Avaluació de riscos per zones

Fitxa: 05

Identificació de la zona: **RESERVA 2 (PLANTA SEGONA)**

Part de la col·lecció en risc:

TEIXIT INDUMENTÀRIA COMPLEMENTS PARAMENT MOSTRARI LLIBRES FOTOGRAFIA ALTRES

Identificació del risc: **MOVIMENT DE LES PECES**

Escenari possible: mala manipulació de les col·leccions o moviments en sistema emmagatzematge.

Elements agreujants: fragilitat i gran format parts de les col·leccions, mancances de suport individual.

Elements atenuants: moviments puntuals.

Identificació del risc: **EMMAGATZEMATGE DE LES PECES**

Escenari possible: excés de peces per calaix i no individualitzades per suports inerts.

Elements agreujants: massa peces per calaix, mancances de suport individual per peça, problemes nº inventari (sense nº, nº col·lecció antiga...).

Elements atenuants: millora constant de les reserves.

Identificació del risc: **PLAGA**

Escenari possible: plaga d'arnes, dermèstids o per infestació de fongs.

Elements agreujants: poca revisió periòdica de les col·leccions, fluctuacions temperatura i humitat relativa, acumulació de pols en les peces.

Elements atenuants: trapes.

Identificació del risc: **HUMITAT RELATIVA INCORRECTA**

Escenari possible: humitat relativa fins un 70 o 80% HR que amb Tª elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: instal·lacions no poden fer front a les fluctuacions per canvi estacional.

Elements atenuants: deshumificador a sala, data logger com a segon control climàtic.

Identificació del risc: **TEMPERATURA INCORRECTA**

Escenari possible: augment de la temperatura que amb HR elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: instal·lacions no poden fer front a les fluctuacions per canvi estacional.

Elements atenuants: data logger com a segon control climàtic.

Identificació del risc: **INCENDI**

Escenari possible: foc per problema instal·lacions elèctriques.

Elements agreujants: material inflamable col·leccions.

Elements atenuants: sistemes detecció i extinció (FE-13), porta talla foc, mobiliari inert.

Identificació del risc: **INUNDACIÓ**

Escenari possible: entrada d'aigua per problema instal·lacions.

Elements agreujants: material higroscòpic col·leccions, peces a nivell molt baix de terra, fil metàl·lic.

Elements atenuants: mobiliari inert.

Identificació del risc: **VANDALISME**

Escenari possible: porta ocasionalment oberta i entrada públic en horari obertura CDMT.

Elements agreujants: àrea pública i privada amb col·leccions, temps reacció persona seguretat.

Elements atenuants: càmeres, poca presència visitants.

Identificació del risc: **ROBATORI**

Escenari possible: porta ocasionalment oberta i entrada públic en horari obertura CDMT.

Elements agreujants: àrea pública i privada amb col·leccions, temps reacció persona seguretat.

Elements atenuants: càmeres, poca presència visitants.

Fitxa 1. 2. Avaluació de riscos per zones

Fitxa: 06

Identificació de la zona: **RESERVA 3 (PLANTA TERCERA)**

Part de la col·lecció en risc:

TEIXIT INDUMENTÀRIA COMPLEMENTES PARAMENT MOSTRARI LLIBRES FOTOGRAFIA ALTRES

Identificació del risc: **MOVIMENT DE LES PECES**

Escenari possible: mala manipulació de les col·leccions o moviments en sistema emmagatzematge.

Elements agreujants: fragilitat i formats parts de les col·leccions, mancances de suport individual.

Elements atenuants: moviments puntuals.

Identificació del risc: **EMMAGATZEMATGE DE LES PECES**

Escenari possible: excés de peces per calaix i no individualitzades per suports inerts.

Elements agreujants: massa peces per calaix, mancances de suport individual per peça, problemes nº inventari (sense nº, nº col·lecció antiga...).

Elements atenuants: millora constant de les reserves.

Identificació del risc: **PLAGA**

Escenari possible: plaga d'arnes, dermèstids o per infestació de fongs.

Elements agreujants: poca revisió periòdica de les col·leccions, fluctuacions temperatura i humitat relativa, acumulació de pols en les peces.

Elements atenuants: trapes.

Identificació del risc: **HUMITAT RELATIVA INCORRECTA**

Escenari possible: humitat relativa fins un 70 o 80% HR que amb Tª elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: instal·lacions no poden fer front a les fluctuacions per canvi estacional.

Elements atenuants: deshumificador a sala, data logger com a segon control climàtic.

Identificació del risc: **TEMPERATURA INCORRECTA**

Escenari possible: augment de la temperatura que amb HR elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: instal·lacions no poden fer front a les fluctuacions per canvi estacional.

Elements atenuants: data logger com a segon control climàtic.

Identificació del risc: **INCENDI**

Escenari possible: foc per problema instal·lacions elèctriques.

Elements agreujants: material inflamable col·leccions.

Elements atenuants: sistemes detecció i extinció (FE-13), porta talla foc, mobiliari inert.

Identificació del risc: **INUNDACIÓ**

Escenari possible: entrada d'aigua per problema instal·lacions.

Elements agreujants: material higroscòpic col·leccions, peces a nivell molt baix de terra, fil metàl·lic.

Elements atenuants: mobiliari inert.

Identificació del risc: **VANDALISME**

Escenari possible: porta ocasionalment oberta i entrada públic en horari obertura CDMT.

Elements agreujants: temps reacció persona seguretat.

Elements atenuants: àrea privada amb i sense col·leccions, càmeres, poca presència visitants.

Identificació del risc: **ROBATORI**

Escenari possible: porta ocasionalment oberta i entrada públic en horari obertura CDMT.

Elements agreujants: temps reacció persona seguretat.

Elements atenuants: àrea privada amb i sense col·leccions, càmeres, poca presència visitants.

Fitxa 1. 2. Avaluació de riscos per zones

Fitxa: 07

Identificació de la zona: **RESERVA 4 (PLANTA TERCERA)**

Part de la col·lecció en risc:

TEIXIT **INDUMENTÀRIA** COMPLEMENTS PARAMENT MOSTRARI LLIBRES FOTOGRAFIA ALTRES

Identificació del risc: **MOVIMENT DE LES PECES**

Escenari possible: mala manipulació de les col·leccions o moviments en sistema emmagatzematge.

Elements agreujants: fragilitat i formats parts de les col·leccions, mancances de suport individual.

Elements atenuants: moviments puntuals.

Identificació del risc: **EMMAGATZEMATGE DE LES PECES**

Escenari possible: excés de peces per calaix (falta mobiliari) i no individualitzades per suports inerts.

Elements agreujants: massa peces per calaix, mancances de suport individual per peça, falta donar volum a indumentària, problemes nº inventari (sense nº, nº col·lecció antiga...).

Elements atenuants: millora constant de les reserves.

Identificació del risc: **PLAGA**

Escenari possible: plaga d'arnes, dermèstids o per infestació de fongs.

Elements agreujants: poca revisió periòdica de les col·leccions, fluctuacions temperatura i humitat relativa, acumulació de pols en les peces.

Elements atenuants: trapes.

Identificació del risc: **HUMITAT RELATIVA INCORRECTA**

Escenari possible: humitat relativa fins un 70 o 80% HR que amb Tª elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: instal·lacions no poden fer front a les fluctuacions per canvi estacional.

Elements atenuants: deshumificador a sala, data logger com a segon control climàtic.

Identificació del risc: **TEMPERATURA INCORRECTA**

Escenari possible: augment de la temperatura que amb HR elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: instal·lacions no poden fer front a les fluctuacions per canvi estacional.

Elements atenuants: data logger com a segon control climàtic.

Identificació del risc: **INCENDI**

Escenari possible: foc per problema instal·lacions elèctriques.

Elements agreujants: material inflamable col·leccions, manca sistema extinció FE-13.

Elements atenuants: sistemes detecció i extintors de pols, porta talla foc, mobiliari inert.

Identificació del risc: **INUNDACIÓ**

Escenari possible: entrada d'aigua per problema instal·lacions.

Elements agreujants: material higroscòpic col·leccions, peces a nivell molt baix de terra, fil metàl·lic.

Elements atenuants: mobiliari inert.

Identificació del risc: **VANDALISME**

Escenari possible: porta ocasionalment oberta i entrada públic en horari obertura CDMT.

Elements agreujants: temps reacció persona seguretat.

Elements atenuants: àrea privada amb i sense col·leccions, càmeres, poca presència visitants.

Identificació del risc: **ROBATORI**

Escenari possible: porta ocasionalment oberta i entrada públic en horari obertura CDMT.

Elements agreujants: temps reacció persona seguretat.

Elements atenuants: àrea privada amb i sense col·leccions, càmeres, poca presència visitants.

Fitxa 1. 2. Avaluació de riscos per zones

Fitxa: 08

Identificació de la zona: **RESERVA 6 (PLANTA TERCERA)**

Part de la col·lecció en risc:

TEIXIT INDUMENTÀRIA COMPLEMENTS PARAMENT MOSTRARI LLIBRES FOTOGRAFIA ALTRES

Identificació del risc: **MOVIMENT DE LES PECES**

Escenari possible: mala manipulació de les col·leccions o moviments en sistema emmagatzematge.

Elements agreujants: fragilitat i formats parts de les col·leccions, mancances de suport individual.

Elements atenuants: moviments puntuals.

Identificació del risc: **EMMAGATZEMATGE DE LES PECES**

Escenari possible: excés de peces per calaix i no individualitzades per suports inerts.

Elements agreujants: massa peces per calaix, mancances de suport i volum individual per peça, problemes nº inventari (sense nº, nº col·lecció antiga...).

Elements atenuants: millora constant de les reserves.

Identificació del risc: **PLAGA**

Escenari possible: plaga d'arnes, dermèstids o per infestació de fongs.

Elements agreujants: col·leccions amb llana i llana bruta al taller d'educació, poca revisió periòdica de les col·leccions, fluctuacions temperatura i humitat relativa, acumulació de pols en les peces.

Elements atenuants: trapes.

Identificació del risc: **HUMITAT RELATIVA INCORRECTA**

Escenari possible: humitat relativa fins un 70 o 80% HR que amb Tª elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: instal·lacions no poden fer front a les fluctuacions per canvi estacional.

Elements atenuants: deshumificador a sala, data logger com a segon control climàtic.

Identificació del risc: **TEMPERATURA INCORRECTA**

Escenari possible: augment de la temperatura que amb HR elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: instal·lacions no poden fer front a les fluctuacions per canvi estacional.

Elements atenuants: data logger com a segon control climàtic.

Identificació del risc: **INCENDI**

Escenari possible: foc per problema instal·lacions elèctriques.

Elements agreujants: material inflamable col·leccions, manca extinció FE-13.

Elements atenuants: sistemes detecció i extintors de pols, porta talla foc, mobiliari inert.

Identificació del risc: **INUNDACIÓ**

Escenari possible: entrada d'aigua per problema instal·lacions.

Elements agreujants: material higroscòpic col·leccions, peces a nivell molt baix de terra, fil metàl·lic.

Elements atenuants: mobiliari inert.

Identificació del risc: **VANDALISME**

Escenari possible: porta ocasionalment oberta i entrada públic en horari obertura CDMT.

Elements agreujants: temps reacció persona seguretat.

Elements atenuants: àrea privada amb i sense col·leccions, càmeres, poca presència visitants.

Identificació del risc: **ROBATORI**

Escenari possible: porta ocasionalment oberta i entrada públic en horari obertura CDMT.

Elements agreujants: temps reacció persona seguretat.

Elements atenuants: àrea privada amb i sense col·leccions, càmeres, poca presència visitants.

Fitxa 1. 2. Avaluació de riscos per zones

Fitxa: 09

Identificació de la zona: **SALA INVENTARI I DOCUMENTACIÓ (PLANTA 3era)**

Part de la col·lecció en risc:

TEIXIT INDUMENTÀRIA COMPLEMENTS PARAMENT MOSTRARI LLIBRES FOTOGRAFIA ALTRES

Identificació del risc: **MOVIMENT DE LES PECES**

Escenari possible: mala manipulació de les col·leccions o moviments en sistema emmagatzematge.

Elements agreujants: formats de les col·leccions, mancances de suport individual.

Elements atenuants: moviments puntuals i professionalitat treballadors.

Identificació del risc: **EMMAGATZEMATGE DE LES PECES**

Escenari possible: excés de peces en la sala.

Elements agreujants: diferents materials i formats.

Elements atenuants: treball temporal en les col·leccions.

Identificació del risc: **PLAGA**

Escenari possible: plaga d'arnes, dermèstids o per infestació de fongs.

Elements agreujants: contacte entre peces.

Elements atenuants: trapes i control de les peces en documentació.

Identificació del risc: **HUMITAT RELATIVA INCORRECTA**

Escenari possible: humitat relativa fins un 70 o 80% HR que amb Tª elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: varietat materials.

Elements atenuants: control diari peces en documentació.

Identificació del risc: **TEMPERATURA INCORRECTA**

Escenari possible: augment de la temperatura que amb HR elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: varietat materials, llum natural.

Elements atenuants: control diari peces en documentació.

Identificació del risc: **INCENDI**

Escenari possible: foc per problema instal·lacions elèctriques.

Elements agreujants: material inflamable col·leccions. Manca un sistema propi d'extinció.

Elements atenuants: sistemes detecció i extintors de pols, BIE passadís.

Identificació del risc: **INUNDACIÓ**

Escenari possible: entrada d'aigua per problema instal·lacions.

Elements agreujants: material higroscòpic col·leccions.

Elements atenuants: mobiliari inert.

Identificació del risc: **VANDALISME**

Escenari possible: porta oberta i entrada públic en horari obertura CDMT.

Elements agreujants: temps reacció persona seguretat.

Elements atenuants: àrea privada amb i sense col·leccions, càmeres, poca presència visitants.

Identificació del risc: **ROBATORI**

Escenari possible: porta oberta i entrada públic en horari obertura CDMT.

Elements agreujants: temps reacció persona seguretat.

Elements atenuants: àrea privada amb i sense col·leccions, càmeres, poca presència visitants.

Fitxa 1. 2. Avaluació de riscos per zones

Fitxa: 10

Identificació de la zona: **TALLER RESTAURACIÓ (PLANTA QUARTA)**

Part de la col·lecció en risc:

TEIXIT INDUMENTÀRIA COMPLEMENTS PARAMENT MOSTRARI LLIBRES FOTOGRAFIA ALTRES

Identificació del risc: **MOVIMENT DE LES PECES**

Escenari possible: mala manipulació de les col·leccions o moviments en sistema emmagatzematge.

Elements agreujants: formats de les col·leccions, mancances de suport individual.

Elements atenuants: moviments puntuals i professionalitat treballadors.

Identificació del risc: **EMMAGATZEMATGE DE LES PECES**

Escenari possible: excés de peces.

Elements agreujants: diferents materials i formats, col·leccions externes en restauració.

Elements atenuants: treball temporal en les col·leccions.

Identificació del risc: **PLAGA**

Escenari possible: plaga d'arnes, dermèstids o per infestació de fongs.

Elements agreujants: contacte entre peces.

Elements atenuants: trapes i control de les peces en restauració.

Identificació del risc: **HUMITAT RELATIVA INCORRECTA**

Escenari possible: humitat relativa fins un 70 o 80% HR que amb Tª elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: varietat materials.

Elements atenuants: sistema de control climàtic independent (≠ R1, R2, R3...)

Identificació del risc: **TEMPERATURA INCORRECTA**

Escenari possible: augment de la temperatura que amb HR elevada facilita infestacions.

Elements agreujants: varietat materials, llum natural.

Elements atenuants: sistema de control climàtic independent (≠ R1, R2, R3...) i control entrada llum.

Identificació del risc: **INCENDI**

Escenari possible: foc per problema instal·lacions elèctriques.

Elements agreujants: material inflamable col·leccions i productes restauració.

Elements atenuants: sistemes detecció i extinció (FE-13) porta talla foc, mobiliari inert.

Identificació del risc: **INUNDACIÓ**

Escenari possible: entrada d'aigua per problema instal·lacions.

Elements agreujants: material higroscòpic col·leccions.

Elements atenuants: mobiliari inert.

Identificació del risc: **VANDALISME**

Escenari possible

Elements agreujants

Elements atenuants

Identificació del risc: **ROBATORI**

Escenari possible

Elements agreujants

Elements atenuants

2.1.2.1. Avaluació de riscos per zones

Fitxa 1. 3. Avaluació total de riscos per zones										
LLEGENDA										
Categoria 1: Molt greu										
Categoria 2: Greu										
Categoria 3: Mitja										
Categoria 4: Lleu										
Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Probabilitat				Impacte			
			1	2	3	4	1	2	3	4
RESERVA 5	Mostrari, altres.	MOVIMENT	X				X			
		EMMAGATZEMATGE		X				X		
		PLAGA	X						X	
		HUMITAT RELATIVA			X			X		
		TEMPERATURA	X					X		
		INCENDI	X						X	
		INUNDACIÓ			X				X	
Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Probabilitat				Impacte			
			1	2	3	4	1	2	3	4
RESERVA 7	Parament, llibres, fotografia, altres.	MOVIMENT	X				X			
		EMMAGATZEMATGE				X			X	
		PLAGA		X				X		
		HUMITAT RELATIVA		X				X		
		TEMPERATURA		X				X		
		INCENDI	X					X		
		INUNDACIÓ		X				X		
Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Probabilitat				Impacte			
			1	2	3	4	1	2	3	4
PLANTA BAIXA	Llibres, altres.	MOVIMENT		X				X		
		PLAGA		X				X		
		INCENDI	X					X		
		INUNDACIÓ	X					X		
		VANDALISME		X				X		
		ROBATORI		X				X		

Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Probabilitat				Impacte				Categoria
			1	2	3	4	1	2	3	4	
RESERVA 1	Teixit	MOVIMENT	X				X				3
		EMMAGATZEMATGE			X			X			2
		PLAGA		X				X			3
		HUMITAT RELATIVA			X			X			2
		TEMPERATURA			X		X				3
		INCENDI	X				X				4
		INUNDACIÓ	X				X				4
		VANDALISME	X				X				4
		ROBATORI	X				X				4
Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Probabilitat				Impacte				Categoria
			1	2	3	4	1	2	3	4	
RESERVA 2	Teixit	MOVIMENT		X			X				3
		EMMAGATZEMATGE			X			X			2
		PLAGA		X				X			3
		HUMITAT RELATIVA			X			X			2
		TEMPERATURA			X		X				3
		INCENDI	X				X				4
		INUNDACIÓ	X				X				4
		VANDALISME	X				X				4
		ROBATORI	X				X				4
Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Probabilitat				Impacte				Categoria
			1	2	3	4	1	2	3	4	
RESERVA 3	Indumentària, complements.	MOVIMENT		X			X				3
		EMMAGATZEMATGE			X			X			2
		PLAGA		X				X			3
		HUMITAT RELATIVA			X			X			2
		TEMPERATURA			X		X				3
		INCENDI	X				X				4
		INUNDACIÓ	X				X				4
		VANDALISME	X				X				4
		ROBATORI	X				X				4
Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Probabilitat				Impacte				Categoria
			1	2	3	4	1	2	3	4	
RESERVA 4	Indumentària, complements.	MOVIMENT			X		X				3
		EMMAGATZEMATGE			X			X			2

PLAGA	X				X				3
HUMITAT RELATIVA	X				X				3
TEMPERATURA	X				X				3
INCENDI	X				X				3
INUNDACIÓ	X			X					4
VANDALISME	X			X					4
ROBATORI	X			X					4

Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Probabilitat				Impacte				Categoria
			1	2	3	4	1	2	3	4	
RESERVA 6	Indumentària, complements, parament.	MOVIMENT			X			X			3
		EMMAGATZEMATGE			X				X		2
		PLAGA		X					X		3
		HUMITAT RELATIVA		X					X		3
		TEMPERATURA		X					X		3
		INCENDI	X						X		3
		INUNDACIÓ	X				X				4
		VANDALISME	X				X				4
		ROBATORI	X				X				4

Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Probabilitat				Impacte				Categoria
			1	2	3	4	1	2	3	4	
SALA D'INVENTARI I DOCUMENTACIÓ	Teixit, indumentària, complements, parament, mostrari	MOVIMENT	X				X				4
		EMMAGATZEMATGE			X				X		2
		PLAGA			X				X		2
		HUMITAT RELATIVA			X				X		2
		TEMPERATURA			X				X		2
		INCENDI		X				X			3
		INUNDACIÓ	X				X				4
		VANDALISME	X				X				4
		ROBATORI	X				X				4

Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Probabilitat				Impacte				Categoria
			1	2	3	4	1	2	3	4	
TALLER RESTAURACIÓ	Teixit, indumentària, complements, parament, mostrari	MOVIMENT	X				X				4
		EMMAGATZEMATGE	X				X				4
		PLAGA	X				X				4
		HUMITAT RELATIVA	X				X				4
		TEMPERATURA	X				X				4
		INCENDI	X				X				4
		INUNDACIÓ	X				X				4
		VANDALISME	X				X				4
		ROBATORI	X				X				4

2.2. Identificació dels recursos

Aquest apartat analitza els elements disponibles en l'actualitat en la institució per fer front a una situació d'emergència. Diferenciem entre recursos humans i recursos materials: les persones que podrien fer front a una emergència i els elements materials amb els quals podrien comptar actualment per desenvolupar l'evacuació, trasllat o intervenció amb les peces tèxtils de la col·lecció.

2.2.1. Recursos humans

Quan fem atenció als recursos humans diferenciem la presència del personal segons el centre estigui obert o tancat al públic. El volum de personal es diferent segons les funcions del museu, les franges horàries i els dies de la setmana. Per aquest motiu un Pla d'Emergències ha de tenir en compte aquestes presències i absències per tal de desenvolupar posteriorment les mesures protectores i pressupostar les seves necessitats MT per afrontar un moment d'emergència. Les classificacions habituals ens diferencien:

1. Museu obert al públic en horari administratiu.
2. Museu obert al públic fora de l'horari administratiu.
3. Museu tancat al públic en horari administratiu.
4. Museu tancat al públic fora de l'horari administratiu.

D'aquesta forma proposem unes fitxes que recapitulen aquestes dades per la nostra institució. Prenem el model que proposa el Ministerio de Cultura adaptant-les a les realitats del CDMT i al seu Pla d'Autoprotecció on es diferencien els equips disponibles segons el torn de matí o tarda dels treballadors de dilluns a divendres.

Fitxa 2.1 Recursos Humans

1. Museu obert o tancat al públic en horari administratiu de matí.

Dies/hores	Dilluns a divendres, matí	
Responsable de les col·leccions en cas d'emergències:	Eulàlia Morral Suplent: Sílvia Carbonell	
Cap d'intervenció:	Juan Martínez Suplent: Carles Martínez Miralles	
<u>Personal disponible</u>	Equip primera intervenció	Carles Martínez Miralles Francisco J. Fernandez Quico Ortega Elisabet Cerdà
	Equip alarma i evacuació (Soterrani i planta baixa)	Sílvia Saladrigas Albert Balagué Jacinta Ferreras
	Equip alarma i evacuació (Primera i segona planta)	Helena Peña Cristina Mas Paqui Martínez
	Equip alarma i evacuació (Tercera i quarta planta)	Roser López Sílvia Carbonell Neus Grau
<u>Personal localitzable</u>	Vigilància (Reforç)	Paqui Martínez Suplent: Albert Balagué

2. Museu obert o tancat al públic en horari administratiu de tarda.

Dies/hores	Dilluns a divendres, tarda	
Responsable de les col·leccions en cas d'emergències	Eulàlia Morral Suplent: Juan Martínez	
Cap d'intervenció:	Juan Martínez (Suplent: Carles Martínez Miralles)	
<u>Personal disponible</u>	Equip primera intervenció	Paqui Martínez Francisco J. Fernández Quico Ortega Elisabet Cerdà
	Equip alarma i evacuació (Distribució per totes les plantes)	Sílvia Saladrigas Albert Balagué Jacinta Ferreras Helena Peña Cristina Mas Roser López Neus Grau
	Vigilància (Reforç)	Paqui Martínez Suplent: Albert Balagué

2.2.1. Recursos materials

Aquests recursos materials són els necessaris per afrontar una situació d'emergència dels que ja disposa el centre en qüestió. És important tenir-los localitzats per part del personal que ha de portar a terme l'evacuació o trasllat de les col·leccions. Ens referim tant a equipaments de transport com espais interns o externs per disposar les peces traslladades. Una sèrie de plànols podrien facilitar la visualització dels espais i els materials per garantir una intervenció més ràpida.

Si analitzem els recursos materials del CDMT podem destacar l'absència d'acords previs amb altres entitats que poguessin intervenir en un moment d'emergència amb el personal del CDMT. També constatem com els elements de transport estan dispersos per les diferents àrees del museu segons les necessitats i feines diàries del personal, des de les reserves de les diferents plantes al plató fotogràfic o el taller de restauració. En el moment de necessitar-los s'haurien de buscar i no estarien fàcilment disponibles per la intervenció. Plantegem aquests idees en una fitxa que les recull de manera sistematitzada:

Fitxa 2.2. Recursos materials			
1.Recursos materials disponibles pel trasllat i evacuació de les col·leccions		2. Espais disponibles per disposar les col·leccions evacuades2. Espais disponibles per disposar les col·leccions evacuades	
Transport	Propi: Vehicles particulars Extern: No s'han establert contactes	Interns:	Diferents espais per evacuació d'urgència en cada pis com són la sala d'actes, la sala de reunions, els tallers educatius... Es podria contactar amb el magatzem de la Diputació de Barcelona en la localitat de Montcada i Reixac.
		Externs:	Nom: Adreça: Telèfon: Persona de contacte: No s'han establert contactes No s'han establert contactes
Recursos auxiliars	Carros de diferents mides Safates de transport de peces tèxtils Altres utilitzats per l'àrea tècnica: melinex, tissú, ethafoam...		

2.3. Aplicació de mesures protectores davant una emergència

2.3.1. Jerarquització de les col·leccions

Per tal de garantir una reacció davant les emergències necessitem tenir molt clares quines peces de la col·lecció tenen prioritat sobre altres en el moment de la seva evacuació, trasllat, protecció... Aquesta tasca ha de ser desenvolupada amb la col·laboració dels conservadors i responsables del centre on es desenvolupa el projecte, el treball en equip és fonamental. Cada col·lecció tindrà les seves característiques específiques i atenent a aquestes hem de portar a terme aquesta jerarquització. Un inventari acurat de les col·leccions esdevé doncs una prioritat. Els criteris que tindrem en compte poden variar depenent de cada institució i la tipologia de les seves peces però entre els més habituals trobem:

- Valor simbòlic
- Valor documental o científic
- Valor històric
- Valor econòmic i d'assegurança
- Raresa
- Titularitat de la peça
- Possibilitat d'evacuació, que comprèn:
  - Pes
  - Accessibilitat
  - Fragilitat

Aquests criteris de jerarquització ens donaran les pautes per l'evacuació de les peces. Quantifiquem cada punt anterior de l'1 al 5, sent 5 un valor màxim, aquesta puntuació ens donarà una xifra per establir el llistat de peces a evacuar. Aquestes xifres es poden simplificar amb 4 prioritats d'actuació, resultat de la suma de criteris precedents, que podran ser representats per colors que ens permeten visualitzar l'ordre d'evacuació. De la llista exclouem aquelles peces que es consideren amb una prioritat baixa en el moment de la intervenció davant l'emergència. Les prioritats d'evacuació són les següents:

- Màxima prioritat d'evacuació.
- Prioritat alta d'evacuació.
- Prioritat mitjana d'evacuació.
- Dificultat d'evacuació.

Hem de destacar com en el cas de les col·leccions del CDMT destaquen una sèrie de peces de gran format i volum considerable que serien difícils d'evacuar en una emergència. Parlem dels mostraris tèxtils que tenen un gran valor simbòlic, documental i històric per comprendre l'evolució d'aquest patrimoni en l'àmbit català lligat a la industrialització. Les formes, pesos i nombre de peces dificultaria la seva evacuació que només podríem plantejar amb el temps suficient per integrar una sèrie d'efectius que formessin part dels equips d'intervenció. Un complement seria planificar una campanya de fotografia sistemàtica de cada volum i cada pàgina com una forma de garantir la conservació del testimoni del passat.

Paral·lelament, el patrimoni tèxtil presenta una delicadesa i fragilitat pels materials que el componen que obliga a una formació específica dels equips d'intervenció sobre la manipulació, evacuació i intervenció amb aquestes peces. Aquesta formació prèvia seria un complement als simulacres i formacions habituals del centre incorporades al *Pla d'Autoprotecció*. Conèixer les peces, les seves ubicacions, els materials per una intervenció, els consells de professionals de la pròpia institució implicats en la conservació i restauració... serien algunes de les idees a tenir present en els temaris d'aquestes formacions.

2.3.1.1. Jerarquització de les col·leccions del CDMT

Pel cas concret que ens ocupa al CDMT, proposem una primera jerarquització de les col·leccions que hauria de desenvolupar-se de forma més detallada una vegada que els inventaris de les col·leccions s'hagin portat a terme de forma sistemàtica. Recordem com l'augment de la col·lecció farà necessària una revisió periòdica⁴² d'aquest llistat de peces per tenir-les al dia.

Els criteris que hem desenvolupat segueixen les directrius habituals de la bibliografia especificada. Aquests criteris els hem adequat a les característiques de les col·leccions i han estat valorats tenint en compte l'ajuda i la col·laboració de Sílvia Carbonell, cap de l'Àrea tècnica del CDMT. Cada ítem pot sumar cinc com a valor màxim i un com a valor mínim. La xifra serà donada seguint els criteris següents:

- Valor simbòlic⁴³: 5. Molt alt; 4. Alt; 3. Mitjà, 2. Baix; 1. Molt reduït
- Valor documental/científic⁴⁴: 5. Molt alt; 4. Alt; 3. Mitjà, 2. Baix; 1. Molt reduït
- Valor històric⁴⁵: 5. Molt alt; 4. Alt; 3. Mitjà, 2. Baix; 1. Molt reduït
- Valor econòmic/assegurança: correspon a les dades de taxació econòmica de les peces, informació no divulgada fora de la direcció del CDMT.
- Raresa: 5. Mundial; 4. Europa; 3. Espanya; 2. Catalunya; 1. Barcelona.
- Titularitat: 5. Dipòsit temporal; 4. Dipòsit a llarg termini, peça destacada; 3. Dipòsit a llarg termini; 2. Titularitat pròpia, peça destacada; 1. Titularitat pròpia
- Possibilitat d'evacuació: 5. Evacuació amb una persona; 4. Evacuació amb dos persones; 3. Evacuació amb 2 persones i material específic; 2. Evacuació amb més de dos persones; 1. Dificultat d'evacuació.

⁴² Aconsellem una revisió anual tenint en compte les compres, donacions i dipòsits al CDMT. Aquesta revisió coincideix amb les tasques anuals del centre en inventari de les col·leccions.

⁴³ Tenim en compte la peça i el que representa simbòlicament per la societat en la que va ser creada i en el nostre context actual.

⁴⁴ Tenim en compte la informació aportada sobre l'evolució de la tècnica del teixit, la confecció, els materials...

⁴⁵ Tenim en compte les aportacions sobre la història del teixit i de la indumentària que aporta la peça en qüestió.

Fitxa 3.1. Jerarquització de les col·leccions

	Màxima prioritat d'evacuació.
	Prioritat alta d'evacuació.
	Prioritat mitjana d'evacuació.
	Dificultat d'evacuació.

Peça amb número de registre	Ítems de Jerarquització							Total	Prioritat d'evacuació
	Valor simbòlic	Valor documental/ científic	Valor històric	Valor econòmic/ assegurança	Raresa	Titularitat	Possibilitat d'evacuació		
Teixit funerari don Felipe NR. 00066	4	4	5	4	5	2	5	29	
Teixit funerari Bernat Calbó NR. 03929 i 00307	4	4	5	5	4	2	5	29	
Teixit Bernat Calbó NR. 00312	4	4	5	5	4	2	5	29	
Teixit Bernat Calbó NR. 15133	4	4	5	5	4	2	5	29	
Teixit Bernat Calbó NR. 03932	4	4	5	5	4	2	5	29	
Fragment capa S. Valeri NR. 02374	4	4	4	5	4	2	5	28	
Teixit don Felipe NR. 00300	4	4	4	4	4	2	5	27	
Teixit don Felipe NR. 02977	4	4	4	4	4	2	5	27	
Dalmàtica NR. 02979 i 03936-3937	4	4	4	5	3	2	5	27	
Teixit reliquiari S. Liberata NR. 06469	4	4	4	4	4	2	5	27	
Teixit reliquiari S. Liberata NR. 06470	4	4	4	4	4	2	5	27	
Brodats Maria Padilla NR. 05844-45	5	4	3	4	4	2	5	27	
Brodats Maria Padilla NR. 06150	5	4	3	4	4	2	5	27	
Cos Worth NR. 11511	3	5	4	3	4	2	5	26	
Teixit Sant Daniel NR. 02496	4	4	4	3	3	2	5	25	
Teixit egipci NR. 00306	3	4	4	4	3	2	5	25	

Jose A. Ortiz

Teixit nassarita NR. 11799	3	4	4	4	3	2	5	25	
Teixit punt NR. 00127	3	4	4	3	4	2	5	25	
Teixit punt NR. 04364	3	4	4	3	4	2	5	25	
Teixit punt NR. 06474	3	4	4	3	4	2	5	25	
Dissenys originals Worth NR. 15306	2	4	4	2	3	2	5	24	
Túnica Fortuny NR. 19561	4	4	4	2	3	2	5	24	
Vel egipci NR. 00034	3	4	4	3	3	2	5	24	
Teixit S. Joan Abadesses NR. 00053	4	4	4	3	2	2	5	24	
Teixit precolombí NR. 00061	3	4	4	3	3	2	5	24	
Túnica copta NR. 00263	3	4	4	3	3	2	5	24	
Teixit copte NR. 05992	3	4	4	3	3	2	5	24	
Teixit egipci NR. 06325	3	4	4	3	3	2	5	24	
Teixit egipci NR. 06327	3	4	4	3	3	2	5	24	
Teixit egipci NR. 06328	3	4	4	3	3	2	5	24	
Teixit xinès NR. 12761	2	4	4	4	3	2	5	24	
Teixit xinès NR. 05662	2	4	4	4	3	2	5	24	
Bandera sometent Terrassa NR. 10599	3	3	4	4	5	2	3	24	
Bandera sometent Sant Joan Despí NR. 16944	3	3	4	4	5	2	3	24	
Bandera sometent Esplugues NR. 18190	3	3	4	4	5	2	3	24	
Teixit copte NR. 00216	5	3	4	2	2	2	5	23	
Teixit precolombí NR. 00099	3	4	4	3	2	2	5	23	
Brodats R. Rexachs NR. 15179	4	4	4	3	4	2	2	23	
Guants NR. 14811	2	4	4	3	3	2	5	23	

Jose A. Ortiz

Guants NR. 20125	3	4	4	2	3	2	5	23	
Cobrellit Gaspar Homar NR.18238	2	4	4	3	4	2	4	23	
Sepulcre Sta. Eulàlia NR. 02981	4	4	2	2	3	2	5	22	
Teixit copte NR. 00217	3	3	4	3	2	2	5	22	
Fragment de teixit NR. 00289	3	4	3	3	2	2	5	22	
Frontal vellut NR. 00394	3	3	3	3	3	2	5	22	
Teixit precolombí NR. 08084	3	2	4	3	3	2	5	22	
Sederes Balcells NR. 14177	4	4	4	3	4	2	1	22	
Llaneria Sala Badrinas NR. 14270	4	4	4	3	4	2	1	22	
Mitjons NR. 14646 a/b	2	3	3	4	3	2	5	22	
Teixit persa NR. 00074	2	2	4	4	3	2	5	22	
Teixit persa NR. 00529	2	2	4	4	3	2	5	22	
Teixit persa NR. 05284	2	2	4	4	3	2	5	22	
Teixit persa NR. 06406	2	2	4	4	3	2	5	22	
Fragment de teixit NR. 00024	3	3	3	4	2	2	5	22	
Vestit Delphos Fortuny NR. 15200	3	4	4	2	1	2	5	21	
Teixit Fortuny NR. 20476	3	4	4	2	1	2	5	21	
Teixit Fortuny NR. 20477	3	4	4	2	1	2	5	21	
Teixit Fortuny NR. 20478	3	4	4	2	1	2	5	21	
Teixit fatimita NR. 00059	3	3	3	3	2	2	5	21	
Teixit nassarita NR. 00188	3	3	3	3	2	2	5	21	
Teixit copte NR. 00215	3	3	3	3	2	2	5	21	

Jose A. Ortiz

Teixit egipci NR. 06000	3	3	3	3	2	2	5	21	
Teixits Las Huelgas NR. 00311 i 03931	3	4	2	3	2	2	5	21	
Ventall NR. 15303	2	4	3	2	3	2	5	21	
Mitjons NR. 12520 a/b	2	3	3	4	2	2	5	21	
Mitjons NR. 14615 a/b	2	3	3	4	2	2	5	21	
Escarsella NR. 15139	2	4	3	2	2	2	5	20	
Bossa NR. 15142	2	4	3	2	2	2	5	20	
Ventall NR. 15297	2	4	3	2	2	2	5	20	
Mitjons NR. 14654 a/b	2	2	3	4	2	2	5	20	
Guants NR. 14826	2	3	3	3	2	2	5	20	
Ventall NR. 15569	2	4	3	1	2	2	5	19	
Ventall NR. 15301	2	4	3	1	2	2	5	19	
Vestit Molist NR. 18369	2	4	4	2	3	2	3	19	
Vestit femení s. XVIII NR. 11957	2	4	4	2	3	2	3	19	
Vestit guardainfante NR. 11682	2	4	4	2	3	2	3	19	
Gonella s. XVII NR. 11832	2	4	4	2	3	2	3	19	
Casaca propietat Fortuny NR. 07252	2	4	4	2	3	2	3	19	
Vestit masculí s. XVIII NR. 11.618	2	4	4	2	3	2	3	19	
Cos s. XVIII tipus Jean Revel NR. 07213	2	4	4	2	3	2	3	19	
Guants NR. 17151	2	3	2	3	2	2	5	19	

Vestit NR. 12.224	2	4	3	2	3	2	3	18	
Vestit NR. 11419	2	3	3	2	2	2	3	17	
Vestit NR. 11468	2	3	3	2	2	2	3	17	
Vestit NR. 11546	2	3	3	2	2	2	3	17	
Vestit NR. 11907	2	3	3	2	2	2	3	17	
Vestit NR. 11904	2	3	3	2	2	2	3	17	
Vestit NR. 11896	2	3	3	2	2	2	3	17	

Fitxes d'intervenció en l'evacuació de les col·leccions del CDMT

Una vegada tenim seleccionades les peces que hauríem d'evacuar, traslladar o protegir de forma especial en un moment d'emergència, hem de facilitar la tasca als equips d'intervenció amb una sèrie de fitxes que identifiquen cadascuna de les peces seleccionades. Aquestes fitxes han d'estar disponibles en el moment d'afrontar una emergència. Incorporarem en aquestes, totes aquelles informacions necessàries per facilitar l'evacuació de la peça per les persones que participen en l'equip d'intervenció. Hem de recordar com tota informació necessària que no estigui present en aquesta fitxa no es tindrà en compte en el moment que sigui necessari. Per aquest motiu i tenint en compte que en els equips potser no tenim especialistes en evacuació d'obres d'art, incorporarem les consignes i els protocols necessaris per aquesta tasca de forma clara i visual amb recurs de pictogrames o esquemes.

El punt de partida és la fitxa 3.1. "Jerarquització de les col·leccions" que ens presenta les peces clau. La fitxa que farem per cada peça incorporarà dades de la peça amb el títol, el número de registre, una descripció, la matèria, la ubicació, la seva vulnerabilitat i una imatge. A continuació es donaran unes referències de manipulació i evacuació de la peça així com mesures de protecció in situ i el material necessari que prèviament haurem localitzat en l'espai destinat a tal funció i que especificarem en l'apartat de recursos materials. Aquestes fitxes són la base pel moment d'intervenció i es donarà especial atenció a la seva creació. La fitxa incorporarà els plànols de la seva ubicació, la ruta d'evacuació i el lloc de destí de la peça. L'encapçalament de la fitxa porta el color que ens remet a la jerarquització de la peça i la possibilitat d'evacuació.

Identificació de les peces de la col·lecció seleccionades		Fitxa: 00
Descripció		
Peça:	N.R.	
Descripció:		IMATGE
Matèria:		
Ubicació:		
Vulnerabilitat:		
Manipulació-evacuació		
Mides	Nº de peces	
Pes	Nº de persones necessàries	
Material per evacuació		
Ruta evacuació		
Destí d'evacuació		
Mesures de protecció in situ		
Material de protecció		
Plànols de localització de les peces seleccionades i itineraris d'evacuació		

Per portar a la pràctica aquestes fitxes sobre les peces seleccionades, presentem com exemples aquelles que corresponen a algunes de les peces més destacades de la col·lecció del CDMT, tenint en compte també les diferents tipologies que presenta el centre que demanen una intervenció diferent. Es portarien a terme la totalitat de fitxes de la col·lecció en la implementació del projecte. D'aquesta forma presentem exemples de fragments de teixit, indumentària, complement d'indumentària, parament de la llar, mostraris... Aquesta varietat ens apropa a la realitat de la institució estudiada i establim l'ordre segons els espais on es conserven les peces i el seu emplaçament en el mobiliari. És important destacar com a cada sala actuaria una persona i les peces localitzades en espais propers facilitaria la tasca d'evacuació:

R1	R3
Teixit medieval NR. 00.024 Indumentària funerària Bernat Calbó NR. 00.307 Teixit tern Sant Valeri NR. 02.374	Mitges espanyoles s. XVII NR. 14.646 Escarsella NR. 15.139
R4	R5
Cos Worth NR. 11.511 Guants fray Agustín López NR. 20.125	Dibuixos originals Worth NR. 15.306
R6	
Ventall Laurent, J. NR. 15.303 Túnica Fortuny NR. 19.561	

Aquestes fitxes han de fer-se servir en un moment de confusió i amb la major rapidesa possible. L'èxit resideix en la formació prèvia i els simulacres previs. Les fitxes han de ser un ajut a la memòria o unes indicacions ràpides. Per aquest motiu seleccionem el color per indicar l'ordre prioritari d'evacuació, en l'exemple és el vermell, màxima prioritat. Amb color vermell indiquem l'espai on es troben les peces, la seva reserva corresponent i el lloc dins del mobiliari corresponent. Per facilitar la tasca seria fonamental un procés d'identificació *in situ*: unes marques vermelles a l'exterior dels mobles compactes o planeres i en els calaixos que contenen peces destacades. Així mateix aquest recurs ens marcara també la peça en concret dins del calaix. Visualitzem aquestes idees amb aquestes imatges hipotètiques.

Les indicacions de manipulació i evacuació han de quedar explicades, però una paraula clau en vermell seria el recordatori visual del material, sistema i lloc de protecció designat.

Hipòtesi d'intervenció i d'identificació de peces per evacuar en les reserves del CDMT

Identificació de les peces de la col·lecció seleccionades

Fitxa: 01

Descripció

Peça: Fragment de teixit

N.R. 00.066

Descripció: Fragment de teixit d'època medieval amb inscripcions. Part de la tomba del Infante Don Felipe.

Matèria: Seda

Ubicació: R1 01.01.

Vulnerabilitat: Mitjana

Manipulació-evacuació

Mides:

Pes: lleuger

Material per evacuació: **safata** de transport amb material inert de base. Peça presentada sobre suport rígid.

Ruta evacuació: de la sala de reserva a l'aula taller en la mateixa planta o a l'exterior en el cas d'una evacuació total.

Destí d'evacuació: **aula taller** o espai exterior.

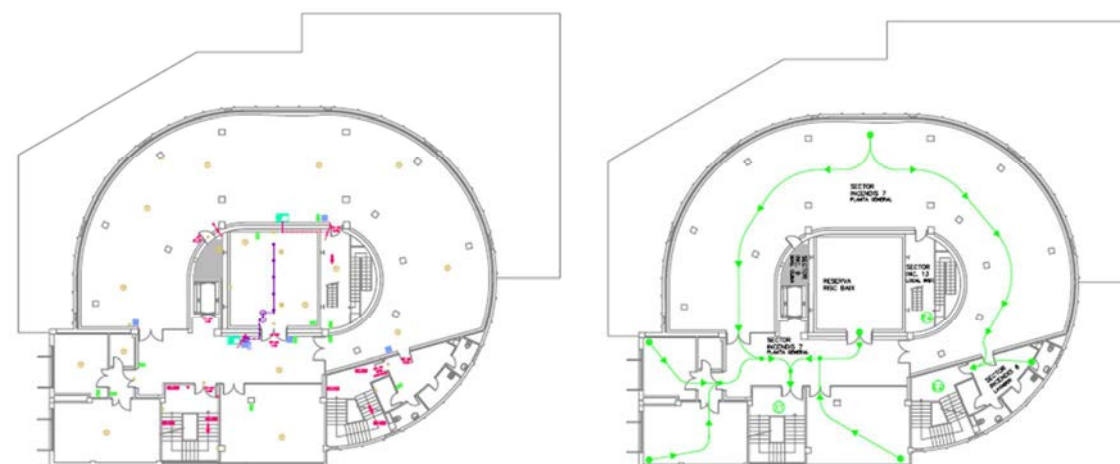
Mesures de protecció in situ: disposició en pla sobre suport rígid inert i peça tapada.

Material de protecció: **tissú** protector.

Nº de peces: 1 peça

Nº de persones necessàries: 1 persona

Plànols de localització de les peces seleccionades i itineraris d'evacuació

Identificació de les peces de la col·lecció seleccionades

Fitxa: 02

Descripció

Peça: Fragment de teixit

N.R. 00.307

Descripció: Set fragments del Teixit de les Àligues i els lleons procedents de la indumentària funerària de Sant Bernat Calbó, bisbe de Vic entre els anys 1182 i 1243. Segons la tradició les teles de les tres peces provenien del botí de guerra aconseguit pel rei Jaume I durant la conquesta de València (1232-1238), fet en el que també va participar el Bernat Calbó.

Matèria: Seda

Ubicació: R1 01.13.08

Vulnerabilitat: Mitjana

Manipulació-evacuació

Mides: 60,5 x 52 (conjunt)

Pes: lleuger

Material per evacuació: safata de transport amb material inert de base. Peça presentada sobre suport rígid.

Ruta evacuació: de la sala de reserva a l'aula taller en la mateixa planta o a l'exterior en el cas d'una evacuació total.

Destí d'evacuació: aula taller o espai exterior.

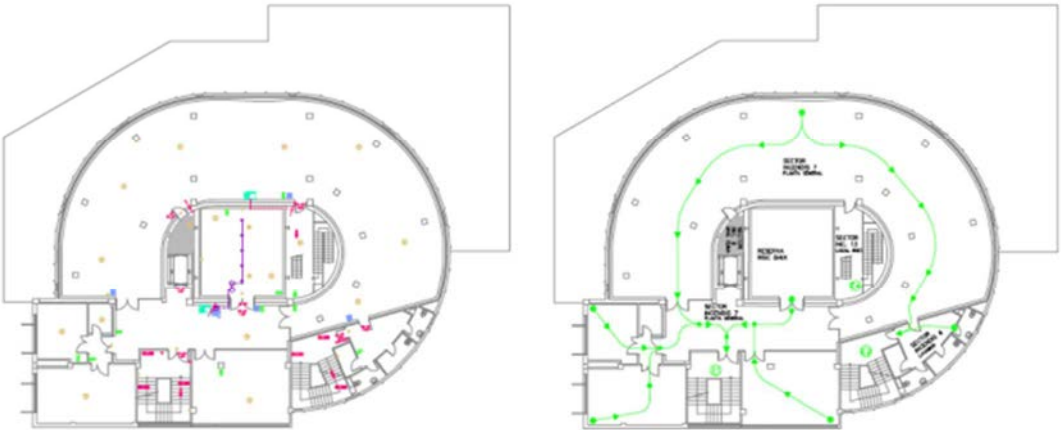
Mesures de protecció in situ: disposició en pla sobre suport rígid inert i peça tapada.

Material de protecció: tissú protector.

Nº de peces: 1 peça

Nº de persones necessàries: 1 persona

Plànols de localització de les peces seleccionades i itineraris d'evacuació

Identificació de les peces de la col·lecció seleccionades

Fitxa: 03

Descripció

Peça: Fragment de teixit

N.R. 02.374

Descripció: Fragment del Teixit de les Estrelles de la capa del tern de sant Valeri. Segons els documents, el tern va ser portat amb les relíquies del sant a Roda d'Isàbena l'any 1279. Al segle XV va passar a la catedral de Lleida.

Matèria: Seda, oripell.

Ubicació: R1 01.13.09

Vulnerabilitat: Mitjana

Manipulació-evacuació

Mides: 11,5 x 16

Pes: lleuger

Material per evacuació: safata de transport amb material inert de base. Peça presentada sobre suport rígid.

Ruta evacuació: de la sala de reserva a l'aula taller en la mateixa planta o a l'exterior en el cas d'una evacuació total.

Destí d'evacuació: aula taller o espai exterior.

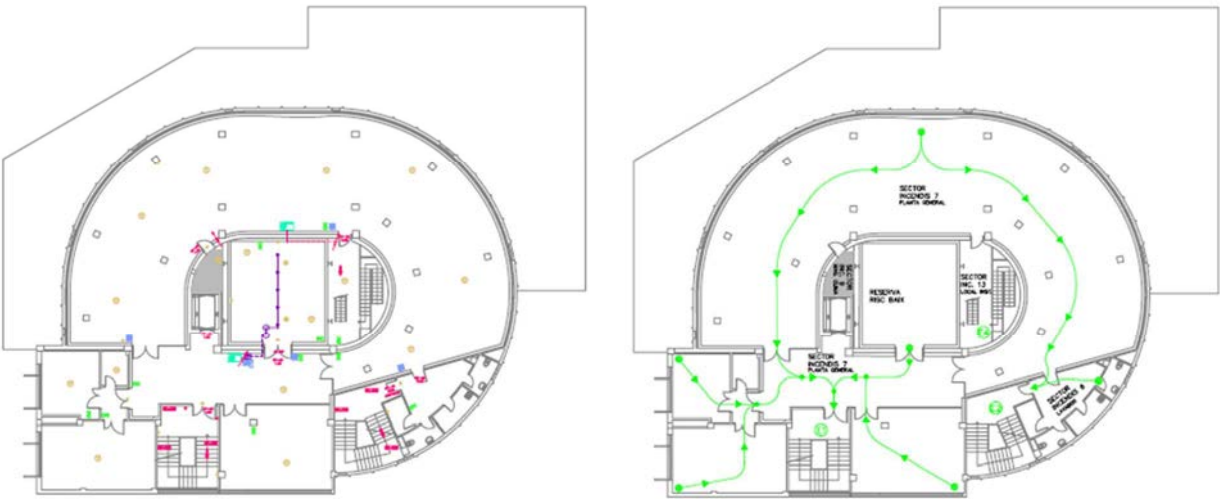
Mesures de protecció in situ: disposició en pla sobre suport rígid inert i peça tapada.

Material de protecció: tissú protector.

Nº de peces: 1 peça

Nº de persones necessàries: 1 persona

Plànols de localització de les peces seleccionades i itineraris d'evacuació

Identificació de les peces de la col·lecció seleccionades

Fitxa: 04

Descripció

Peça: Mitges espanyoles del s. XVII

N.R. 14.646 a/b

Descripció: Mitges amb brodat floral multicolor als laterals, a l'alçada del turmell. El fons és de color salmó, excepte els darrers 7 cm. de la part superior de la cama que té bandes horitzontals.

Matèria: seda, cotó.

Ubicació: R3 03.13.12

Vulnerabilitat: Mitjana

Manipulació-evacuació

Mides: 44 x 19

Pes: lleuger

Material per evacuació: safata de transport amb material inert de base.

Ruta evacuació: de la sala de reserva a la sala d'inventari en la mateixa planta o a l'exterior en el cas d'una evacuació total.

Destí d'evacuació: sala inventari o espai exterior.

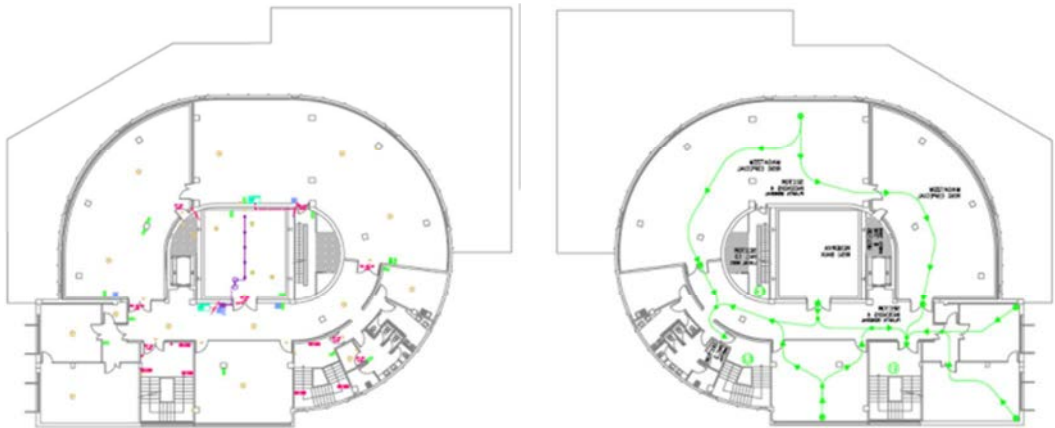
Mesures de protecció in situ: disposició en pla sobre suport rígid inert i peça tapada.

Material de protecció: tissú protector.

Nº de peces: 2 peces.

Nº de persones necessàries: 1 persones

Plànols de localització de les peces seleccionades i itineraris d'evacuació

Identificació de les peces de la col·lecció seleccionades

Fitxa: 05

Descripció

Peça: Escarsella

N.R. 15.139

Descripció: Escarsella de forma geomètrica, amb quatre cares, teixida manualment amb tècnica de punt circular amb fons de fil de seda verd i motius realitzats amb fil amb ànima de seda de color groc cobert amb làmina metàl·lica entorxada argentada. La decoració representa motius vegetals i la inscripció central: "SOI PARA LA SEÑORA CONDESA DE ALCOLEA".

Matèria: seda, fil metal·lic.

Ubicació: R3 03.13.04

Vulnerabilitat: Mitjana

Manipulació-evacuació

Mides: 11 x 8,5 cm

Pes: lleuger

Material per evacuació: safata de transport amb material inert de base.

Ruta evacuació: de la sala de reserva a la sala d'inventari en la mateixa planta o a l'exterior en el cas d'una evacuació total.

Destí d'evacuació: sala inventari o espai exterior.

Mesures de protecció in situ: disposició en pla sobre suport rígid inert i peça tapada.

Material de protecció: tissú protector.

Nº de peces: 1 peça.

Nº de persones necessàries: 1 persones

Plànols de localització de les peces seleccionades i itineraris d'evacuació

Identificació de les peces de la col·lecció seleccionades

Fitxa: 06

Descripció

Peça: Cos de Worth

N.R. 11.511

Descripció: Cos de tul negre brodat amb lluentons. Escot tancat, amb coll solapa ample de la mateixa roba . Mànigues llargues acabades amb punys de punta color blanc decorades amb cintes de vellut negre. Porta folre de seda color cru i coll alt de punta. Estil: modernisme.

Matèria: seda, lluentons, puntes de boixet, tul...

Ubicació: R4 04.06.01

Vulnerabilitat: Mitjana

Manipulació-evacuació

Mides: 42 x 37

Nº de peces: 1 peça

Pes: lleuger

Nº de persones necessàries: 1 persones

Material per evacuació: safata de transport amb material inert de base.

Ruta evacuació: de la sala de reserva a la sala d'inventari en la mateixa planta o a l'exterior en el cas d'una evacuació total.

Destí d'evacuació: sala inventari o espai exterior.

Mesures de protecció in situ: disposició en pla sobre suport rígid inert i peça tapada.

Material de protecció: tissú protector.

Plànols de localització de les peces seleccionades i itineraris d'evacuació

Identificació de les peces de la col·lecció seleccionades

Fitxa: 07

Descripció

Peça: Guants de fray Agustín López

N.R. 20.125 a/b

Descripció: Parell de guants teixits en punt manual treballat de manera circular. Les inscripcions ens indiquen que van ser teixits per fray Agustín López, abat del monasteri de Valbuena a Valladolid.

Matèria: seda

Ubicació: R4 04.07.09

Vulnerabilitat: Mitjana

Manipulació-evacuació

Mides: 27,5 x 14,5 cm

Pes: lleuger

Material per evacuació: safata de transport amb material inert de base.

Ruta evacuació: de la sala de reserva a la sala d'inventari en la mateixa planta o a l'exterior en el cas d'una evacuació total.

Destí d'evacuació: sala inventari o espai exterior.

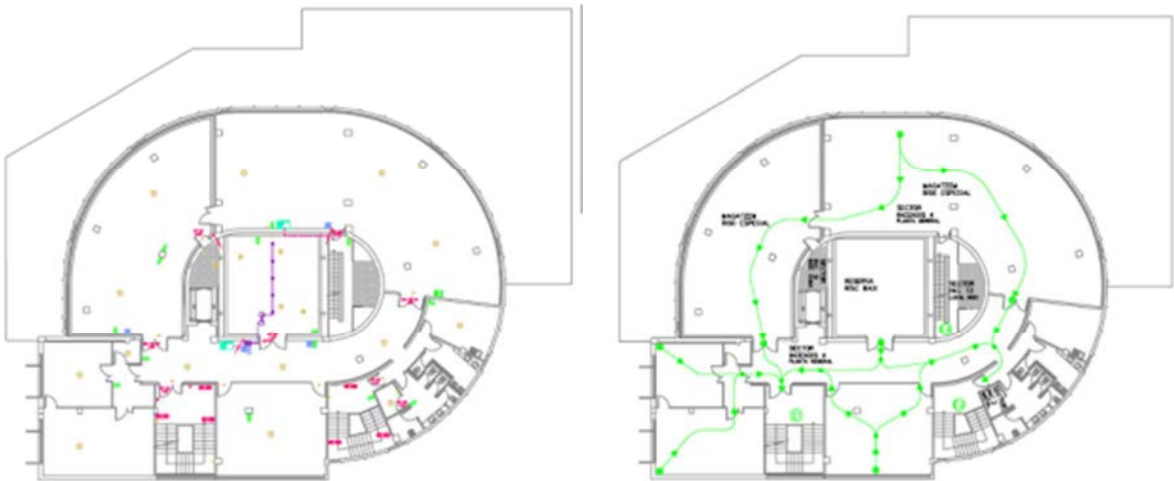
Mesures de protecció in situ: disposició en pla sobre suport rígid inert i peça tapada.

Material de protecció: tissú protector.

Nº de peces: 2 peces.

Nº de persones necessàries: 1 persones

Plànols de localització de les peces seleccionades i itineraris d'evacuació

Identificació de les peces de la col·lecció seleccionades

Fitxa: 08

Descripció

Peça: Ventall Laurent, J.

N.R. 15.303

Descripció: Ventall de tisora amb estructura d'os o ivori, calat i gravat amb incrustacions de talc de nacre. Té ampli vol amb país de paper albuminat, el més usual en la fotografia de l'època, adherit a teixit de tafetà. En ell hi ha diverses representacions fotogràfiques dividides en tres registres: al superior hi ha toreros, el segon registre representa les diferents "suertes" de la corrida i l'últim registre presenta emblemes taurins.

Matèria: ivori, nacre, paper teixit.

Ubicació: R6 06.6C9.08

Vulnerabilitat: Mitjana

Manipulació-evacuació

Mides: 24,5 x 45,5 cm

Nº de peces: 1 peça

Pes: lleuger

Nº de persones necessàries: 1 persona

Material per evacuació: **safata** de transport amb material inert de base.

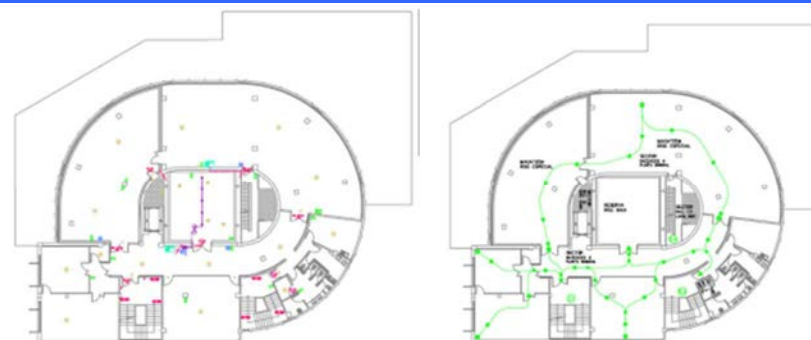
Ruta evacuació: de la sala de reserva a la sala d'inventari en la mateixa planta o a l'exterior en el cas d'una evacuació total.

Destí d'evacuació: **sala inventari** o espai exterior.

Mesures de protecció in situ: disposició en pla sobre suport rígid inert i peça tapada.

Material de protecció: **tissú** protector.

Plànols de localització de les peces seleccionades i itineraris d'evacuació

Identificació de les peces de la col·lecció seleccionades

Fitxa: 09

Descripció

Peça: Túnica de Marià Fortuny

N.R. 19.561

Descripció: Túnica de forma rectangular dissenyada per Marià Fortuny. Va ser propietat de Marcel Proust i Reynaldo Hahn.

Matèria: Confeccionada en tafetà de seda i decorada amb sanefes i motius geomètrics d'inspiració oriental.

Ubicació: R6 06.C7.02

Vulnerabilitat: Mitjana

Manipulació-evacuació

Mides: 119X155

Pes: lleuger

Material per evacuació: **safata** de transport amb material inert de base.

Ruta evacuació: de la sala de reserva a la sala d'inventari en la mateixa planta o a l'exterior en el cas d'una evacuació total.

Destí d'evacuació: **sala inventari** o espai exterior.

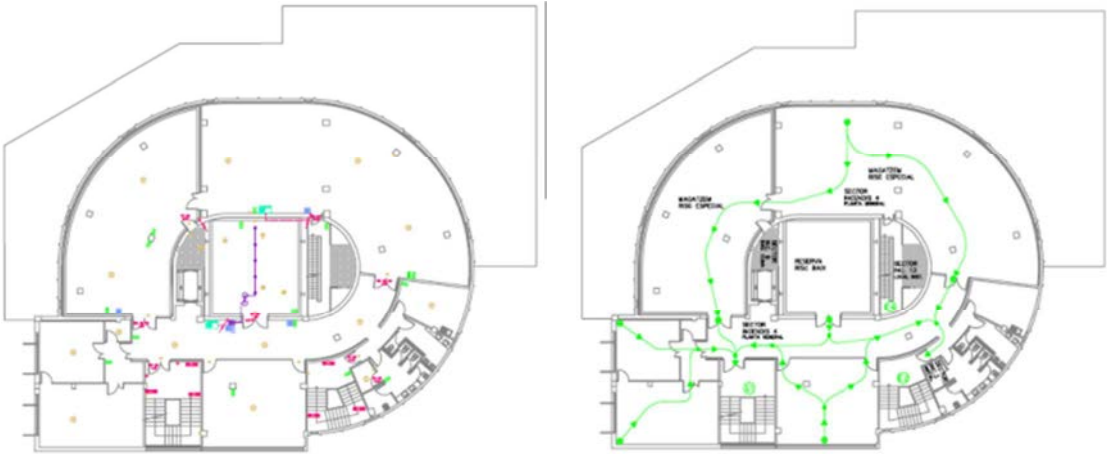
Mesures de protecció in situ: disposició en pla sobre suport rígid inert i peça tapada.

Material de protecció: **tissú** protector.

Nº de peces: 1 peça

Nº de persones necessàries: 2 persones

Plànols de localització de les peces seleccionades i itineraris d'evacuació

Identificació de les peces de la col·lecció seleccionades

Fitxa: 10

Descripció

Peça: Dibuixos originals de Worth

N.R. 15.306

Descripció: Dibuixos originals de Worth, gofrats i datats a Paris entre 1912-1925.

Matèria: paper

Ubicació: R5 Planera

Vulnerabilitat: Mitjana

Manipulació-evacuació

Mides:

Nº de peces: 24 peces.

Pes: lleuger

Nº de persones necessàries: 1 persones

Material per evacuació: safata de transport amb material inert de base.

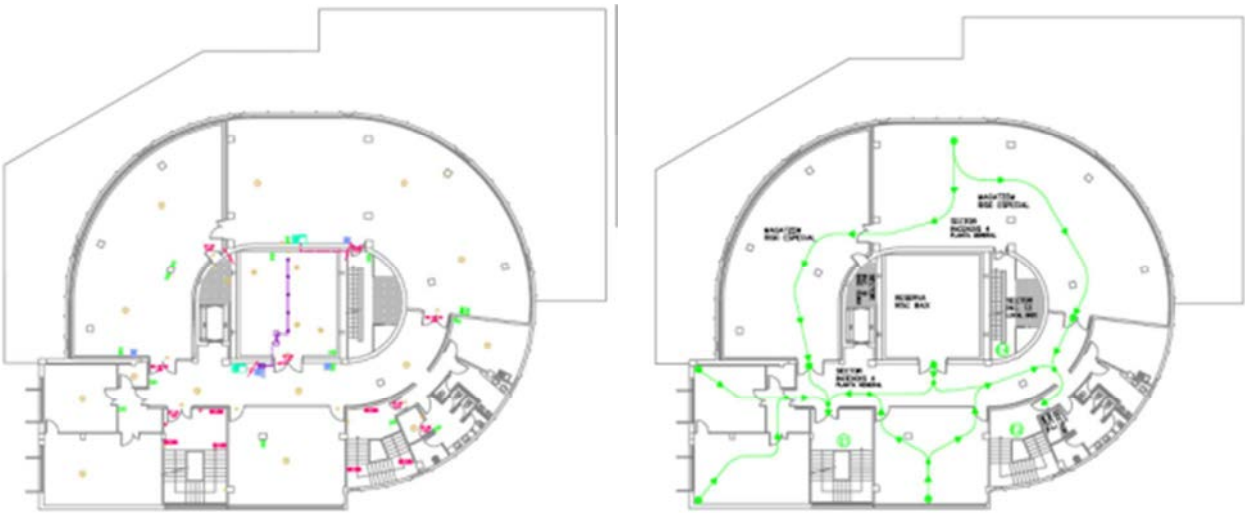
Ruta evacuació: de la sala de reserva a la biblioteca en la primera planta o a l'exterior en el cas d'una evacuació total.

Destí d'evacuació: biblioteca o espai exterior.

Mesures de protecció in situ: disposició en pla sobre suport rígid inert i peça tapada.

Material de protecció: carpeta protectora.

Plànols de localització de les peces seleccionades i itineraris d'evacuació

2.3.1. Minimització de riscos

En l'apartat anterior "Avaluació de riscos per zones" hem identificat per cada espai els riscos possibles⁴⁶. En aquesta apartat dedicat a les mesures protectores tenim en compte aquests mateixos riscos i les categories establertes per cada risc i zona atenent i proposant una minimització d'aquests. Aquestes activitats poden ser a curt, mig o llarg termini i les més destacades i necessàries estaran integrades en el cronograma final. Ens referim a dos-tres anys pel llarg termini, un any pel mig termini i 6 mesos pel curt termini.

Fitxa 4. 1. Minimització de riscos per zones					
LLEGENDA					
Categoria 1: Molt greu					
Categoria 2: Greu					
Categoria 3: Mitja					
Categoria 4: Lleu					
Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Categoria	Minimització	Termini
RESERVA 5	Mostrari, altres.	MOVIMENT	4	Protocol moviment peces i suports	Llarg
		EMMAGATZEMATGE	3	Inventari i reordenació	Mitjà
		PLAGA	3	Revisió col·leccions i microaspiracions	Mitjà
		HUMITAT RELATIVA	3	Control humitat soterrani	Mitjà
		TEMPERATURA	4	Control canvis	Llarg
		INCENDI	3	Formació intervenció	Mitjà
		INUNDACIÓ	2	Control humitat present al soterrani	Curt
Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Categoria	Minimització	Termini
RESERVA 7	Parament, llibres,	MOVIMENT	4	Protocol moviment peces i suports	Llarg

⁴⁶ Fitxes 1.2 i fitxa 1.3.

	fotografia, altres.	EMMAGATZEMATGE	3	Sistematització i ordre	Mitjà
		PLAGA	3	Revisió col·leccions i microaspiracions	Mitjà
		HUMITAT RELATIVA	3	Control humitat soterrani	Mitjà
		TEMPERATURA	3	Control canvis	Mitjà
		INCENDI	4	Formació intervenció	Llarg
		INUNDACIÓ	3	Control humitat present al soterrani	Mitjà
Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Categoria	Minimització	Termini
PLANTA BAIXA	Llibres, altres.	MOVIMENT	3	Protocol manipulació peces	Mitjà
		PLAGA	4	Revisió col·leccions	Llarg
		INCENDI	4	Formació intervenció	Llarg
		INUNDACIÓ	4	Control humitat planta baixa i entrada	Llarg
		VANDALISME	3	Control seguretat	Mitjà
		ROBATORI	3	Control seguretat	Mitjà
Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Categoria	Minimització	Termini
RESERVA 1	Teixit	MOVIMENT	3	Protocol moviment peces i suports	Mitjà
		EMMAGATZEMATGE	2	Sistematització, inventari i ordre	Curt
		PLAGA	3	Revisió col·leccions i microaspiracions	Mitjà
		HUMITAT RELATIVA	2	Nou sistema climatització museus	Curt
		TEMPERATURA	3	Nou sistema climatització museus	Mitjà
		INCENDI	4	Formació intervenció	Llarg
		INUNDACIÓ	4	Control humitat	Llarg

		VANDALISME	4	Control seguretat	Llarg
		ROBATORI	4	Control seguretat	Llarg
Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Categoria	Minimització	Termini
RESERVA 2	Teixit	MOVIMENT	3	Protocol moviment peces i suports	Mitjà
		EMMAGATZEMATGE	2	Sistematització, inventari i ordre	Curt
		PLAGA	3	Revisió col·leccions i microaspiracions	Mitjà
		HUMITAT RELATIVA	2	Nou sistema climatització museus	Curt
		TEMPERATURA	3	Nou sistema climatització museus	Mitjà
		INCENDI	4	Formació intervenció	Llarg
		INUNDACIÓ	4	Control humitat	Llarg
		VANDALISME	4	Control seguretat	Llarg
		ROBATORI	4	Control seguretat	Llarg
Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Categoria	Minimització	Termini
RESERVA 3	Indumentària, complements.	MOVIMENT	3	Protocol moviment peces i suports	Mitjà
		EMMAGATZEMATGE	2	Sistematització, inventari i ordre	Curt
		PLAGA	3	Revisió col·leccions i microaspiracions	Mitjà
		HUMITAT RELATIVA	2	Nou sistema climatització museus	Curt
		TEMPERATURA	3	Nou sistema climatització museus	Mitjà
		INCENDI	4	Formació intervenció	Llarg
		INUNDACIÓ	4	Control humitat	Llarg
		VANDALISME	4	Control seguretat	Llarg

		ROBATORI	4	Control seguretat	Llarg
Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Categoria	Minimització	Termini
RESERVA 4	Indumentària, complements.	MOVIMENT	3	Protocol moviment peces i suports	Mitjà
		EMMAGATZEMATGE	2	Sistematització, inventari i ordre	Curt
		PLAGA	3	Revisió col·leccions i microaspiracions	Mitjà
		HUMITAT RELATIVA	3	Nou sistema climatització museus	Mitjà
		TEMPERATURA	3	Nou sistema climatització museus	Mitjà
		INCENDI	3	Extinció gas	Mitjà
		INUNDACIÓ	4	Control humitat	Llarg
		VANDALISME	4	Control seguretat	Llarg
		ROBATORI	4	Control seguretat	Llarg
Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Categoria	Minimització	Termini
RESERVA 6	Indumentària, complements, parament.	MOVIMENT	3	Protocol moviment peces i suports	Mitjà
		EMMAGATZEMATGE	2	Sistematització, inventari i ordre	Curt
		PLAGA	3	Revisió col·leccions i microaspiracions	Mitjà
		HUMITAT RELATIVA	3	Nou sistema climatització museus	Mitjà
		TEMPERATURA	3	Nou sistema climatització museus	Mitjà
		INCENDI	3	Extinció gas	Mitjà
		INUNDACIÓ	4	Control humitat	Llarg
		VANDALISME	4	Control seguretat	Llarg
		ROBATORI	4	Control seguretat	Llarg

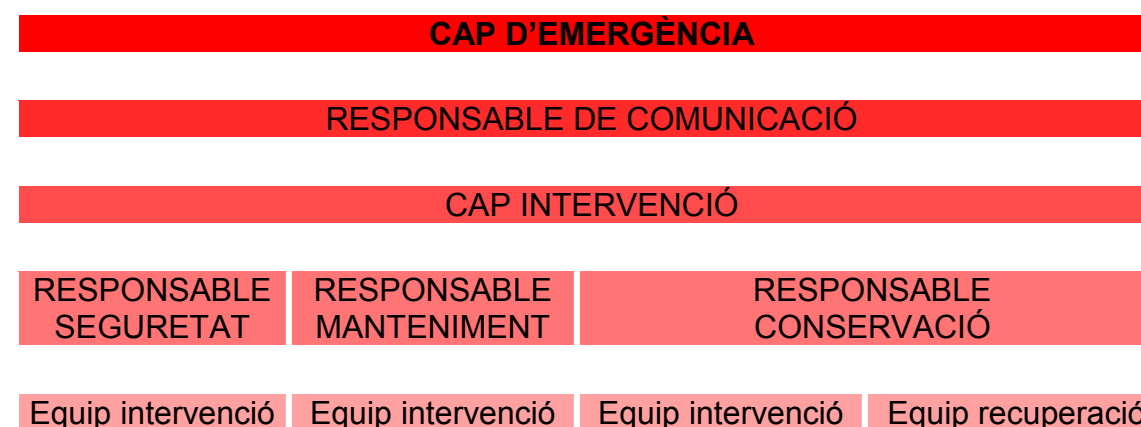
Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Categoria	Minimització	Termini
SALA D'INVENTARI I DOCUMENTACIÓ	Teixit, indumentària, complements, parament, mostrari	MOVIMENT	4	Protocol moviment peces i suports	Llarg
		EMMAGATZEMATGE	2	Evitar acumulació peces	Curt
		PLAGA	2	Revisió col·leccions i microaspiracions	Curt
		HUMITAT RELATIVA	2	Incorporar sistema climatització	Curt
		TEMPERATURA	2	Incorporar sistema climatització	Curt
		INCENDI	3	Extinció gas	Mitjà
		INUNDACIÓ	4	Control humitat	Llarg
		VANDALISME	4	Control seguretat	Llarg
		ROBATORI	4	Control seguretat	Llarg
Identificació de la zona	Col·lecció	Risc	Categoria	Minimització	Termini
TALLER RESTAURACIÓ	Teixit, indumentària, complements, parament, mostrari	MOVIMENT	4	Aplicació protocols	Fet
		EMMAGATZEMATGE	4	Creació zona magatzem peces	Fet
		PLAGA	4	Control	Fet
		HUMITAT RELATIVA	4	Control	Fet
		TEMPERATURA	4	Control	Fet
		INCENDI	4	Extinció gas	Fet
		INUNDACIÓ	4	Control	Fet
		VANDALISME	4	Seguretat	Fet
		ROBATORI	4	Seguretat	Fet

2.3.2. Creació dels equips d'intervenció

La creació dels equips d'intervenció en un moment d'emergència és una de les complicacions a les quals han d'enfrontar-se els museus. El personal que treballa no acostuma a ser suficient per poder preparar i establir mesures d'actuació i els pressupostos no faciliten la tasca. Malgrat tot i amb el personal que trobem en la institució hem de planificar la intervenció que es portaria a terme quan l'emergència es presenti. Aquests equips estaran formats pels diferents membres del personal i aprofitarem les característiques, coneixements i qualitats de cada persona per desenvolupar una tasca o una altra.

Cada persona ha de conèixer els límits i objectius que ha d'acomplir en el moment de l'emergència. Formacions i simulacres seran els recursos per preparar la institució. Per organitzar la intervenció podem distingir una sèrie de funcions i responsabilitats per cada membre de l'equip de la intervenció. Aquest organigrama es la base sobre la qual aplicarem les realitats de cada centre i els recursos humans dels quals disposa.

Aquests equips han de coincidir amb els criteris als plans d'autoprotecció de persones dels que disposi el centre. Combinar l'evacuació de persones i la intervenció en les col·leccions és el punt crític: prioritzar les persones però preveure l'atenció de protecció de les peces.

En el cas del CDMT, en disposar d'un *Pla d'Autoprotecció*, hem de combinar els equips que ja s'han creat i adaptar-los a la resolució d'emergències en les col·leccions del museu. D'aquesta forma partiríem de les consignes existents i ampliariem les funcions dels equips d'alarma i evacuació. Per la protecció del patrimoni ens interessa que siguin aquestes persones les que portin a terme la intervenció en les peces perquè trobem els professionals del centre que s'ocupen directament de la seva conservació amb els suports dels membres d'administració. Si cada equip d'intervenció conté una persona habituada al treball directe amb el patrimoni tèxtil, facilitem la protecció de la col·lecció i la supervisió del desenvolupament de les feines de manipulació, protecció, evacuació... Remetem a la fitxa 2.1. "Recursos humans" sobre els professionals dels CDMT.

EQUIPS D'EMERGÈNCIA I FUNCIONS CDMT (matí)				
		Telèfon		Lloc actuació
CAP D'EMERGÈNCIA	Titular	Eulàlia Morral	117	Centre de control (recepció)
	Suplent	Sílvia Carbonell	114	Centre de control (recepció)
CAP D'INTERVENCIÓ	Titular	Juan Martínez	118	Lloc sinistre
	Suplent	Carles Martínez Miralles	115	
EQUIP PRIMERA INTERVENCIÓ		Francisco J. Fernández	101	Lloc sinistre
		Carles Martínez Miralles	115	
		Quico Ortega	102	
		Elisabet Cerdà	105	
EQUIP ALARMA I EVACUACIÓ		Sílvia Saladrigas	103	Soterrani, escala, serveis, planta baixa
		Albert Balagué	101	Soterrani, escala, serveis, planta baixa
		Jacinta Ferreras	101	Soterrani, escala, serveis, planta baixa
		Helena Peña	104	Primera i segona planta
		Cristina Mas	110	Primera i segona planta
		Paqui Martínez	106	Primera i segona planta
		Roser López	116	Tercera i quarta planta
		Sílvia Carbonell	114	Tercera i quarta planta
EQUIPS PRIMERS AUXILIS	Titular	Paqui Martínez	106	
	Suplent	Albert Balagué	101	

EQUIPS D'EMERGÈNCIA I FUNCIONS CDMT (tarda)				
			Telèfon	Lloc actuació
CAP D'EMERGÈNCIA	Titular	Eulàlia Morral	117	Centre de control (recepció)
	Suplent	Juan Martínez	118	Centre de control (recepció)
CAP D'INTERVENCIÓ	Titular	Juan Martínez	118	Lloc sinistre
	Suplent	Carles Martínez Miralles	115	
EQUIP PRIMERA INTERVENCIÓ		Paqui Martínez	106	Lloc sinistre
		Carles Martínez Miralles	115	
		Quico Ortega	102	
		Elisabet Cerdà	105	
EQUIP ALARMA I EVACUACIÓ		Sílvia Saladrigas	103	Totes les plantes
		Albert Balagué	101	
		Jacinta Ferreras	101	
		Helena Peña	104	
		Cristina Mas	110	
		Roser López	116	
		Neus Grau	107	
EQUIPS PRIMERS AUXILIS	Titular	Paqui Martínez	106	
	Suplent	Albert Balagué	101	

El que s'hauria d'implementar en una curta durada és la formació en la protecció de col·leccions pel personal que podrien desenvolupar membres del centre que treballen a l'àrea tècnica del CDMT: restauració, conservació...

Com a formacions i simulacres proposem les següents:

Fitxa 3.6 Formacions i simulacres

Formació:

Directrius per la resolució d'emergències en les col·leccions del CDMT

1. Periodicitat	Semestral	X	Anual
2. Personal que l'organitza	Personal intern	X	Personal extern
3. Personal que l'imparteix	X Personal intern		Personal extern

Les peces claus de les col·leccions del CDMT.

1. Periodicitat	Semestral	X	Anual
2. Personal que l'organitza	X Personal intern		Personal extern
3. Personal que l'imparteix	X Personal intern		Personal extern

Manipulació de patrimoni tèxtil en un moment d'emergència.

1. Periodicitat	Semestral	X	Anual
2. Personal que l'organitza	Personal intern	X	Personal extern
3. Personal que l'imparteix	X Personal intern		Personal extern

Primeres intervencions sobre el patrimoni tèxtil malmès: aigua i foc.

1. Periodicitat	Semestral	X	Anual
2. Personal que l'organitza	X Personal intern		Personal extern
3. Personal que l'imparteix	X Personal intern		Personal extern

Simulacre:

Emergència en les col·leccions del CDMT (I)

1. Periodicitat	X Semestral		Anual
2. Personal que intervé	Personal intern	X	Personal extern

Emergència en les col·leccions del CDMT (II)

1. Periodicitat	X Semestral		Anual
2. Personal que intervé	Personal intern	X	Personal extern

2.3.3. Equipaments d'emergències interns

La institució ha de tenir en compte una sèrie d'espais que seran les zones de magatzem en el moment de l'emergència així com uns equips mòbils amb els materials necessaris per la intervenció. Els magatzems i els equips mòbils han d'estar en espais coneguts pel personal, sempre estiguin en els mateixos llocs i ser revisats periòdicament per garantir el seu ús en el moment que s'hagin d'utilitzar. Un punt primordial és que només es faci servir aquest material quan es produeixi l'emergència, senyalitzant clarament la seva funció concreta. Alguns dels materials com escales, carros de transport o altres elements dels que disposa el museu i que s'utilitzen en el dia a dia, han de ser fàcilment localitzables com material de suport. Aquests elements dels que disposa el CDMT estan especificats a la fitxa 2.2. "Recursos materials"

Equips mòbils d'intervenció

És recomanable preparar uns equips mòbils amb aquells materials necessaris per una primera intervenció. És important revisar periòdicament el contingut d'aquests equipaments, indicar el seu contingut i data de revisió per garantir que estiguin en perfectes condicions pel seu ús. Han d'incloure una sèrie d'elements necessaris seguint les categories genèriques següents:

- Material de protecció: plàstic de polietilè, cordes, pesos...
- Material de neteja: esponges, galledes, material secant...
- Material de protecció personal: guants, protecció peus, granotes, mascaretes...
- Material per la manipulació: carros, escales, safates, Melinex, tul de nylon o polièster...
- Material d'embalatge: capsas, marcadors, bosses...
- Material de recuperació: aigua destil·lada, deshumificadors, eixugadors, safates...
- Material per la documentació: etiquetes, paper, retoladors...

Prenem com a exemple l'opció que **STEM**,⁴⁷ empresa especialitzada en conservació preventiva i serveis als museus, ofereix en el seu catàleg de venda, el **Just in case**⁴⁸, un equip mòbil pensat per la resolució d'emergències en museus.

Equip d'intervenció en emergències *Just in case*.

Imatge: STEM

Disposa d'una sèrie de materials bàsics que s'adapten als criteris comentats anteriorment que complementariem altres necessitats pròpies de la intervenció en patrimoni tèxtil:

- Safates de policarbonat cel·lular pel tèxtil mullat en una inundació.
- Bases de ethafoam pel transport de peces, protecció inert amb Melinex.
- Tul de nylon o polièster per la protecció de les peces malmeses i evitar la volatilització de fragments.
- Agulles d'entomologia per fixar el tissú o el tul a la base inert.
- Material de protecció com Melinex o Mylar per la manipulació de les peces.
- Material de protecció com tissú per cobrir les peces.

⁴⁷ <http://www.stem-museos.com>

⁴⁸ <http://www.stem-museos.com/es/productos/seguridad-y-proteccion/just-in-case-case>

- Material absorbent en cas d'inundació: esponges naturals.
- Bosses i capes pel transport de complements d'indumentària.
- Sistemes de protecció contra plagues: bosses per segellar tèrmicament.

Per cada equip d'intervenció farem una fitxa d'identificació per facilitar la revisió del contingut seguint el model que presentem. Aquesta fitxa estarà sempre a l'interior del moble que contingui els materials en un lloc visible.

Identificació dels equips mòbils d'intervenció en emergències	
Nº equip mòbil:	Plànol:
Localització:	
Contingut:	
Revisió feta per:	
Data:	Data reposició:
Mancances:	

En el cas del CDMT proposem aquesta localització del equips d'intervenció:

Identificació dels equips mòbils d'intervenció en emergències

Nº equip mòbil: 1

Localització: Planta baixa

Contingut:

Revisió feta per:

Data:

Data reposició:

Mancances:

Nº equip mòbil: 2

Localització: Planta tercera

Contingut:

Revisió feta per:

Data:

Data reposició:

Mancances:

Espais de magatzem d'emergències

Aquestes són les zones destinades per la protecció de les peces. Han estat seleccionades per la seva situació dins del museu i les possibilitats que ofereixen en el moment de portar a terme una intervenció d'emergència. En ocasions haurem de comptar amb magatzems externs per suplir les carències de l'edifici. En aquest punt esdevé de vital importància els

contactes previs tant amb el magatzem com amb el sistema de transport que necessitem per traslladar les peces. A continuació exemplifiquem els espais pensats per aquesta funció pel cas específic del CDMT.

Identificació dels magatzems en emergències	
Magatzems interns	
Soterrani: Moll càrrega i descàrrega	
Primera planta: Aula taller	
Segona planta: Sala de reunions	
Tercera planta: Sala documentació i inventari	
Quarta planta: Taller de restauració	
Magatzems externs	
Magatzem de la Diputació de Barcelona a Montcada i Reixach	
Polígon de La Ferreria, Montcada i Reixac	
Empresa de transport: Tti http://www.tti-transport.com Avinguda Can Sucarrats, 110-114 08191 Rubí, Espagne 935 884 022	Necessitats materials: capses de transport, material de protecció i embalatge, etiquetes identificatives... Empresa de contacte: STEM http://www.stem-museos.com Parc Empresarial Granland C/ de la Mora, 11 08918 Badalona (Barcelona) Tel. (0034) 93 300 00 34 Fax (0034) 93 300 82 56

2.3.4. Equipaments d'emergències externs

Aquesta sèrie de referències als equipaments interns es completen amb aquells externs que poden ser de necessitat per la institució en un moment d'emergència. Ens referim sobretot a distribuïdors de materials, empreses de transport, bombers, forces de l'ordre... entre d'altres recursos materials i humans. En relació al CDMT citem aquelles referències indispensables per comunicar-se en el moment i què el personal ha de conèixer i estar en un lloc localitzable en cas de necessitat:

Recursos externs públics, emergències:

BOMBERS DE TERRASSA	937 838 080
SISTEMES D'EMERGÈNCIES MÈDIQUES – SEM (Catalunya)	061
EMERGÈNCIES	112

Recursos externs públics, forces de l'ordre:

GUÀRDIA CIVIL (prov. Barcelona)	062
MOSSOS D'ESQUADRA	088
POLICIA MUNICIPAL	092
POLICIA NACIONAL (Catalunya)	091
PROTECCIÓ CIVIL	934 820 300

Recursos externs, subministres:

AIGÜES DE BARCELONA	937 362 828
ELECTRICITAT FECSA-ENDESA (Catalunya)	902 536 536
GAS NATURAL (Catalunya)	900 750 750

Recursos externs privats:

Empresa de transport: Tti
<http://www.tti-transport.com>
Avinguda Can Sucarrats, 110-114
08191 Rubí, Barcelona
935 884 022

Empresa de transport: Manterola
<http://www.manterola.com>
C/Barcelona, nau 1D-1E Polígon Industrial La Post
08850 Gavà, Barcelona.
Tel. 936569988
Fax. 936569986

Necessitats materials: STEM
<http://www.stem-museos.com>
Parc Empresarial Granland
C/ de la Mora, 11
08918 Badalona (Barcelona)
Tel. (0034) 93 300 00 34
Fax (0034) 93 300 82 56

2.4. Procediment operatiu

Aquest és el procés que es portaria a terme en el cas d'una emergència. Les parts anteriors ens han preparat per afrontar aquesta necessitat en el moment que es produeix un risc que necessita la intervenció d'una bona part del personal del centre i salta l'alarma. A partir de les seccions anteriors podem establir el protocol d'actuació. El grau de l'emergència serà segons el cas i en aquest punt tindrem en compte el criteri que els equips d'intervenció portin a terme. Una vegada que el cap d'emergències i el cap d'intervenció hagin valorat la magnitud de l'emergència es determinarà la intervenció així com l'evacuació de l'edifici quan sigui necessari. Establim tres graus:

Emergència nivell 3

Afecta a una petita part de la col·lecció, una emergència localitzada en una sala concreta que disposa dels mecanismes per fer front l'emergència de forma automàtica. No és necessària l'evacuació de les col·leccions.

Emergència nivell 2

Aquest nivell ens porta a una afectació d'una planta concreta que disposa dels mecanismes per fer front l'emergència de forma automàtica. Parlem d'un sector més gran que afectaria a més part de la col·lecció i que requereix una evacuació o intervenció sobre les col·leccions dins dels espais i recursos interns.

Emergència nivell 1

El nivell d'emergència més elevat és el que demana una evacuació externa de les col·leccions i una intervenció externa per fer front a la tragèdia.

Les emergències seran doncs quantificades segons els espais i el volum de col·lecció que podria estar afectada. El que si que serà comú és la intervenció que portarem a terme sobre les peces de la col·lecció. Per aquest motiu és important establir una sèrie de protocols d'actuació que han de conèixer els membres del personal i formar part de les formacions i simulacres. Ens remetem a les seccions anteriors i a les fitxes que complementen el protocol que ara proposem com a actuació davant les col·leccions patrimonials tèxtils del CDMT. El protocol d'actuació per la protecció de les col·leccions seria el següent:

DETECCIÓ

Es dona l'alarma d'una emergència. Qui la constata avisa al Cap d'Emergències (CE) i al Cap d'Intervenció (CI) que anirà a comprovar la magnitud del problema.

COMPROVACIÓ

El CI constata la problemàtica en el lloc on s'han produït els fets i ho comunica al CE.

PRESA DE DECISIONS

Segons el grau de l'emergència, el CE i el CI prenen la decisió del procediment a portar a terme seguint les consignes marcades anteriorment i comença el procediment d'emergència.

ACTUACIÓ

El CI avisa als Equips d'Intervenció (EI) per començar el protocol d'actuació. En tot moment el CI ha de comunicar al CE el desenvolupament de les tasques que estarà al Centre de Control (CC) Es donarà la senyal d'emergència per megafonia⁴⁹.

⁴⁹ El missatge és: "Atenció, atenció, es requereix personal EPI a la planta-zona"

- **Emergència nivell 3**

Afecta a una petita part de la col·lecció, una emergència localitzada en un espai delimitat i sectoritzat. No és necessària l'evacuació de les col·leccions.

Els EI sota la coordinació del CI evacuarien les persones si fos necessari per precaució i controlarien l'emergència sense evacuar les col·leccions. Notificació al CC de la finalització de la intervenció.

- **Emergència nivell 2**

Aquest nivell ens porta a una afectació d'un sector més gran de la col·lecció que requereix una evacuació o intervenció sobre les col·leccions dins dels espais i recursos interns.

Els EI sota la coordinació del CI comencen el procés d'evacuació de les col·leccions una vegada evacuades les persones i assegurat el control de l'emergència. L'evacuació dels visitants es donarà a través del missatge d'emergència i evacuació⁵⁰. Finalitzada l'evacuació de persones, els equips d'intervenció assignats per sector segueixen les pautes marcades⁵¹ per l'evacuació de les col·leccions i transporten les peces als magatzems interns. Notificació al CC de la finalització de la intervenció.

- **Emergència nivell 1**

El nivell d'emergència més elevat és el que demana una evacuació externa de les col·leccions i una intervenció externa per fer front a la tragèdia.

Una vegada avisades les ajudes externes, els EI sota la coordinació del CI comencen el procés d'evacuació de les col·leccions després d'haver evacuat les persones i assegurat el control de l'emergència. L'evacuació dels visitants es donarà a través del missatge d'emergència i evacuació⁵². Finalitzada l'evacuació de persones, els equips d'intervenció assignats per sector segueixen les pautes marcades⁵³ per l'evacuació de les col·leccions i transporten les peces als magatzems externs donat el grau d'emergència. Notificació al CC de la finalització de la intervenció.

⁵⁰ El missatge és: "Atenció, atenció srs. Visitants, per motius aliens a la nostra voluntat ens veiem obligats a demanar al públic assistent que es dirigeixi cap a la sortida més propera. El nostre personal els donarà les instruccions oportunes. Gràcies"

⁵¹ S'han de completar les fitxes pel control de l'evacuació a magatzem intern: fitxa 5.1. "Control d'evacuació: magatzems interns"

⁵² El missatge és: "Atenció, atenció srs. Visitants, per motius aliens a la nostra voluntat ens veiem obligats a demanar al públic assistent que es dirigeixi cap a la sortida més propera. El nostre personal els donarà les instruccions oportunes. Gràcies"

⁵³ S'han de completar les fitxes pel control de l'evacuació a magatzem intern i/o extern: sortida i arribada, Les fitxes serien: fitxa 5.1. "Control d'evacuació: magatzems interns"; fitxa 5.2. "Control d'evacuació: sortida"; fitxa 5.3. "Control d'evacuació: arribada"

EN EL CAS D'EVACUACIÓ DE LES COL·LECCIONS

Si el grau d'emergència ens dictamina que cal evacuar les col·leccions donarem prioritat a les peces que la jerarquització de les col·leccions ha estipulat. Seguirem les fitxes elaborades amb aquesta finalitat i seguirem els circuits de manipulació, intervenció i evacuació marcats. Aquesta protecció ens garanteix la protecció de les peces. Recordem que els museus han de disposar d'una sèrie de mesures que minimitzen els riscos i que permetrien una ràpida intervenció sense afectar les col·leccions. Ens referim per exemple al mobiliari ignífug, les portes talla foc, l'extinció per gas del foc, les revisions arquitectòniques per controlar inundacions, el control de plagues...

En el cas d'una evacuació a un **magatzem intern**, el CE controlarà les referències i la nova ubicació de les peces. Proposem una fitxa bàsica amb aquest objectiu:

Fitxa 5.1. Control d'evacuació: magatzem intern			
Fitxa nº 00			
Evacuació			
Magatzem intern: NR peça i descripció:	Ubicació d'origen:	Responsable evacuació:	Data:
Intervenció			
Urgència intervenció:	Necessitats conservació:	Responsable:	

Els equips han de deixar constància de les peces evacuades a **magatzems externs**, per aquest motiu s'omplirà un informe de sortida i un d'arribada que ha de controlar el CE. L'objectiu és tenir sota control quines han estat les peces evacuades, el seu origen i la seva ubicació temporal fins la recuperació dels espais de conservació habitual. Tindrem en compte anotar el número d'embalatge assignat, les peces que conté i els números de registre corresponents. Per controlar les peces farem un examen organolèptic resumit en l'estat de conservació, les necessitats i les intervencions que haurien de portar-se a terme. També anotarem el responsable de l'entrega, el responsable de la recollida, la data i el vehicle en el qual es porta a terme el trasllat. L'informe d'arribada repeteix els paràmetres anteriors per controlar l'arribada de les peces al magatzem extern d'acollida, la intervenció de recuperació portada a terme i les consignes pel trasllat de les peces al lloc d'origen una vegada que el context general ho permeti.

Data:

Intervenció:

Responsable entrega:

Fitxa 5.3. Control d'evacuació: arribada

NR. Peces:

Proposta intervenció:

Responsable entrega:

2.5. Procés de recuperació

Una vegada que el CI comunica al CE el final de l'actuació, el CE inicia el procés de recuperació. En aquesta fase trobarem diferents tasques tenint en compte que les col·leccions ja estan en un lloc segur.

- Recuperació dels espais: neteja, manteniment, consolidació... de l'espai i el mobiliari afectat per l'emergència.
- Actuació sobre les peces que hagin pogut ser afectades seguint les consignes de recuperació marcades en la fitxa "Actuació en cas d'emergència per col·leccions tèxtils"
- Reposició de les col·leccions en el seu espai de conservació una vegada portades a terme les intervencions necessàries.

EN EL CAS DE RECUPERACIÓ DE LES COL·LECCIONS AFECTADES PER L'EMERGÈNCIA

Si ens situem en el cas extrem de trobar-nos amb les col·leccions afectades proposem una sèrie de mesures per intervenir en les col·leccions tèxtils en el moment de la recuperació. Les peces les tenim protegides en magatzems interns o externs i podem proposar una intervenció sobre les obres afectades. Aquestes consignes de recuperació han estat realitzades seguint les indicacions de la bibliografia específica i els consells dels restauradors tèxtils del CDMT amb Elisabet Cerdà al capdavant d'ells. Les pèrdues més probables són fruit de les següents emergències:

- Foc
- Inundació
- Atac biològic: fongs
- Atac biològic: insectes

Tota intervenció serà portada a terme per personal format en restauració o per personal sota la seva supervisió. Una tasca prèvia important és la formació. Per aquest motiu en la proposta de formacions havíem incorporat cursos sobre manipulació de patrimoni tèxtil i intervenció en cas d'emergència. La nostra proposta és una taula que resumeix les intervencions bàsiques per tenir-les presents i sistematitzades en un material de referència. Destaquem com aquestes idees s'han de posar en contacte amb la realitat de l'emergència i les necessitats que presentin en el moment les peces.

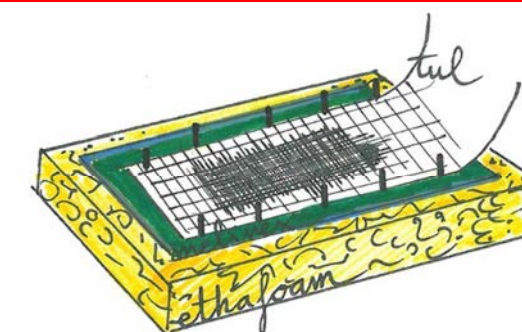
ACTUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER COL·LECCIONS TÈXTILS

Minimització: Sectorització sales i portes talla foc. Protecció mobiliari ignífug i extinció per sistema extinció.

Intervenció per les peces atacades pel foc:

- Disposició de la peça sobre un suport rígid d'ethafoam amb una protecció de Melinex que ens permet recollir la peça per lliscament.
- Protecció de la peça amb un tul per evitar la volatilització de fragments
- Fixació de les capes de protecció a la base amb agulles d'entomologia.
- Trasllat al taller de restauració per la intervenció de consolidació.

Minimització: Control periòdic instal·lacions

Intervenció per les peces atacades per l'aigua:

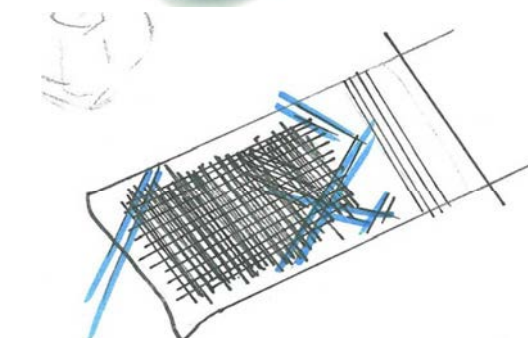
- Fer-les lliscar sobre Melinex i dipositar en safata de policarbonat per evitar destenyits en la peça mullada.
- Secatge amb esponges naturals i aire fred sobre Melinex o vidre. Ràpida intervenció per evitar proliferació de fongs.
- La congelació de les peces ens dona més temps per plantejar la intervenció però afegim processos de degradació.

Minimització: Microaspiració i control col·leccions.

Intervenció per les peces atacades per fongs:

- Microaspiració per atacs dèbils.
- Per atacs amplis: el personal protegit amb guants de làtex disposa les peces en bosses específiques per anoxia, tancament per termosegellat. Evitem la proliferació d'espores en el camí del punt on trobem la plaga fins taller de restauració.
- Disposició de les bosses de petit format dins d'una més gran i perforació de les petites. Termosegellament de la bossa gran i intervenció anoxia.

Minimització: trappes control de plagues.

Intervenció per les peces atacades per insectes:

- Trasllat de les peces en bosses de plàstic al taller de restauració.
- Microaspiració i control de la plaga.
- Consolidació de les parts malmeses.

2.6. Pressupost

Partida 1: Conceptualització i implementació del projecte		5.000€
Conceptualització del projecte (juny 2010-juny 2011)	3.000€	
Implementació del projecte (tardor 2011-primavera 2012)	2.000€	
Partida 2: Equips d'intervenció⁵⁴		6.366,10€
Material general conservació preventiva (preu amb IVA i transport)	6.357,40€	
Material tèxtil per la conservació preventiva (2 metres de tul de polièster, 4,35€/metre, preu amb IVA)	8,70€	
Partida 3: Formacions i simulacres⁵⁵		1.120€
Formació emergències en col·leccions de 4 h diàries per 2 dies de formació amb personal extern (70€/hora)	560€	
Simulacres emergències col·leccions de 4h diàries per 2 dies de simulacre (70€/hora)	560€	
Partida 4: Mesures mitigadores⁵⁶		42.960,40€
Visita tècnica nou sistema de climatització i informe ⁵⁷	775,40€	
Visita 4h amb transport	275,40€	
Informe base	500€	
Sistema de detecció i extinció d'incendis per les reserves R4 i R6 ⁵⁸ (35.750 + 18% IVA)	42.185€	
TOTAL		55.446,50 €

⁵⁴ Veure especificacions a l'annex: "Informació sobre els preus pel material de conservació preventiva per la implementació del projecte"

⁵⁵ Segons preus vigents a les formacions del CDMT

⁵⁶ Pressupostades només aquelles que no portarien a terme els professionals del propi centre.

⁵⁷ Segons tarifes d'empresa especialitzada en els sistemes de climatització per museus.

⁵⁸ Segons "Berini Protección contra incendios" <http://www.berini-pci.com>

2.7. Cronograma

	Estiu 2011	Tardor 2011	Hivern 2012	Primavera 2012	Estiu 2012	Tardor 2012	Hivern 2013	Primavera 2013	Estiu 2013
Presentació i implementació del projecte									
Presentació projecte al CDMT									
Presentació projecte a la UB									
Implementació del pla d'emergències									
Adquisició equips d'intervenció									
Formacions i simulacres									
Formacions emergències col·leccions									
Simulacre emergències col·leccions									
Accions mitigadores									
Inventari col·leccions en IMATEX									
Digitalització col·leccions en IMATEX									
Revisió humitat R5									
Reubicació peces reserves									
Revisió nou sistema de climatització									
Implantació nou sistema de climatització									
Sistema detecció i extinció incendis R4 i R6									
Adequació sala inventari									
Reubicació dipòsits temporals									

IV.BIBLIOGRAFIA

CDMT, NR. 8123

Bibliografia general

BARELLA MIRÓ, A. i BARELLA CIVIT, F.: *Iniciación a la historia del arte en el tejido*. Barcelona: Costura 3, 1984.

BAUDOT, F.: *La moda del siglo XX*. Barcelona: Gustavo Gili, 2008.

BOUCHER, F.: *Historia del traje en occidente*. Barcelona: Gustavo Gili, 2009 (1965)

LAVER, J.: *Breve historia del traje y la moda*. Madrid: Cátedra, 2005 (1988)

LÓPEZ SOLER, Mª C.: *Manual de Tejidos*. WudsWorld Editor, 2007.

Bibliografia específica sobre emergències i protecció de col·leccions

AA. VV.: *Conservación preventiva y Plan de Gestión de Desastres en archivos y bibliotecas*. Madrid: Ministerio de Cultura, 2008.

AA. VV.: *Guía para un Plan de protección de colecciones ante emergencias*. Madrid: Ministerio de Cultura, 2009.

AA. VV.: *Manual d'autoprotecció*. Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa. Document intern, març 2010.

AA. VV.: *Planes de Emergencia para museos. Hacia una conservación preventiva integral*. Bilbao: Museo Guggenheim, 2007.

AA. VV.: *Security in Museums, Archives and Libraries. A practical Guide*. London: The Council for Museums, Archives and Libraries, 2003.

AA. VV.: *RISKCAT. Els riscos naturals a Catalunya. Informe executiu*. Barcelona: Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible, 2008.

DORGE, V. i JONES, S. L.: *Creación de un plan de emergencia. Guía para museos y otras instituciones culturales*. Los Ángeles: The Getty Conservation Institute, 2004 (1999)

HUNTER, J. E.: "Museum disaster preparedness planing" en KNELL, S. (ed.): *Care of collections*. London: Routledge, 1994.

MAY, R.: "Las colecciones y el programa de seguridad: los planes de emergencia de las colecciones en los museos franceses" en *Actas de las segundas Jornadas de Formación Museológica*. Madrid: Ministerio de Cultura, 2007, pp. 115-119.

"Mesures d'urgence pour les établissements culturels: détermination et réduction des risques" en *Notes de l'ICC*, nº 14/2, 1995.

"Mesures d'urgence pour les établissements culturels: introduction" en *Notes de l'ICC*, nº 14/1, 1995.

SÁNCHEZ HERNANPÉREZ, A.: *Manual de planificación y prevención de desastres en archivos y bibliotecas*. Madrid: Fundación Histórica Tavera, 2000.

Bibliografia específica sobre conservació tèxtil i patrimoni tèxtil.

AA. VV.: *Conferencia Internacional de colecciones y museos de indumentaria*. Madrid: Museo Nacional del Pueblo Español, 1993.

AA. VV.: *Her&Mus: Museos de moda. Entre el traje y el diseño*, nº 5, 2010.

AA. VV.: "La conservation textile" en *Notes de l'ICC*, nº 13, 2009.

AA. VV.: *Reflexiones sobre conservación de alfombras y tapices*. Madrid: Ministerio de Cultura, 2006.

"Emergency Salvage of Textiles and Clothing" en http://neirls.org/flood_recovery/fed_files.html consultat el 14 d'octubre del 2010.

ESPINOZA MORAGA F. i ARAYA MONASTERIO, C.: "Análisis de materiales para ser usados en conservación de textiles" en *Conserva*, nº 4, 2000, pp. 45-55.

ESPINOZA MORAGA, F. i GRÜZMACHERG, Mª L.: *Manual de Conservación Preventiva de Textiles*. Santiago de Chile: Comité Nacional de Conservación Textil, Dirección de Bibliotecas, Archivos y Museos Fundación Andes, 2002.

FLURY-LEMBERG, M.: *Textile Conservation and research*. Berna: Abegg-Sttiflung, 1988.

GIRAULT-KURTZEMANN, B.: "Sauvetage des textiles sinistres lors des inondations de 1992 et 1993 dans le Sud de la France" en AA. VV.: *La conservation des Textiles anciens. Journées d'Études de la SFIIC*. Paris: SFIIC, 1994, pp. 283-287.

LANDI, S.: *The Textile Conservator's Manual*. London: Butterworth-Heinemann

LLORENTE LLORENTE, L.: "El área de la museografía complementaria para indumentaria en el Museo del Traje" en *Indumenta: Revista del Museo del Traje*, nº 1, 2008, pp. 33-37.

LÓPEZ, R.: *Pla de conservació preventiva del material tèxtil*. Terrassa: Centre de Documentació i Museu Tèxtil, 2010.

"Manipulación correcta de textiles antiguos" en http://www.si.edu/mci/english/learn_more/taking_care/manipulacion_textiles.html consultat el 14 d'octubre del 2010.

MASDEU, C. i MORATA, L.: *Restauració i conservació de teixits*. Barcelona: Centre de Documentació i Museu Tèxtil, 2000.

MONTERO REDONDO, S.: "Desinsectación por anoxia de las colecciones del Museo del Traje. CIPE" en *Indumenta: Revista del Museo del Traje*, nº 1, 2008, pp. 146-165.

MUÑOZ-CAMPOS, P.: "Conservación preventiva de colecciones textiles: el primer paso" en <http://www.ge.iic.com/> consultat el 03 de juliol del 2010.

MUÑOZ-CAMPOS, P.: "Conservación y almacenamiento de tejidos. Problemas múltiples, soluciones prácticas" en *Museos.es. Revista de la Subdirección General de Museos Estatales*, 2004, pp. 72-79.

PÉREZ DE ANDRÉS, C.: "Una visión global sobre aspectos de conservación, restauración y montaje" en *Indumenta: Revista del Museo del Traje*, nº 1, 2008, pp. 23-31.

PERTEGATO, F. (ed.): *Conservazione e restauro dei tessili. Convegno Internazionale*. Milano: Edizioni C.I.S.S.T., 1980.

PERTEGATO, F.: *I Tessili. Degrado e restauro*. Firenze: Nardi Editore, 2004 (1993)

"Salvage At A Glance Part V: Textiles" en <http://www.cr.nps.gov/museum/publications/conservoogram/21-08.pdf> consultat el 14 d'octubre de 2010.

VALENTÍN, N.: *El material tèxtil. Susceptibilitat al biodeteriorament*. Terrassa: Centre de Documentació i Museu Tèxtil, 2009.

Bibliografia específica sobre el CDMT:

MORRAL I ROMEU, E.: "Balanz de 10 anys d'exposicions al CDMT" en *Datatèxtil*, nº2, 1999, pp. 2-15.

MORRAL I ROMEU, E.: "Centre de Documentació i Museu Tèxtil: Els anys que vivim perillosament" en *Terme*, nº 8, 1993, pp. 4-5.

MORRAL I ROMEU, E.: "El futuro de la desmuseización" en *Museum*, vol. XLII, nº 4, 1990, pp. 243-246.

TORRELLA NIUBIO: “Museo Textil Biosca, Tarrasa” en *Museum*, vol. VIII, nº 4, 1955, pp. 268-269.

Bibliografia bàsica sobre seguretat en museus

AA. VV.: *Security in Museums, Archives and Libraries. A practical Guide*. London: The Council for Museums, Archives and Libraries, 2003.

BOSTICK, William A. *Guide pour la sécurité des biens culturels*. Paris: UNESCO, 1978.

BURKE, R.; ADLOYE S. *Basic Museum security*. Paris: ICOM, 1986.

DORGE, V. i JONES, S. L.: *Creación de un plan de emergencia. Guía para museos y otras instituciones culturales*. Los Ángeles: The Getty Conservation Institute, 2004 (1999)

ICOM- ICMS. *Museum security and protection*. London: Routledge, 1993.

MAY, R.: “Las colecciones y el programa de seguridad: los planes de emergencia de las colecciones en los museos franceses” en *Actas de las segundas Jornadas de Formación Museológica*. Madrid: Ministerio de Cultura, 2007, pp. 115-119.

LISTON, D.: *Manuale per la sicurezza nei musei*. Milano: Etas, 2003.

LISTON, D. (ed.): *Museum Security and Protection. A handbook for cultural heritage institutions*. London: ICOM, 1993.

RAISSON, A. *Incendie et panique*. Paris: Direction des musées de France- Mission Sécurité, 1994.

ROTAECHE GONZÁLEZ DE UBIETA, M.: *Transporte, depósito y manipulación de obras de arte*. Madrid: Síntesis, 2007.

TILLOTSON, Robert G. *La seguridad en los museos*. Paris: ICOM – Madrid: Ministerio de Cultura, 1977, 1980.

CDMT, NR. 8141

Formularis previs per institucions patrimonials amb col·lecció tèxtil del territori espanyol

Fitxa 00. Formulari previ per la institució

Nom del museu: **MUSEU D'ARENYS DE MAR**

Tipologia de museu: Monogràfic: puntes i teixits, minerals, fons etnogràfic

Titularitat: Pública Nom del director/a del museu: Neus Ribas San Emeterio

Adreça: c. Església, 43

Telèfon: 937924444

Fax:

E-mail: museu@arenysdemar.cat

Web: <http://museu.arenysdemar.cat>

Nom i funció de la persona que respon el formulari:

Neus Ribas San Emeterio, directora del Museu d'Arenys de Mar

Part I

1. Quantes persones treballen al museu? **3 persones**

2. El museu està en una zona:

a) Amb risc de catàstrofes naturals:

Si No

Inundacions **POC PROBABLE**

Terratrèmols

Tsunami

Huracans

Altres (precisar)

b) Amb conflictes polítics?

Si No

3. Existeix un inventari complet de les col·leccions?

Si No

Manca un 15 % aproximadament

4. L'edifici del museu té inspeccions regulars? D'ascensors, alarmes

Si No

5. El museu disposa d'un pla d'evacuació?

Si No

a) Col·leccions

Si No

b) Equipaments

Si No

c) Persones

Si No

6. El museu ha patit una catàstrofe?

Si No

En el cas de marcar si, indicar quina.

7. Un membre del personal ha estat designat responsable en cas d'emergència?

Si No

Responsable en cas d'emergència:

Neus Ribas San Emeterio, directora del Museu

Preciseu la formació de l'equip en resolució d'emergències:

No, ja s'ha realitzat

8. El museu té un pla de prevenció de riscos i de gestió d'emergències?

Si No

En el cas de Si, indiqueu els criteris que han tingut en compte:

a) Conseqüències ecològiques

b) Participació de la població local

c) Tècniques i mètodes tradicionals

d) Altres

Indiqueu precisions útils:

9. El museu té un llistat amb l'ordre de salvament de les peces de la seva col·lecció?

Si No

En el cas de Si, indiqueu els criteris que han tingut en compte:

h) Cost
i) Importància de les col·leccions
j) Fragilitat
k) Vulnerabilitat
l) Accessibilitat
m) Pes, mida...
n) Altres criteris (precisar)

10. El museu disposa d'un espai pel tractament de conservació d'urgència de les col·leccions que puguin estar afectades?

Si No

c) En l'interior del museu
d) Fora del museu

11. Les col·leccions podrien traslladar-se a magatzems segurs en el cas de patir una emergència?

Si No

12. Si el museu ha desenvolupat material en relació a les emergències o a les evacuacions afegiu la referència o el document.

Part II

13. Podeu recomanar bibliografia sobre la gestió d'emergències en museus publicada en el vostre país? Preciseu quines.

14. Coneixeu en el vostre país o regió organitzacions i/o experts implicats en la preparació i la reacció davant emergències? Preciseu quines. **En el nostre cas es va encarregar el Parc de Bombers d'Arenys de Mar**

15. Coneixeu en el vostre país o regió experiències entorn a la preparació o reacció davant una situació d'emergència en museus? Preciseu quines.

Jose A. Ortiz

Ficha 00. Formulario previo para la institución

Nombre del museo: **CRISTOBAL BALENCIAGA MUSEOA**

Tipología de museo: Indumentaria Titularidad: No estatal / Fundación con patronos institucionales

Nombre del director/a del museo: Sara Pagola

Dirección: Parque Aldamar 6

Teléfono: 94 300 47 77

Fax: 94 300 47 79

E-mail: administración@fbalenciaga.com

Web:

Nombre y función de la persona que responde el formulario:

IGOR URIA ZUBIZARRETA (Conservador-restaurador)

Parte I

1. Cuantas personas trabajan en el museo? **6**

2. El museo esta en una zona: **Costera**

a) Con riesgo de catástrofes naturales:

Si No

Inundaciones

Terremotos

Tsunami

Huracanes

Otros (precisar)

b) Con conflictos políticos?

Si No

3. Existe un inventario completo de las colecciones?

Si No

4. El edificio del museo tiene inspecciones regulares?

Si No

5. El museo dispone de un plan de evacuación?

Si No

a) Colecciones

Si No

b) Equipamientos

Si No

c) Personas

Si No

6. El museo ha sufrido una catástrofe?

Si No

En el caos de marcar si, indicar cual.

7. Un miembro del personal ha sido designado responsable en caso de emergencia?

Si No

Responsable en caso de emergencia:

Precisad la formación del equipo en resolución de emergencias:

8. El museo tiene un plan de prevención de riesgos y de gestión de emergencias?

Si No

En el caso de Si, indicad los criterios que se han tenido en cuenta:

- a) Consecuencias ecológicas
- b) Participación de la población local
- c) Técnicas y métodos tradicionales
- d) Otros

Indicad precisiones útiles:

9. El museo tiene una lista con el orden de evacuación de las piezas de su colección?

Si No

En el caso de Si, indicad los criterios que se han tenido en cuenta:

- o) Coste
- p) Importancia de las colecciones
- q) Fragilidad
- r) Vulnerabilidad
- s) Accesibilidad
- t) Peso, medida...
- u) Otros criterios (precisar)

10. El museo dispone de un espacio para tratamiento de conservación de urgencia de las colecciones que puedan estar afectadas?

Si No

- e) En el interior del museo
- f) Fuera del museo

11. Las colecciones podrían trasladarse a almacenes seguros en el caso de sufrir una emergencia?

Si No

12. Si el museo ha desarrollado material en relación con las emergencias o a las evacuaciones, añadid la referencia o el documento.

Parte II

13. Pueden recomendar bibliografía sobre la gestión de emergencias en museos publicada en su país? Precisad cuales.

14. Conocen en su país o región organizaciones y/o expertos implicados en la preparación y la reacción delante emergencias? Precisad cuales.

15. Conocen en su país o región experiencias entorno a la preparación y la reacción delante situaciones de emergencias en museos? Precisad cuales.

Fitxa 00. Formulari previ per la institució

Nom del museu: **Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques (MAE)**

Tipologia de museu: Centre de Documentació i museu diferents disciplines.

Titularitat: Diputació de Barcelona Nom del director/a del museu:

Adreça: Plaça Margarida Xirgu, s/n 08004 Barcelona

Telèfon: 93 227 39 00

Fax: 93 227 39 39

E-mail: carrenopc@institutdelteatre.cat

Web: www.institutdelteatre.cat

Nom i funció de la persona que respon el formulari:

Carme Carreño, tècnica gestió del museu.

Part I

1. Quantes persones treballen al museu? **Unes 20 persones i col·laboradors**

2. El museu està en una zona:

a) Amb risc de catàstrofes naturals:

Si No

Inundacions: poc probable

Terratrèmols

Tsunami

Huracans

Altres (precisar)

b) Amb conflictes polítics? **Conflictes titularitats del MAE.**

Si No

3. Existeix un inventari complet de les col·leccions?

Si No

4. L'edifici del museu té inspeccions regulars?

Si No

5. El museu disposa d'un pla d'evacuació?

Si No

a) Col·leccions

Si No

b) Equipaments

Si No

c) Persones

Si No

6. El museu ha patit una catàstrofe?

Si No

En el cas de marcar si, indicar quina.

Plaga de fongs en el fons bibliogràfic.

7. Un membre del personal ha estat designat responsable en cas d'emergència?

Si No

Responsable en cas d'emergència: **Cap unitat MAE**

Preciseu la formació de l'equip en resolució d'emergències:

Cursos i simulacres.

8. El museu té un pla de prevenció de riscos i de gestió d'emergències?

Si No

En el cas de Si, indiqueu els criteris que han tingut en compte:

a) Conseqüències ecològiques

b) Participació de la població local

c) Tècniques i mètodes tradicionals

d) Altres

Indiqueu precisions útils:

9. El museu té un llistat amb l'ordre de salvament de les peces de la seva col·lecció?

Si No

En el cas de Si, indiqueu els criteris que han tingut en compte:

v) Cost

w) Importància de les col·leccions

x) Fragilitat

y) Vulnerabilitat

z) Accessibilitat

aa) Pes, mida...

bb) Altres criteris (precisar)

10. El museu disposa d'un espai pel tractament de conservació d'urgència de les col·leccions que puguin estar afectades?

Si No

g) En l'interior del museu

h) Fora del museu

11. Les col·leccions podrien traslladar-se a magatzems segurs en el cas de patir una emergència? **Mobilitat interna i ajuda Diputació de Barcelona.**

Si No

12. Si el museu ha desenvolupat material en relació a les emergències o a les evacuacions afegiu la referència o el document.

Document de base i plànols d'evacuació en l'edifici.

Part II

13. Podeu recomanar bibliografia sobre la gestió d'emergències en museus publicada en el vostre país? Preciseu quines. **UNESCO**

14. Coneixeu en el vostre país o regió organitzacions i/o experts implicats en la preparació i la reacció davant emergències? Preciseu quines. **Diputació de Barcelona**

15. Coneixeu en el vostre país o regió experiències entorn a la preparació o reacció davant una situació d'emergència en museus? Preciseu quines.

Ficha 00. Formulario previo para la institución

Nombre del museo: **MUSEO DEL TRAJE**

Tipología de museo: Museo textil Titularidad: Ministerio de Cultura

Nombre del director/a del museo: Rafael García

Dirección: Avenida de Juan de Herrera, 2. Madrid (28040)

Teléfono: (+34) 91 550-47-00 Fax: (+34) 91 544-69-70

E-mail: museodeltraje@mcu.es Web: www.museodeltraje.mcu.es

Nombre y función de la persona que responde el formulario:

Juan Carlos Rico, área de documentación.

Parte I

1. Cuantas personas trabajan en el museo? **100**

2. El museo esta en una zona:

a) Con riesgo de catástrofes naturales: Si No

Inundaciones

Terremotos

Tsunami

Huracanes

Otros (precisar)

b) Con conflictos políticos? Si No

3. Existe un inventario completo de las colecciones? Si No

4. El edificio del museo tiene inspecciones regulares? Si No

5. El museo dispone de un plan de evacuación? Si No

a) Colecciones Si No

b) Equipamientos Si No

c) Personas Si No

6. El museo ha sufrido una catástrofe? Si No

En el caos de marcar si, indicar cual.

7. Un miembro del personal ha sido designado responsable en caso de emergencia? Si No

Responsable en caso de emergencia:

Precisad la formación del equipo en resolución de emergencias:

Cursos contra incendios y simulacros

8. El museo tiene un plan de prevención de riesgos y de gestión de emergencias? Si No

En el caso de Si, indicad los criterios que se han tenido en cuenta:

- a) Consecuencias ecológicas
- b) Participación de la población local
- c) Técnicas y métodos tradicionales
- d) Otros

Indicad precisiones útiles:

9. El museo tiene una lista con el orden de evacuación de las piezas de su colección? Si No

En el caso de Si, indicad los criterios que se han tenido en cuenta:

- cc) Coste
- dd) Importancia de las colecciones
- ee) Fragilidad
- ff) Vulnerabilidad
- gg) Accesibilidad
- hh) Peso, medida...
- ii) Otros criterios (precisar)

10. El museo dispone de un espacio para tratamiento de conservación de urgencia de las colecciones que puedan estar afectadas? Si No

- i) **En el interior del museo**
- j) Fuera del museo

11. Las colecciones podrían trasladarse a almacenes seguros en el caso de sufrir una emergencia? Si No

12. Si el museo ha desarrollado material en relación con las emergencias o a las evacuaciones, añadid la referencia o el documento.

Planos y señalización

Parte II

13. Pueden recomendar bibliografía sobre la gestión de emergencias en museos publicada en su país? Precisad cuales.

14. Conocen en su país o región organizaciones y/o expertos implicados en la preparación y la reacción delante emergencias? Precisad cuales. **Proseguir**

15. Conocen en su país o región experiencias entorno a la preparación y la reacción delante situaciones de emergencias en museos? Precisad cuales. **Cursos contra incendios y simulacros**

Jose A. Ortiz

Fitxa 00. Formulari previ per la institució

Nom del museu: **MUSEU DE L'ESTAMPACIÓ DE PREMIÀ DE MAR**

Tipologia de museu: tèxtil / arqueològic / etnològic

Titularitat: Municipal. Ajuntament de Premià de Mar

Nom del director/a del museu: Marta Prevosti Monclús

Adreça: C/ Joan XXIII, 2-8 C.P. 08330 Premià de Mar (Barcelona)

Telèfon: 93 752 91 97

Fax: 93 751 70 66

E-mail: museu@premiademar.cat

Web: www.premiademar.cat

Nom i funció de la persona que respon el formulari:

Núria Fernández Llobet Conservadora / restauradora

Part I

1. Quantes persones treballen al museu? **4**

2. El museu està en una zona:

a) Amb risc de catàstrofes naturals:

Inundacions

Terratrèmols

Tsunami

Huracans

Altres (precisar)

Si

No

b) Amb conflictes polítics?

Si

No

3. Existeix un inventari complet de les col·leccions?

Si

No

4. L'edifici del museu té inspeccions regulars?

Si

No

5. El museu disposa d'un pla d'evacuació?

Si

No

a) Col·leccions

Si

No

b) Equipaments

Si

No

c) Persones

Si

No

6. El museu ha patit una catàstrofe?

Si

No

En el cas de marcar si, indicar quina.

Inundació

7. Un membre del personal ha estat designat responsable en cas d'emergència?

Si

No

Responsable en cas d'emergència:

Miguel Santiago Romero, Mª Teresa Canals Aromí i Núria Fernández Llobet

Preciseu la formació de l'equip en resolució d'emergències:

8. El museu té un pla de prevenció de riscos i de gestió d'emergències?

Si

No

En el cas de Si, indiqueu els criteris que han tingut en compte:

a) Conseqüències ecològiques

b) Participació de la població local

c) Tècniques i mètodes tradicionals

d) Altres

Indiqueu precisions útils:

9. El museu té un llistat amb l'ordre de salvament de les peces de la seva col·lecció?

Si

No

En el cas de Si, indiqueu els criteris que han tingut en compte:

jj) Cost

kk) Importància de les col·leccions

ll) Fragilitat

mm) Vulnerabilitat

nn) Accessibilitat

oo) Pes, mida...

pp) Altres criteris (precisar)

10. El museu disposa d'un espai pel tractament de conservació d'urgència de les col·leccions que puguin estar afectades?

Si

No

k) **En l'interior del museu**

l) Fora del museu

11. Les col·leccions podrien traslladar-se a magatzems segurs en el cas de patir una emergència?

Si

No

12. Si el museu ha desenvolupat material en relació a les emergències o a les evacuacions afegiu la referència o el document.

Part II

13. Podeu recomanar bibliografia sobre la gestió d'emergències en museus publicada en el vostre país? Preciseu quines.

14. Coneixeu en el vostre país o regió organitzacions i/o experts implicats en la preparació i la reacció davant emergències? Preciseu quines.

15. Coneixeu en el vostre país o regió experiències entorn a la preparació o reacció davant una situació d'emergència en museus? Preciseu quines.

Comunicació del Pla d'Autoprotecció vigent al CDMT

INFORMACIÓ DE SEGURETAT I EVACUACIÓ PER A USUARIS DEL CDMT

Aquest Centre disposa d'un Pla d'Evacuació que s'activa en cas d'emergència. A més de posseir instal·lacions de detecció, alarma i protecció dissenyades per actuar segons el previst en el Pla, el personal del Centre està preparat per a les emergències i és part de la seva missió ajudar-vos en cas d'una eventualitat.

Us agraïm que col·laboreu amb nosaltres seguint aquestes indicacions:

-Comuniqueu al personal de recepció qualsevol anomalia o risc existent que detecteu.
-Si descobriu un foc o presencieu un accident, sol·liciteu ajuda del personal del centre: no us arrisqueu actuant en solitari.

En cas d'evacuació:

En cas d'alarma general, abandoneu l'edifici sense entretenir-vos a recollir objectes personals.
Feu-ho ràpidament però sense córrer.

No utilitzeu els ascensors. Utilitzeu les escales.

No críeu i mantingueu la calma. Ajudeu les persones que presentin problemes de mobilitat o discapacitats.

No torneu a entrar des de l'exterior ni permeteu que ho faci ningú.

Seguiu les indicacions dels equips d'emergència i les escollades per megafonia i col·laboreu amb ells.
Si us trobeu aïllats, la senyalització d'emergència us indicarà cap a on dirigir-vos.

Si el fum bloqueja la sortida, ajupiu-vos per trobar aire fresc. Poseu-vos un mocador per a respirar.

Si coneixeu el punt de reunió, aneu-hi.
Si no, quedeu-vos a l'exterior de l'edifici, en un lloc suficientment allunyat.

Si hi ha ferits, aviseu els equips de primers auxilis o truqueu a una ambulància.
No manipuleu el ferit si desconeixeu com fer-ho. Moveu-lo només si existeix un risc imminent.

El personal del centre és el responsable dels visitants en el moment de produir-se l'alarma.
Estigueu amb ells fins que finalitzi l'emergència.

Moltes gràcies per la vostra col·laboració.

Jose A. Ortiz

Informació sobre els preus pel material de conservació preventiva per la implementació del projecte

Ribes & Casals

RE: Ribes & Casals: precio metro tul polyester

DE: + Ribes & Casals (R. Lluïa)

PARA: Jose A. Ortiz

Ocultar detalles

jueves 26 de Mayo de 2011 10:33

Buenos dias,
Tenemos dos clases, uno que es mas rigido y el precio es 4.35 € el metro, el otro mas blado sale a 5.45 €.
Un saludo.

-----Mensaje original-----
De: Jose A. Ortiz [mailto:joseaortiz50@yahoo.es]
Enviado el: miércoles, 25 de mayo de 2011 22:23

STEM

STEM
Sistema de Tratamiento de Emergencias
y Equipamiento para Museos

A/A Centre de Documentació Museu Tèxtil de Terrassa
Jose A. Ortiz
joseaortiz50@yahoo.es
686.23.88.09

BADALONA, 17 de Maig de 2011

OFERTA 20111705

JUST-IN-CASE

Carro caja kit completo para emergencias ante desastres.
Todos los componentes pueden adquirirse individualmente.

En sustitución de kits para derrames o kits de primeros auxilios, este kit se presenta como la opción más completa ante desastres. Creado gracias a la experiencia aportada de conservadores, archivistas, libreros y coleccionistas. El kit está diseñado para usarse primeramente por un equipo de 2 personas y suministra una serie de artículos para prevenir daños, daños a documentos y limpieza de los mismos.

El kit está diseñado para utilizarse en casos de desastres de pequeña escala como inundaciones, exposición a elementos o entrada de polvo.

2 unidades 377-3777 Just in Case Case 1.003,50 €

STEM SL Parc Empresarial Granland c/ de la Mora, 11. 08918 Badalona
Tel. (0934) 902 21 22 26 - Fax (0934) 93 300 82 56
e-mail stem@stem-museos.com www.stem-museos.com

STEM
Sistema de Tratamiento de Emergencias
y Equipamiento para Museos

MATERIAL GENERAL COMPLEMENTARI

Ethafon			
2 unidades	STE0011650 Paquetes 8, 2000x1200 mm Grosse 50 mm	696,90 €	
Bata de Polipropileno Desechable			
2 unidades	STE00138 Bata de 10 unidades	17,60 €	
Cajón de absorción de agua PEI			
3 unidades	035-2003 30 780 mm 640 mm Paquetes de 10	103,20 €	
Españoles de limpieza en seco			
4 unidades	963-1002 152 mm 45 mm 70 mm	16,00 €	
4 unidades	963-1002 152 mm 22 mm 70 mm	10,60 €	
Gautes blancos de algodón			
2 unidades	837-717M Mediana Paquetes de 12 pares	23,60 €	
2 unidades	837-717L Grande Paquetes de 12 pares	23,60 €	
2 unidades	837-717XL Extra grande Paquetes de 12 pares	23,60 €	
Gautes de Látex			
2 unidades	837-0001 Talla pequeña Paquetes de 100	41,90 €	
2 unidades	837-0002 Talla mediana Paquetes de 100	41,90 €	
2 unidades	837-0003 Talla grande Paquetes de 100	41,90 €	
Minirrollos absorbentes			
4 unidades	035-2000 1,2 m 750 mm Paquetes de 12 unidades	401,50 €	
Rolls de plástico			
6 unidades	425-0312 50 m De 2m a 4 m	572,60 €	
Bolsas de Algodón			
2 unidades	428-0023 50 x 70 mm, paquete de 100	79,00 €	
2 unidades	428-0045 101 x 152 mm, paquete de 100	82,60 €	
2 unidades	428-0057 127 x 177 mm, paquete de 100	86,20 €	
2 unidades	428-0810 203 x 254 mm, paquete de 100	100,00 €	
Bolsas de polietileno con cierre			
1 unidad	STE0089380 120 mm 80 mm, paquete de 200	11,13 €	
1 unidad	STE00893350 450 mm 350 mm, paquete de 200	49,22 €	
Cajas alargadas, sin tapas, especial Textil			
4 unidades	736-0775 762 mm 152 mm 457 mm	129,60 €	
4 unidades	736-3024 762 mm 127 mm 610 mm	134,90 €	
Contenedores de archivo estilo caja de cartón			
4 unidades	735-3021 302 mm 75 mm 215 mm	32,10 €	
4 unidades	735-3820 382 mm 94 mm 260 mm	49,00 €	
4 unidades	735-4433 440 mm 70 mm 330 mm	49,00 €	

STEM SL Parc Empresarial Granland c/ de la Mora, 11. 08918 Badalona
Tel. (0934) 902 21 22 26 - Fax (0934) 93 300 82 56
e-mail stem@stem-museos.com www.stem-museos.com

STEM
Sistema de Tratamiento de Emergencias
y Equipamiento para Museos

Etiquetas de Papel con Hilo

1 unidad	STE0058338 Paq. de 100 25 x 38 mm	9,84 €

Etiquetas Autoadhesivas

1 unidad	STE0058467, 32 hojas (192 etiquetas) 24 x 67 mm	2,90 €

Planchas de Plástico Corrugado

1 unidad	225-4000 Blanco Paq. de 25 1524 mm x 1040 mm 4 mm	245,36 €

Polister de conservación, MELINEX, NYLON

1 unidad	STE00107375 Rollon 50 m 1080mm 75 micras	109,00 €

Agujas para entomología

1 unidad	023-0530 38 mm Acero inox. Paq. 500, 0,53 mm	26,64 €

Papel Tíxi de embalaje

1 unidad	STE00122 rollu 1,60 x 250 m	301,60 €

Bandejas para Restauración en PVC Gris

5 unidades	STE006524050 Bandeja PVC 40x50cm	283,50 €

Espanja Natural

5 unidades	STE001363 Espanja natural grande (10 cm)	60,00 €

Tijeras Inox.

4 unidades	STE00018A Tijera inox. 140mm	17,70 €

Rotulador Artline 723

4 unidades	STE00591N Rotulador Artline 723 negro	11,10 €

Cóter OLP A Resistente

4 unidades	688-9031 Coter Oña resistente	48,20 €

Film Plástico Polibarrera

1 unidad	STE001050F Film polibarrera fino	400,00 €

SUBTOTAL: 5.337,60 €
Transporte: 50,00 €
19% I.V.A.: 969,96 €
TOTAL: 6.357,48 €

Condiciones Generales de Venta:
~ I.P.T. IVA incluido
~ Transporte incluido
~ 1 salida de la oferta: 30 días

Departamento Comercial
STEM, SL

STEM SL Parc Empresarial Granland c/ de la Mora, 11. 08918 Badalona
Tel. (0934) 902 21 22 26 - Fax (0934) 93 300 82 56
e-mail stem@stem-museos.com www.stem-museos.com

